

Marek Blažka

Karel Šperlink

PRŮVODCE
SYSTÉMEM VEŘEJNÉ PODPORY VÝZKUMU,
VÝVOJE A INOVACÍ V ČESKÉ REPUBLICE – 2016

Autoři:

RNDr. Marek Blažka
Doc. Ing. Karel Šperlink, CSc., FEng.

Doposud vydané publikace:

1. Průvodce systémem státní podpory výzkumu a vývoje v České republice - 1999
ISBN 80-86122-42-5
2. Průvodce systémem státní podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2000
ISBN 80-86122-55-7
3. Průvodce systémem státní podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2001
ISBN 80-86122-73-5
4. Průvodce systémem státní podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2002
ISBN 80-86122-99-9
5. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2003
ISBN 80-7329-030-8
6. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2004
ISBN 80-7329-053-7
7. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2005
ISBN 80-7329-081-2
8. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2006
ISBN 80-7329-112-6
9. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2007
ISBN 80-7329-142-8
10. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2008
ISBN 978-80-7329-171-6
11. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2009
ISBN 978-80-7329-206-5
12. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2010
ISBN 978-80-87294-16-1
13. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2011
ISBN 978-80-87294-27-7
14. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2012
ISBN 978-80-87294-30-7
15. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2013
ISBN 978-80-87294-40-6
16. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2014
ISBN 978-80-87294-48-2
17. Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2015
ISBN 978-80-87294-57-4

PŘEDMLUVA

ČSNMT

Posláním České společnosti pro nové materiály a technologie, založené v roce 1993, je především všestranný rozvoj tvůrčích schopností a odborných znalostí členů, podpora vědecko-technického rozvoje v oblasti nových materiálů a technologií, jejich aplikace ve výrobní praxi a také mezinárodní spolupráce. ČSNMT vnímá výzkum, vývoj a inovace jako jeden ze stěžejních nástrojů pro udržení konkurenceschopnosti a rozvoje společnosti a národní ekonomiky. Za myšlenku na zpracování tohoto průvodce, jako cenné publikace pro zorientování se v celém systému veřejné podpory výzkumu a vývoje, vděčíme především našemu vzácnému a moudrému příteli Ing. Tasilo Prnkovi, DrSc. jednomu ze zakladatelů ČSNMT, prvnímu prezidentovi a iniciátorovi většiny aktivit naší společnosti. Řídící výbor ČSNMT se rozhodl zřídit tuto edici, která nám bude stále připomínat jeho odkaz.

COMTES FHT

Posláním společnosti je posílit konkurenceschopnost evropských výrobních firem podporou ve vývoji, inovacích a při zavádění špičkových technologií a výrobků. COMTES FHT pořádá nové a nové oblasti, nové obory a nové věci, které chce vyvíjet pro průmysl a zavést do praxe. Důkazem toho je například i vítězství v soutěži „Best Innovator 2012“, kde v kategorii malých a středních podniků společnost zvítězila. Duší společnosti je její zakladatel, Ing. Libor Kraus, který na konci roku 2000 podnikl spolu s několika kolegy riskantní krok – založil vlastní firmu, která se bude zabývat výzkumem materiálu, technologií tváření a tepelného zpracování. Dnes je z firmy založené několika nadšenci v plzeňském bytě špičkový výzkumný ústav s moderním technickým zázemím srovnatelným s vyspělými evropskými laboratořemi. Jedním z posledních velkých úspěchů je dokončení projektu z programu OP VaVpl - Západočeské materiálově metalurgické centrum. V areálu vyrostl dvoupatrový objekt laboratoří pro metalografické analýzy, počítačové modelování a konstrukční práce a byla zprovozněna unikátní metalurgická laboratoř. COMTES FHT tak stojí na prahu nové éry, kdy bude moci ukázat, díky podpoře výzkumu a vývoje, svoji vizi dalším subjektům a to nejen v ČR, ale po celém světě.

HISTORIE PRŮVODCE

V roce 1999 vydala Česká společnost pro nové materiály a technologie prvního „Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice – 1999“. V jedné publikaci tak byly poprvé shromážděny podrobné informace o programech státní podpory výzkumu a vývoje v České republice a podpory mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji. První vydání zaznamenalo velmi kladný ohlas a od té doby již osmnáct let vychází „Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice“. „Průvodce“ je každý rok aktualizován, aby poskytl objektivní informace a reflektoval současnou situaci ve výzkumu a vývoji.

ČSNMT sdílí svoje ideály s COMTES FHT a tak se v tomto roce rozhodli vydat Průvodce společnými silami. Obě společnosti věří, že tato publikace bude kvalitním pomocníkem pro všechny žadatele v oblasti výzkumu a vývoje, ale i pro ostatní zájemce o tuto problematiku.

Doc. Ing. Karel Šperlink, CSc., FEng.
Prezident ČSNMT

Ing. Libor Kraus
Předseda představenstva COMTES FHT

Obsah

ÚVOD	9
1. SYSTÉM VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ V ROCE 2015.....	10
1.1 Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR.....	11
1.1.1 Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009-2015.....	12
1.1.2 Aktualizace Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020	13
1.1.3 Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2016 – 2020 (NP VaVal 2016)	15
1.2 Priority orientovaného výzkumu, vývoje a inovací.....	16
1.2.1 Dlouhodobé základní směry výzkumu	16
1.2.2 Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 – 2011.....	16
1.2.3 Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací	16
1.2.4 Potřeby v oblasti resortního výzkumu	18
1.3 Legislativa a právní předpisy	20
1.4 Rozpočet na výzkum, vývoj a inovace.....	22
1.4.1 Postup přípravy návrhu rozpočtu	22
1.4.2 Struktura a členění rozpočtu VaVal	25
1.4.3 Posuzování výzkumných organizací	27
1.5 Hodnocení výsledků výzkumných organizací.....	27
1.6 Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.....	28
1.7 Analýzy stavu výzkumu, vývoje a inovací v ČR.....	30
2. FINANCOVÁNÍ VÝZKUMU A VÝVOJE Z VEŘEJNÝCH PROSTŘEDKŮ	32
2.1 Celkové a veřejné výdaje na VaV ve vybraných vyspělých zemích v roce 2014.....	33
2.2 Celkové výdaje státního rozpočtu ČR na výzkum, vývoje a inovace.....	34
2.3 Institucionální a účelové výdaje státního rozpočtu ČR na výzkum, vývoje a inovace	36
2.4 Celkové výdaje na výzkum, vývoj a inovace u vybraných poskytovatelů.....	37
2.5 Institucionální podpora výzkumu a vývoje u vybraných poskytovatelů	38
2.6 Účelová podpora výzkumu, vývoje a inovací u vybraných poskytovatelů	40
2.7 Celková státní podpora výzkumu, vývoje a inovací v jednotlivých regionech	41
3 POSKYTOVATELÉ A PROGRAMY VAVAI V ČR.....	42
3.1 Grantová agentura ČR (GA ČR).....	42
3.1.1 Oborové komise a panely GA ČR	42
3.1.2 Standardní grantové projekty (GA)	44
3.1.3 Mezinárodní (bilaterální) projekty (GC)	45
3.1.4 Juniorské granty (GJ).....	46
3.1.5 LA granty (GF).....	47
3.1.6 Veřejné soutěže	47
3.1.7 Kontakty a doplňující informace	47
3.2 Technologická agentura ČR (TA ČR)	48

3.2.1 Program veřejných zakázek ve VaVal pro potřeby státní správy BETA 2012-2016 (TB)	48
3.2.2 Program na podporu aplikovaného společenskovedního VaV OMEGA 2012-2017 (TD)	49
3.2.3 Program aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací GAMA 2014-2019 (TG)	49
4.2.4 Program podpory spolupráce v aplikovaném výzkumu a experimentálním vývoji prostřednictvím společných projektů technologických a inovačních agentur DELTA 2014 - 2019 (TF).....	51
3.2.5 Program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje EPSILON 2015-2025 (TH)	53
3.2.6 Veřejné soutěže	55
3.2.7 Kontakty a doplňující informace	55
3.3 Ministerstvo kultury (MK)	56
3.3.1 Program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022 - NAKI II (DG).....	56
3.3.2 Veřejné soutěže	57
3.3.3 Kontakty a doplňující informace	57
3.4 Výzkumné programy Ministerstva obrany (MO)	58
3.4.1 Program Obranný aplikovaný výzkum, experimentální vývoj a inovace 2011-2017 (OF)	58
3.4.2 Rozvoj ozbrojených sil České republiky (OW)	58
3.4.3 Veřejné soutěže	60
3.4.4 Kontakty a doplňující informace	60
3.5 Výzkumné programy Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO)	61
3.5.1 Program aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje "TRIO" (FV).....	61
3.5.2 Veřejné soutěže	62
3.5.3 Kontakty a doplňující informace	62
3.6 Výzkumné programy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT).....	63
3.6.1 Národní program udržitelnosti I 2013-2020 (LO)	63
3.6.2 Národní program udržitelnosti II 2013-2020 (LQ)	63
3.6.3 Informace - základ výzkumu 2013-2017 (LR)	63
3.6.4 Veřejné soutěže	63
3.6.5 Kontakty a doplňující informace	63
3.7 Výzkumné programy Ministerstva vnitra (MV)	64
3.7.1 Program bezpečnostního výzkumu České republiky 2015 - 2020 (VI).....	64
3.7.2 Program bezpečnostního výzkumu pro potřeby státu 2016 – 2021 (VH)	65
3.8 Výzkumné programy Ministerstva zdravotnictví (MZ).....	67
3.8.1 Program na podporu zdravotnického aplikovaného výzkumu a vývoje na léta 2015-2022 (NV)	67
3.8.2 Veřejné soutěže	68
3.8.3 Kontakty a doplňující informace	68
3.9 Výzkumné programy Ministerstva zemědělství (MZe).....	70
3.9.1 Komplexní udržitelné systémy v zemědělství 2012-2018 „KUS“ (QJ)	70
3.9.2 Veřejné soutěže	70

3.9.3 Kontakty a doplňující informace	70
3.10 Souhrn výzev v aktuálních programech podpory	71
4. VÝZKUM A VÝVOJ ČR V KONTEXTU EVROPSKÉ UNIE	72
4.1 Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 – 2020.....	72
4.1.1 Finance.....	72
4.1.2 Prioritní osa 1: Rozvoj výzkumu a vývoje pro inovace.....	73
4.1.3 Prioritní osa 2: Rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti malých a středních podniků	73
4.1.4 Prioritní osa 3: Účinné nakládání energií, rozvoj energetické infrastruktury a obnovitelných zdrojů energie, podpora zavádění nových technologií v oblasti nakládání energií a druhotných surovin	74
4.1.5 Prioritní osa 4: Rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu a informačních a komunikačních technologií	74
4.1.6 Plán výzev programu.....	74
4.1.7 Kontakty a doplňující informace	75
4.2 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV)	76
4.2.1 Finance.....	76
4.2.2 Prioritní osa 1: Posilování kapacit pro kvalitní výzkum	77
4.2.3 Prioritní osa 2: Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj	78
4.2.4 Plán výzev programu.....	79
4.2.5 Kontakty a doplňující informace	81
5. VYMEZENÍ MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE ČR V OBLASTI VÝZKUMU A VÝVOJE.....	82
5.1 Horizont 2020.....	82
5.1.1 Hlavní priority H2020	83
5.1.2 Rozpočet H2020.....	83
5.1.3 Priority H2020.....	83
5.1.4 Finanční pravidla účasti v H2020	86
5.1.5 Plán výzev	87
5.2 Související iniciativy Horizont 2020	87
5.2.1 ERA-NET PLUS	88
5.2.2. EURATOM	88
5.2.3 Evropský institut inovací a technologií (EIT)	89
5.2.4 Související iniciativy	89
5.3 Evropská výzkumná rada - ERC.....	90
5.4 Evropský výzkumný a inovační prostor	91
5.5 Program pro konkurenceschopnost podniků, zvláště malých a středních (COSME).....	91
5.6 Výzkumný fond pro uhlí a ocel - RFCS.....	92
5.7 Copernicus.....	93
5.8 Další subjekty v oblasti mezinárodní spolupráce.....	93
5.8.1 CZERA	93
5.8.2 Styčná informační kancelář ČR v Bruselu - CZELO	94
5.8.3 Velké infrastruktury pro výzkum, vývoj a inovace	94

6. PROGRAMY MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE.....	96
6.1 Program KONTAKT II (LH)	96
6.1.1 Čínská lidová republika	97
6.1.2 Japonsko	97
6.1.3 Korejská republika.....	98
6.1.4 Spojené státy americké.....	98
6.1.5 Izrael.....	98
6.1.6 Indie.....	98
6.1.7 Rusko	98
6.2 Program GESHER/MOST (LJ)	98
6.3 Program COST (LD)	99
6.4 Program EUREKA CZ (LF).....	99
6.5 Program ERC CZ (LL)	101
6.6 Program NÁVRAT (LK).....	102
6.7 Program EUPRO II (LE).....	102
6.8 Program INGO II (LG).....	102
6.9 Aktivita MOBILITY.....	102
6.10 Programy v rámci iniciativy dle čl. 185.....	103
6.10.1 Evropský metrologický výzkumný program EMPIR	104
6.10.2 EUROSTARS2	104
7 DALŠÍ AKTIVITY MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	105
7.1 Česko-bavorská spolupráce ve VaV (8E).....	105
7.2 Česko-izraelská spolupráce ve VaV (8G).....	105
7.3 Česko-norský výzkumný program (7F).....	105
7.4 Spolupráce s Ruskou federací a Ukrajinou v rámci EU - STCU, ISTC	106
7.5 Komise J. Williama Fulbrighta	106
7.6 Vědecké programy NATO - civilní výzkum	106
7.7 Evropská kosmická agentura (ESA)	107
7.8 The European Science Foundation (ESF).....	108
7.9 EMBC, EMBO, EMBL a projekt ELIXIR.....	108
7.10 Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD).....	109
7.11 Evropská jižní observatoř (ESO)	110
7.12 Evropská organizace pro jaderný výzkum (CERN) a Spojený ústav jaderných výzkumů (SÚJV) Dubna.....	110
7.13 Ostatní subjekty v mezinárodní spolupráci	111
7.13.1 Středoevropská iniciativa (Central European Initiative)	111
7.13.2 Visegrádská skupina (Visegrad Group)	111
7.13.3 Salcburská skupina	111
7.13.4 Dunajská strategie.....	111
7.13.5 Von Kármán Institute for Fluid dynamics (VKI).....	111

7.13.6 Společné technologické iniciativy ARTEMIS, ENIAC a ECSEL	112
7.13.7 Antarktická spolupráce	112
ZÁVĚR.....	114
SEZNAM ZKRATEK	115

ÚVOD

„Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2016“ je již osmnáctá publikace, vychází nepřetržitě od roku 1999. Letošní „Průvodce“ si klade stejný cíl, jako měla první publikace - přiblížit široké odborné i laické veřejnosti informace o možnostech a způsobech získání finančních prostředků z programů na podporu výzkumu a vývoje, stejně jako shrnout důležité změny, které proběhly ve výzkumu a vývoji. Svět výzkumu a vývoje se totiž neustále mění.

První vydání vyšlo v nákladu 1000 ks a v rozsahu 202 stran. Byla to první publikace, která uceleně informovala o problematice výzkumu a vývoje v České republice jak z hlediska mezinárodní podpory, tak na úrovni státní podpory výzkumu a vývoje. V tu dobu v České republice panovala značná nejednotnost v přístupu jednotlivých správců rozpočtových kapitol k problematice státem podporovaného výzkumu a vývoje, nebyla téměř žádná horizontální koordinace jednotlivých programů a v podstatě zde chyběla jednotná národní politika výzkumu a vývoje.

Od té doby systém výzkumu a vývoje prošel řadou změn. V roce 2000 došlo ke zformulování první Národní politiky výzkumu a vývoje. V roce 2002 nabyl účinnosti zákon 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje, který byl pro další směřování českého výzkumu a vývoje zcela zásadní. V roce 2007, při vytváření nové Národní politiky výzkumu a vývoje, vyvstaly natolik zásadní nedostatky veřejné podpory VaV, že vedly k tzv. Reformě ve VaV. Ta zásadně změnila řízení v systému VaVal na všech úrovních, včetně státní správy a ovlivnila směřování i úroveň českého výzkumu a vývoje. V roce 2009 nabyla účinnost novela zákona 130/2002 Sb. V roce 2012 byly vládou schváleny nově formulované Priority VaVal, které identifikovaly ty oblasti výzkumu a vývoje, které jsou pro Českou republiku klíčové a v roce 2013 byla schválena Aktualizace NP VaVal a Implementace Priorit VaVal. V roce 2014 byla schválena Dohoda o partnerství pro programové období 2014 až 2020 mezi ČR a EU. V roce 2014 také Evropská Komise schválila nové Nařízení Komise č. 651/2014 a nový Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací, které výrazně ovlivňují právní rámec výzkumu, vývoje a inovací.

Vzhledem k tomu, že všechny tyto dokumenty měly, mají a budou mít dopad na výzkum a vývoj v České republice, jejich vydání vždy vedlo k aktualizaci a rozšíření „Průvodce“ tak, aby odrážel aktuální situaci v českém výzkumu a vývoji.

„Průvodce 2016“ je stejně jako předchozí vydání opět sestaven z veřejně dostupných údajů a podkladů a z materiálů, jež poskytuje Rada pro výzkum, vývoj a inovace i jednotliví správci rozpočtových kapitol (poskytovatelé).

„Průvodce 2016“ vychází z koncepce, která byla nastavena v předchozích letech. Vzhledem k tomu, že v roce 2015 skončila podpora z programového období 2007 až 2013 z operačních programů spolufinancovaných Evropskou unií, tak se „Průvodce 2016“ zaměřuje i na stávající programové období, respektive uvádí ty okruhy a operační programy, které v následujících letech budou zaměřeny na podporu výzkumu, vývoje a inovací. První výzvy v těchto programech proběhly v druhé polovině roku 2015. Na vyhodnocení toho, jaké přínosy budou tyto programy mít, si tak ještě budeme muset počkat.

V publikaci je zachycen stav k únoru 2016, proto se některé informace mohou v průběhu tohoto roku ještě měnit.

„Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice - 2016“ vychází v nákladu 1000 ks o xxx stranách v české verzi. K „Průvodci“ je přiloženo CD-ROM.

1. SYSTÉM VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ V ROCE 2015

Současný stav systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (dále jen "VaVal") v ČR lze charakterizovat z řady hledisek, např. prostřednictvím základních dokumentů, které určují jeho rámec. Tyto dokumenty se týkají zejména VaVal podporovaného ze státního rozpočtu, resp. z veřejných zdrojů (státní rozpočet, prostředky EU a další veřejné zdroje, jako jsou výdaje krajů, měst a obcí). S dalšími částmi VaVal, ať jsou financovány ze soukromých zdrojů nebo ze zahraničí, veřejně podporovaný VaVal úzce souvisí - řada aktivit je financována z více zdrojů. Významná část VaVal financovaného z neveřejných prostředků je rovněž státem podporována daňovými nástroji (odečet výdajů na výzkum a vývoj od základu daně z příjmů).

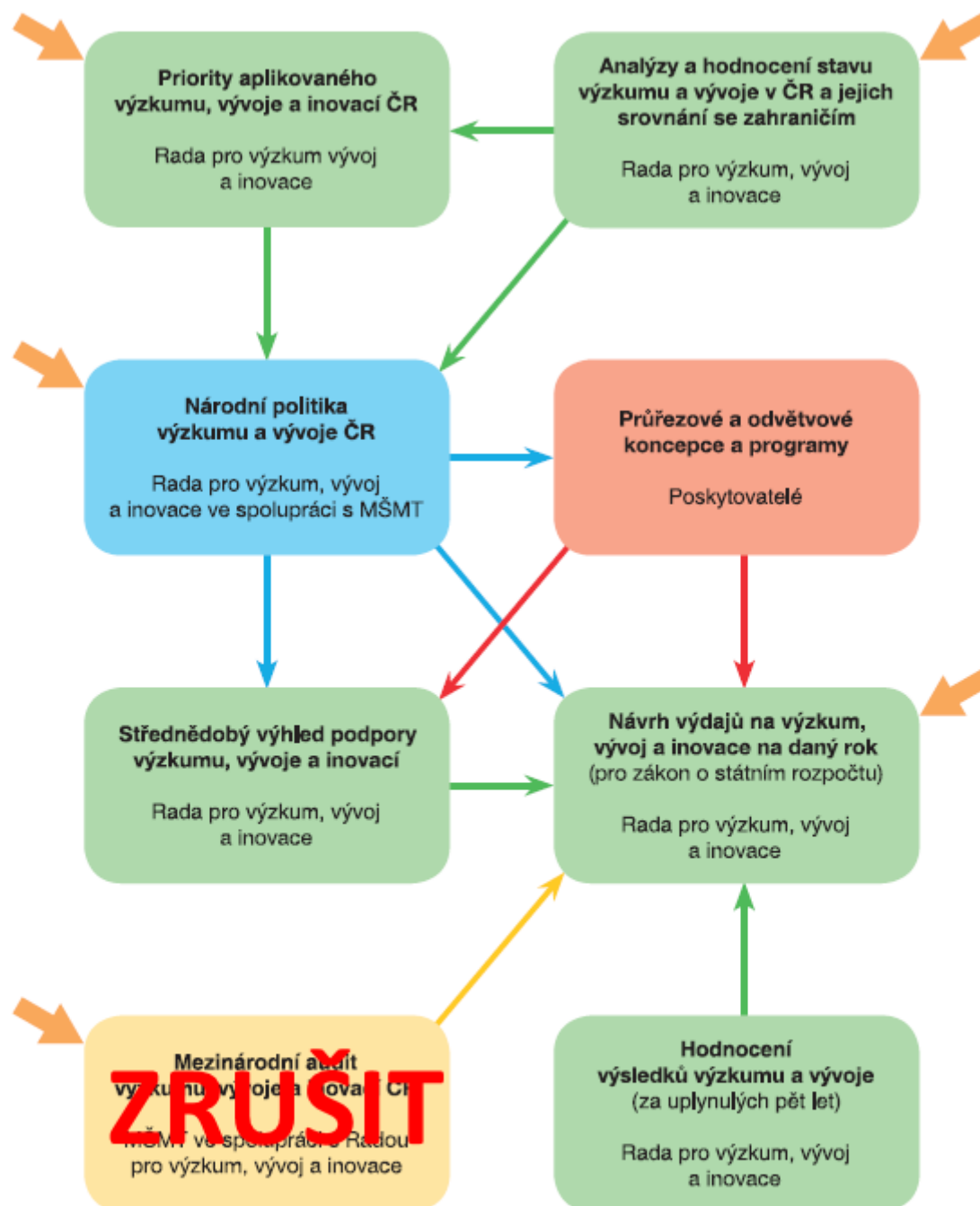
Stav systému podpory VaVal je v následujících částech popsán ze sedmi aspektů:

1. koncepční a strategický (zejm. Aktualizace Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR),
2. věcné zaměření (zejm. Priority orientovaného VaVal),
3. legislativní a právní (zejm. zákon 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, vývoje a inovací, ve znění pozdějších předpisů, Rámec Společenství pro státní podporu VaVal),
4. finanční (státní rozpočet VaVal, odečet výdajů na VaV atd.),
5. hodnotící (Hodnocení výzkumných organizací aj.),
6. informační (zejm. Informační systém VaVal),
7. analytický (např. Analýza stavu výzkumu, vývoje a inovací v ČR a jejich srovnání se zahraničím).

Vazby mezi hlavními dokumenty v systému VaVal jsou schematicky uvedeny na obr. č. 1. Role jednotlivých orgánů v systému se výrazně liší podle toho, z jakého hlediska systém vnímáme. Celkově nejvýznamnější působnosti v systému nyní mají Rada pro výzkum, vývoj a inovace (RVVI) a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), při vlastní podpoře VaVal pak deset resortů (poskytovatelů).

Obr. č. 1 Schéma systému VaVal (vzájemné vazby jednotlivých dokumentů)

Obr. č. 1 Schéma systému VaVal (vzájemné vazby jednotlivých dokumentů)

Legenda:

Údaje IS VaVal aj. podklady

1.1 Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR

Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky je dokument schvalovaný vládou, který obsahuje základní cíle podpory, její věcné zaměření, předpoklad vývoje výdajů na výzkum, vývoj a inovace ze státního rozpočtu, z prostředků Evropské unie a ze soukromých zdrojů, priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací a opatření k jejich realizaci (dále jen „Národní politika výzkumu, vývoje a inovací“). Jde tedy o základní dokument určující základní orientaci celého systému na další období.

Současné politice předcházela od roku 1994 řada dokumentů, z posledního období (po roce 2004) to byly zejména:

- Národní politika výzkumu a vývoje České republiky na léta 2004- 2008
- Národní inovační politika České republiky na léta 2005-2010
- Harmonizace Národní politiky výzkumu a vývoje České republiky na léta 2004 až 2008 s Národní inovační politikou a dalšími relevantními dokumenty České republiky a Evropské unie
- Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009-2015.
- Aktualizace Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020 (dále jen „Aktualizace NP VaV 2013“)
- Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2016 – 2020

Při přípravě politiky v roce 2007 se ukázalo, že problémy a nedostatky veřejné podpory VaV jsou natolik závažné, že náprava bude vyžadovat zásadnější změny celého systému. RVVI proto připravila návrh Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací.

Reforma přinesla tyto zásadní změny:

1. Pro účinnější koordinaci a omezení překryvů došlo k výrazné redukci počtu poskytovatelů na polovinu (z 22 na 11).
2. Institucionální podpora, která je určena na rozvoj výzkumných organizací, již není poskytována na základě posuzování obecných výzkumných záměrů, ale na základě celkového hodnocení dosažených výsledků výzkumných organizací nebo na základě hodnocení, které provádí poskytovatel (Akademie věd ČR).
3. U účelové podpory VaV byla významná část podpory převedena z ministerstev a úřadů na agentury - Grantovou agenturu ČR (dále jen „GA ČR“) a změnou zákona 130/2002 Sb. na zřízenou Technologickou agenturu ČR (dále jen „TA ČR“).
4. Na jednotlivých resortech zůstala podpora čtyř průřezových a tří odvětvových oblastí.
5. Čtyři oblasti mají průřezový charakter a každá z nich je podporována jako jeden celek: Mezinárodní spolupráce ve VaV (MŠMT), Bezpečnostní VaV (MV), Aplikovaný VaV národní a kulturní identity (MK), Podpora velkých infrastruktur VaV (MŠMT).
6. Tři oblasti mají určitá specifika, která neumožňují je efektivně podporovat jako ostatní odvětvový VaV prostřednictvím Technologické agentury ČR a jsou podporovány prostřednictvím příslušných resortů: Zemědělský aplikovaný VaV (MZe), Obranný aplikovaný VaV (MO), Zdravotnický aplikovaný VaV (MZ).
7. Byly definovány podmínky a pravidla pro vznik center excelence a velké infrastruktury pro VaV.
8. Byly určeny zásady podpory, která byla v období do roku 2013 (resp. 2015) poskytnuta VaVal ze zdrojů EU v rámci operačních programů: Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpl), Podnikání a inovace (OP PI), Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK), Praha - Konkurenceschopnost, Praha - Adaptabilita.

1.1.1 Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009-2015

Reformu schválila vláda 26. března 2008 usnesením č. 287 a mj. uložila RVVI předložit ve spolupráci s MŠMT do 31. března 2009 návrh Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009-2015. Pro návrh nové politiky byly využity i dokumenty, které v rámci strategických studií vypracovalo Technologické centrum AV ČR, především:

- Zelená kniha výzkumu vývoje a inovací v ČR
- Bílá kniha výzkumu, vývoje a inovací v ČR
- Modrá kniha výzkumu vývoje a inovací v ČR

Pro přípravu NP VaVal na léta 2009-2015 byly kromě jiných využity i materiály EU a Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD). Významné možnosti poskytovala VaVal v ČR politika soudržnosti EU v rozpočtovém období 2007-2013. V souladu s Lisabonskou strategií umožňovala nová politika soudržnosti ve zvýšené míře využít finančních prostředků ze strukturálních fondů a z Fondu soudržnosti i na rozvoj kapacit VaV. ČR měla ze tří operačních programů z fondů EU (OP VaVpl, OP PI, OP VK) v období 2007-2013, resp. do roku 2015, získat pro podporu výzkumu, vývoje a inovací ročně zhruba 13 mld. korun.

Usnesením vlády ze dne 8. 6. 2009 č. 729 schválená Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009-2015 obsahovala jednak vlastní NP VaVal ČR na léta 2009-2015 a dále Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací na léta 2009 až 2011 a pět příloh.

Národní politika VaVal měla šest částí, které na sebe navazovaly:

1. Východiska NP VaVal
2. Hlavní principy NP VaVal
3. Cíle a aktivity NP VaVal
4. Hlavní principy NP VaVal po roce 2015 (východiska, finanční aspekty, mezinárodní aspekty, regionální aspekty)
5. Nároky a dopady (nároky na právní řád, státní rozpočet, další nároky a dopady - na ekonomiku, společnost, životní prostředí)
6. Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 – 2011

Politika byla uspořádána do 35 konkrétních opatření zajišťujících plnění devíti cílů (gestor cíle):

1. Zavést strategické řízení VaVal na všech úrovních (RVVI) – 4 opatření
2. Zacílit veřejnou podporu VaV na potřeby udržitelného rozvoje (RVVI) - 2 opatření
3. Zvýšit efektivitu systému veřejné podpory VaVal (RVVI) - 5 opatření
4. Využívat výsledky VaV v inovacích a zlepšit spolupráci veřejného a soukromého sektoru ve VaVal (MPO s MŠMT a TA ČR) - 10 opatření
5. Zlepšit zapojení ČR do mezinárodní spolupráce ve VaVal (MŠMT s MPO a AV ČR) - 3 opatření
6. Zajistit kvalitní lidské zdroje pro VaVal (MŠMT s MPO a AV ČR) – 3 opatření
7. Vytvořit v ČR prostředí stimulující VaVal (MŠMT s MPO a AV ČR) – 3 opatření
8. Zajistit účinné vazby na politiky v jiných oblastech (RVVI) - 2 opatření
9. Důsledně hodnotit systém VaVal (RVVI) - 3 opatření

Součástí dokumentu byly i Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací. NP VaVal včetně prioritních směrů aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací, příloh a usnesení vlády, kterým byla schválena, jsou k dispozici na adrese www.vyzkum.cz v sekci [Dokumenty / Archiv - Národní politika VaVal](#). Schválením Národního Programu reforem vláda přijala závazek zvyšování podílu veřejných výdajů na VaVal na HDP, ve kterém se zavázala přijmout taková opatření, aby národní veřejné výdaje na výzkum, vývoj a inovace dosáhly v roce 2020 úrovně 1 % HDP.

1.1.2 Aktualizace Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020

Rada pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „RVVI“) se aktualizací NP VaVal zabývala od září 2010. Byly vytvořeny studie k jednotlivým opatřením a jejich závěry jsou jedním ze základních podkladů pro aktualizaci NP VaVal. Analýzy k plnění jednotlivých aktivit NP VaVal jsou zveřejněny na www.vyzkum.cz.

Nakonec RVVI navrhla NP VaVal aktualizovat a do tohoto dokumentu doplnit také výhled až do roku 2020 a upravit ji tak, aby odpovídala svojí strukturou obdobným dokumentům jiných členských států EU. Důvodem k tomuto kroku byla skutečnost, že v roce 2014, tedy ještě v době účinnosti stávající NP VaVal, začalo nové programovací období fondů EU, které potrvá až do roku 2020 a pro které je účelné mít konzistentní národní politiku pro výzkum, vývoj a inovace.

Dalším důvodem pro aktualizaci NP VaVal byla i potřeba uvést rozvoj výzkumu, vývoje a inovací v ČR do souladu s možnostmi státního rozpočtu. V době, kdy stávající dokument vznikal, tedy v roce 2008 byl předpokládán nárůst celkových výdajů na podporu výzkumu ze státního rozpočtu o 8 % ročně. Od roku 2010 ale výdaje rostly výrazně pomaleji. Vzhledem k rozpočtové situaci a její prognóze proto bylo nezbytné přehodnotit cíle při aktualizaci NP VaVal tak, aby byly finančně realizovatelné.

Aktualizace Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020 (dále jen „Aktualizace NP VaVal 2013“) byla schválena usnesením vlády ze dne 24. dubna 2013 č. 294. Tímto usnesením bylo také uloženo předložit aktualizovanou Národní politiku výzkumu, vývoje a inovací vládě do 31. prosince 2015.

Aktualizace NP VaVal 2013 zastřešovala odpovídající strategicko-koncepční dokumenty v ČR a vycházela především ze:

1. Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR pro období 2012 až 2020, která definuje opatření, jejichž realizace by měla napomoci posunout ČR mezi dvacet nejvíce konkurenceschopných zemí světa,
2. Národní inovační strategie ČR, která si za svůj hlavní cíl klade rozvoj národního inovačního systému,
3. Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (Národní priority orientovaného VaVal), které identifikují šest prioritních oblastí pro zaměření VaVal v ČR do roku 2030.

Aktualizace NP VaVal 2013 navazovala na zhodnocení stavu plnění cílů a opatření stanovených předchozí politikou. Aktualizace NP VaVal byla rozdělena do čtyř bloků, které přímo naplňovaly stanovený hlavní cíl: vytvořit kvalitní podmínky pro tvorbu nových poznatků a jejich využívání v inovacích.

1. Vysoce kvalitní a produktivní výzkumný systém, kde jsou zařazena opatření směřující k zajištění kvalitních lidských zdrojů pro VaVal a kvalitní výzkumné infrastruktury, ke zvýšení efektivity využívání veřejných prostředků vynakládaných na VaVal a ke zlepšení zapojení ČR do mezinárodní spolupráce ve VaV.
2. Prostředí pro efektivní šíření a využívání znalostí, kde je cílem zvýšení kompetencí pro efektivní přenos znalostí mezi VO a inovujícími podniky, vytvoření a účinné využívání finančních nástrojů podporujících přenos znalostí z výzkumu do praxe a využívání nových poznatků VaV v inovacích.
3. Inovující podniky, kde je zařazeno zvyšování inovační výkonnosti podniků, vytváření a účinné využívání nástrojů pro rozvoj inovačních aktivit v podnicích a stimulace přímých zahraničních investic do výzkumných a inovačních aktivit v ČR.
4. Stabilní, efektivní a strategicky řízený systém VaVal, kde jsou zařazena opatření směřující ke zlepšení koordinace v systému řízení VaVal, posílení strategického přístupu k tvorbě a implementaci politiky VaVal a posílení účasti ČR na utváření ERA.

V Aktualizaci NP VaVal 2013 byly také zařazeny některé oblasti, kterým se předchozí NP VaVal věnovala pouze okrajově, jako je problematika inovací či propojení vzdělávacích, výzkumných a inovačních aktivit. Inovace byly pojaty jako interaktivní proces, kde se pozitivně uplatňuje vzájemné působení mezi jednotlivými subjekty systému VaVal, včetně zákazníků, tj. uživatelů inovací. Z tohoto důvodu byl v Aktualizaci NP VaVal 2013 položen větší důraz na vytváření prostředí a podmínek pro zavádění inovací v soukromém i veřejném sektoru, včetně vzájemného propojení subjektů v inovačním systému tak, aby docházelo k účinnému přenosu nových znalostí i tržních podnětů.

Větší důraz se také kladl na oblast hodnocení, které bylo v různých souvislostech a vazbách zařazeno ve všech blocích Aktualizace NP VaVal 2013, včetně hodnocení přínosů podporovaných aktivit. Zdůrazněna byla také tzv. formativní složka hodnocení, tj. využívání výsledků hodnocení pro modifikaci a Aktualizaci NP VaVal 2013 a jejich konkrétních nástrojů. Aktualizace NP VaVal 2013 se také snažila efektivně využívat finančních prostředků dostupných z národních zdrojů, a zároveň i v maximální míře využít finanční zdroje ze zahraničí, a to zejména nástroje a prostředky fondů EU.

Aktualizace NP VaVal byla rozdělena do několika částí. Ve strategické části byly stanoveny vize a cíle Aktualizace NP VaVal. V implementační části potom byla uvedena konkrétní opatření k realizaci cílů strategické části, které rovněž obsahují ukazatele, termíny a indikátory plnění. Na orgánech, které byly zodpovědné za plnění jednotlivých úkolů, byla ponechána volba způsobu realizace jednotlivých opatření.

1.1.3 Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2016 – 2020 (NP VaVal 2016)

Hlavní cíl Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2016 – 2020 (dále jen „NP VaVal 2016“) je vytvořit kvalitní podmínky pro tvorbu nových poznatků, aktivně usilovat o jejich využívání v inovacích a přispět k naplnění vize. NP VaVal 2016 se zaměřuje na klíčové oblasti potřeb (je tedy problémově orientovaná), jakými jsou řízení systému VaVal, veřejný sektor VaVal, spolupráce soukromého a veřejného sektoru VaVal, inovace v podnicích a výzvy pro zaměření VaVal. Dokument stanovuje strategické a specifické cíle a opatření k jejich realizaci. Dle provedených analýz se ukazuje, že klíčovým momentem je správné nastavení strategického řízení politiky VaVal a efektivnější využívání prostředků pocházejících ze státního rozpočtu, včetně zdrojů z evropských strukturálních a investičních fondů.

Závěry vyplývající z vyhodnocení cílů a opatření Aktualizace NP VaVal 2013 jsou součástí NP VaVal 2016. Vlastní vyhodnocení plnění cílů a opatření Aktualizace NP VaVal 2013, jako podkladový materiál pro tvorbu NP VaVal 2016, bylo provedeno na základě analýzy zpracované Technologickým centrem Akademie věd České republiky. Hlavní závěry z vyhodnocení cílů a opatření Aktualizace NP VaVal 2013 ukázaly:

- Fragmentaci a nízkou strategickou orientaci systému řízení a financování výzkumu, vývoje a inovací, s chybějícími nebo nedostatečně funkčními koordinačními mechanismy, omezujícími efektivní spolupráci mezi jednotlivými prvky systému.
- Celkové posílení veřejného výzkumu (infrastruktur a kapacit pro výzkum, počtu i kvality publikačních výsledků), avšak současně jeho uzavřenost (mezinárodně i pro spolupráci s podniky).
- Slabou úroveň produkce aplikovaných výsledků výzkumu, transferu znalostí z veřejného výzkumu do aplikací a spolupráce výzkumných organizací a podniků.
- Rostoucí investice podniků do výzkumu a inovačních aktivit podniků, které jsou však dominantně podporovány nadnárodními společnostmi, přičemž segment výzkumně a technologicky orientovaných malých a středních podniků je poměrně nerozvinutý.

NP VaVal 2016 se výrazně zaměřuje na podporu aplikovaného výzkumu pro potřeby ekonomiky a na rozvoj aplikovaného výzkumu pro realizaci úkolů a potřeb centrální státní správy (včetně společenských potřeb). Cílem je orientovat aplikovaný výzkum v České republice na odvětvové (sektorové) potřeby pro podporu konkurenceschopnosti České republiky. Základní podmínkou je definovat alespoň rámcově výzkumné potřeby daného odvětví národního hospodářství. NP VaVal 2016 nově zavádí kontinuální proces zjišťování a vyhodnocování věcných potřeb firem a dalších uživatelů v oblasti aplikovaného výzkumu. Takto široce prodiskutované věcné potřeby budou průběžně zapracovávány do programů podpory v oblasti aplikovaného výzkumu a budou tak odpovídat poptávce ze strany soukromého sektoru a dalších uživatelů. Jedním z nástrojů efektivního řízení oblasti výzkumu, vývoje a inovací a podpory aplikovaného výzkumu na národní a regionální úrovni by měla být Národní RIS3 strategie, jež má za cíl smysluplné sektorové zaměření finančních prostředků (evropských, národních a soukromých) na podporu aktivit směřujících ke konkrétním výstupům v podobě inovací.

NP VaVal 2016 tak definuje následující strategické cíle:

- Vytvořit stabilní, efektivní, strategicky řízený a finančně udržitelný systém výzkumu a inovací.
- Vytvořit stabilní kvalitní sektor výzkumných organizací připravených a otevřených pro spolupráci a sdílení znalostí.
- Vytvořit systém vzájemně spolupracujících podniků, výzkumných organizací, veřejné správy a dalších aktérů přinášející nové zdroje a znalosti pro inovace.

- Zvýšit inovační výkonnost podniků v České republice posílením výzkumných aktivit a zaváděním nových technologií a postupů směřujících k zefektivnění podnikových procesů.
- Strategicky zacílit podporu aplikovaného výzkumu na aktuální a potenciální budoucí potřeby podniků a společnosti.

Každý strategický cíl je dále členěn do specifických cílů, k nimž jsou definována opatření k jejich naplnění včetně stanovení termínů a odpovědných orgánů za jejich plnění.

Opatření k podpoře a naplňování priorit aplikovaného výzkumu se budou úzce vázat na pravidelnou aktualizaci Implementačního plánu Národní RIS3 strategie a Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, a budou zohledněna při přípravě rozpočtu na oblast výzkumu, vývoje a inovací pro období 2017-2019.

Pro realizaci a finanční podporu opatření NP VaVal 2016 budou v maximální míře využívány finanční prostředky z Evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen „ESIF“) dostupných pro Českou republiku v období 2014 – 2020. Veřejné zdroje ze státního rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace budou zároveň využívány jako nástroje pro zajištění dalších finančních prostředků ze zahraničí, a to zejména z rámcového programu Horizont 2020.

Tématem NP VaVal 2016 je také zahrnutí hlediska rovnosti žen a mužů a podmínek pro sladování práce a rodinného života. Schválení NP VaVal 2016 bude mít pozitivní dopad na rovné postavení mužů a žen a na podnikatelské prostředí České republiky.

1.2 Priority orientovaného výzkumu, vývoje a inovací

1.2.1 Dlouhodobé základní směry výzkumu

Do roku 2008 byly priority výzkumu a vývoje formulovány jako dlouhodobé základní směry výzkumu (dále jen „DZSV“). DZSV byly přes veškerou snahu však stále ještě příliš širokým souborem v podstatě všech vědních (výzkumných) oborů provozovaných v ČR (7 směrů).

Soubor DZSV byl vytvořen podle jednotné osnovy a obsahoval celkem sedm tematických směrů:

1. Udržitelný rozvoj,
2. Molekulární biologie,
3. Energetické zdroje,
4. Materiálový výzkum,
5. Konkurenceschopné strojírenství,
6. Informační společnost
7. Bezpečnostní výzkum.

1.2.2 Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 – 2011

V roce 2008 proběhlo přehodnocení DZSV. Po dalších dílčích úpravách byly DZSV v roce 2009 upraveny, aktualizovány a přejmenovány na Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 – 2011 a staly se součástí Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2015. Vzhledem k požadavkům na rozšíření priorit o další témata se nepodařilo priority více koncentrovat na ty směry výzkumu, vývoje a inovací, jejichž výsledky by byly rozhodující pro konkurenceschopnost ekonomiky a rozvoj společnosti. Většina vyspělých zemí se zaměřuje na 3 až 5 priorit, Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 – 2011 měly 8 priorit:

1. Biologické a ekologické aspekty udržitelného rozvoje
2. Molekulární biologie a biotechnologie
3. Energetické zdroje
4. Materiálový výzkum
5. Konkurenceschopné strojírenství
6. Informační společnost
7. Bezpečnost a obrana
8. Priority rozvoje české společnosti

1.2.3 Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 – 2011 byly formulovány velmi obecně a komplexně, chybělo jim dostatečné zacílení na oblasti, které by reagovaly na potřeby společnosti, zejména na společenský a hospodářský rozvoj České republiky. Nízký stupeň koncentrace veřejných zdrojů na vybrané oblasti vedl k podfinancování některých významných výzkumných směrů, které byly schopny dosahovat v oblasti orientovaného výzkumu průlomových objevů a v oblasti aplikovaného výzkumu přinášet řešení, která by mohla významně přispět k růstu konkurenceschopnosti České republiky a k naplňování důležitých potřeb rozvoje společnosti. Programy podpory VaVal, prostřednictvím nichž je rozdělována značná část účelové podpory, se sice zpravidla odkazovaly na stávající směry výzkumu, avšak skutečná vazba programů na tyto směry byla nezdůrazněna spíše formální.

Priority aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 – 2011 byly nahrazeny novými Národními prioritami orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (dále jen „Priority VaVal“), které schválila vláda svým usnesením ze dne 19. července 2012 č. 552.

Nově byly Priority VaVal stanoveny jako určitý konkrétní předmět státního a veřejného zájmu, který je kombinací dlouhodobého cíle a multioborového zaměření, je celospolečensky uplatnitelný a žádoucí, pro jeho dosažení má Česká republika dostatečné materiální a personální podmínky, je v dlouhodobém horizontu řešitelný a je dosažitelný prostřednictvím aktivit VaVal. Aplikací nových Priorit VaVal mělo dojít k efektivnějšímu využívání veřejných prostředků na účelovou podporu VaVal, která tak měla lépe odpovídat klíčovým potřebám rozvoje české společnosti. Hlavním přínosem a smyslem formulace Priorit VaVal bylo strategické orientování části národního VaVal (zejména aplikovaného výzkumu a vývoje, ale částečně i základního výzkumu) do oblastí, které napomohou řešit zásadní současné a předvídatelné budoucí problémy a výzvy ČR a umožní využít potenciální příležitosti pro vyvážený rozvoj ČR.

Implementaci Priorit VaVal schválila vláda svým usnesením ze dne 31. 7. 2013 č. 569. Priority VaVal, které jsou stanoveny na období do roku 2030 a jsou součástí Aktualizace NP VaVal, se podle Implementace Priorit VaVal musí využívat při přípravě programů VaVal pro poskytování účelové podpory. Rovněž se Priority VaVal měly projevit při přípravě strukturálních fondů EU 2014 - 2020. V současné době je tedy platných těchto šest Priorit, které se dále dělí na oblasti, podoblasti a dílčí cíle. Jejich kompletní znění nalezneme na www.vyzkum.cz:

- Priorita č. 1 – Konkurenceschopná ekonomika založená na znalostech
- Priorita č. 2 – Udržitelnost energetiky a materiálových zdrojů
- Priorita č. 3 – Prostředí pro kvalitní život
- Priorita č. 4 – Sociální a kulturní výzvy
- Priorita č. 5 – Zdravá populace
- Priorita č. 6 – Bezpečná společnost

Priority VaVal navazují nejen na cíle NP VaVal, ale i na Strategii mezinárodní konkurenceschopnosti 2, Národní inovační strategii 3 a reflektují i prioritní oblasti z rámcového programu Horizont 2020.

Přestože Priority VaVal, resp. jednotlivé prioritní oblasti stanovené ve vazbě na základní společenské výzvy byly koncipovány do značné míry tak, aby nedocházelo k jejich překryvům, je zřejmé, že mezi jednotlivými prioritními oblastmi existují silnější či méně silné vazby. Proto také mezi prioritními cíli stanovenými v jednotlivých prioritních oblastech (dále jen „PO“) lze nalézt určité návaznosti. Tyto vazby je nezbytné zohlednit především při tvorbě programů VaVal směřujících k dosažení prioritních cílů tak, aby podpora pokrývala související cíle vždy komplexně. Součástí přípravy Priorit VaVal bylo i stanovení jejich vazby na výdaje na VaVal ze státního rozpočtu ČR. Základním východiskem bylo při plánování výdajů ze státního rozpočtu a jejich využívání zajistit především financování Priorit VaVal, přičemž se jedná o využívání těch výdajů státního rozpočtu, které byly jako výdaje na aktivity VaVal schváleny v rámci zákona o státním rozpočtu na příslušný kalendářní rok.

Vzhledem k tomu, že se jedná o průběžně realizované Priority VaVal (resp. cíle) s dobou realizace až do roku 2030, a vzhledem k tomu, že není možné predikovat vývoj ve výši výdajů na VaVal ze státního rozpočtu, výdaje na realizaci jednotlivých oblastí Priorit VaVal bylo možné stanovit jen

orientačně jako podíl výdajů na realizaci všech Priorit VaVal. Důvodem, proč nebylo možné definovat přesné částky výdajů na realizaci je skutečnost, že k dosažení Priorit VaVal neměla sloužit pouze účelová podpora na grantové nebo programové projekty, ale cílů mělo být dosahováno i v rámci aktivit VaVal podporovaných jinou formou (např. institucionální podpora na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumných organizací nebo na mezinárodní spolupráci). Nelze ani vyloučit, že některých cílů může být dosaženo i v rámci provádění specifického vysokoškolského výzkumu. Zároveň se předpokládalo, že podíl soukromých prostředků vynaložených na spolufinancování projektů zaměřených na naplňování Priorit VaVal bude v některých prioritních oblastech vyšší, v některých naopak nižší.

1.2.4 Potřeby v oblasti resortního výzkumu

Úřad vlády České Republiky („dále jen ÚV ČR“) se ve své činnosti v posledních dvou letech snaží o zavedení strategických sektorových dialogů se zástupci jednotlivých sektorů národního hospodářství tak, aby mohly být efektivně nastaveny výdaje ze státního rozpočtu a evropských fondů na pokrytí jejich věcných potřeb a pro posilování konkurenceschopnosti ekonomiky. K tomuto účelu byly vytvořeny sektorové platformy při ÚV ČR, jejichž smyslem bylo identifikovat základní problémy, se kterými se podniky střetávají v oblasti VaVal, a vytvořit a diskutovat první návrhy věcných potřeb v oblasti aplikovaného výzkumu. Zástupci v těchto platformách představují sektorové leadery ve vztahu k soukromým výdajům na VaVal a zároveň jsou producenti finálních výrobků a určují tak směr vývoje sektorů národního hospodářství, které reprezentují, nebo představují strategické a nově se rozvíjející obory. V NP VaVal 2016 byly definovány jednotlivými ministerstvy následující potřeby v oblasti aplikovaného výzkumu:

Ministerstvo dopravy ČR

- Udržitelná doprava
- Interoperabilní doprava
- Bezpečná doprava
- Ekonomická doprava
- Inteligentní doprava
- Prostorová data v dopravě

Ministerstvo životního prostředí

- Udržitelnost energetiky a materiálových zdrojů
- Prostředí pro kvalitní život
 - o Přírodní zdroje
 - o Globální změny (a adaptace na změnu klimatu)
 - o Udržitelný rozvoj krajiny a lidských sídel
 - o Environmentálně příznivá společnost
- Sociální a kulturní výzvy
 - o Vládnutí a správa
 - o Rozvoj a uplatnění lidského potenciálu
- Bezpečná společnost

Ministerstvo spravedlnosti

- Evaluační výzkumy – vyhodnocování účinků uplatňování přijatých norem a opatření v oblasti trestní politiky (represe i prevence)
- Specifické problémy
 - o Mladiství
 - o Monitoring
 - o Recidiva
 - o Specifické typy kriminality
 - o Další
- Mezinárodní srovnání

Ministerstvo zahraničních věcí

- Odborné expertízy v oblasti hlavních směrů působení zahraniční politiky

- Ekonomická diplomacie
- Aplikovaný výzkum v oblasti koncepce zahraniční politiky
 - o Zahraniční rozvojová spolupráce a humanitární pomoc
 - o Podpora lidských práv a transformační spolupráce
 - o Dobré jméno ČR v zahraničí (veřejná diplomacie, kulturní diplomacie, tzv. branding)
- Teritoriální zaměření

Ministerstvo pro místní rozvoj

- Výzkum a vývoj v oblastech regionální politiky, cestovního ruchu, územního plánování, politiky bydlení
- Výzkum a vývoj, který povede k efektivnější návaznosti na Evropskou legislativu v rámci Národních orgánů pro koordinace

Ministerstvo práce a sociálních věcí

- Výzkum v oblasti rodinné politiky:
- Výzkum v oblasti sociální politiky:
- Výzkum v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- Výzkum v oblasti zaměstnanosti
- Výzkum v oblasti sociálně pojistných systémů
- Výzkum v oblasti nových společenských výzev
- Výzkum v oblasti vnitřních procesů resortu

Stávající Priority VaVal tak zůstávají v platnosti, ale NP VaVal 2016 jako opatření č. 25 ukládá ÚV ČR – Sekci VVI společně se spolugestorem MPO a ve spolupráci s dalšími správními úřady odpovědnými za výzkum a vývoj v oblasti svých působností „Vytvořit a implementovat principy pro stanovení hlavních směrů aplikovaného výzkumu a přípravu navazujících programů VaVal“. Prvním milníkem tohoto opatření je vytvoření principů implementace pro identifikaci hlavních směrů, které mají být připraveny v r. 2016.

1.3 Legislativa a právní předpisy

Právní rámec veřejné podpory VaVal v ČR jako celek je vymezen především následujícími právními předpisy:

- Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů.
- Prováděcím předpisem zákona č. 130/2002 Sb. je nařízení vlády č. 397/2009 Sb., o informačním systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.
- Zákon č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 227/2006 Sb., o výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách a souvisejících činnostech a o změně některých souvisejících zákonů a souvisejících činnostech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Sdělení Komise: Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2014/C 198/01)
- nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem - General Block Exemption Regulation
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Všechny výše uvedené a další právní předpisy jsou k dispozici na adrese www.vyzkum.cz, v sekci Dokumenty.

Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, byl již třináctkrát novelizován. Vzhledem k rozsahu změn předseda vlády vyhlásil jako zákon č. 211/2009 Sb. úplné znění zákona č. 130/2002 Sb. Ani úplné znění ale již není aktuální, k dalším změnám zákona č. 130/2002 Sb. došlo zákonem č. 420/2011 Sb., o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim - v dvacáté čtvrté části se změnila některá ustanovení zákona č. 130/2002 Sb. (§ 7, 9 a 18, vložen nový § 14a) se vztahem ke způsobilosti uchazeče. Další změny přinesl zákon č. 469/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, ve znění pozdějších předpisů - došlo ke změně délky soutěžní a hodnotící lhůty. Zatím poslední změny vyplývají ze zákona č. 49/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů – tyto změny se týkaly orgánů Grantové a Technologické agentury ČR.

RVVI v r. 2015 připravila návrh věcného záměru nového zákona o podpoře výzkumu, vývoje a inovací, který by v budoucnosti měl nahradit zákon č. 130/2002 Sb. Tento návrh RVVI schválila na svém 307. zasedání dne 4. září 2015 a návazně byl rozeslán do meziresortního připomínkového řízení (je k dispozici na www.vyzkum.cz v sekci zasedání). Vzhledem k počtu zásadních připomínek, které obdržela, probíhalo v době uzávěrky této Příručky stále jejich vypořádání před předložením návrhu věcného záměru zákona na jednání vlády.

Prováděcím předpisem zákona č. 130/2002 Sb. je nařízení vlády č. 397/2009 Sb., o informačním systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, které kodifikuje údaje jednotlivých částí informačního systému atd.

Zákon č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, ve znění pozdějších předpisů transformoval většinu příspěvkových organizací v oblasti VaV na nový druh právnické osoby. Byl osmkrát novelizován. Tento zákon upravuje:

- a) způsob zřízení, vznik, činnost a způsob zrušení a zánik veřejné výzkumné instituce,
- b) postavení a působnost zřizovatele a orgánů veřejné výzkumné instituce,
- c) přeměnu příspěvkových organizací zabývajících se výzkumem na veřejné výzkumné instituce.

Zákon č. 227/2006 Sb., o výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách umožňuje provádět výzkum na těchto buňkách za transparentních podmínek. Zákon dále řeší otázky dovozu a

vývozu embryonálních kmenových buněk a zakazuje vývoz embryí pro výzkumné účely. Byl šestkrát novelizován.

Evropská komise v roce 2014 vydala nový Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2014/C 198/01) ze dne 27. června 2014 (dále jen „Rámec“), který nahradil Rámec Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2006/C 323/01). Rámec upravuje míru podpory u projektů základního výzkumu, aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje, zásady podpory na studie technické proveditelnosti, na náklady práv k průmyslovému vlastnictví, na inovace postupů a organizační inovace ve službách, na činnost vysoce kvalifikovaných pracovníků, podpory pro inovační seskupení a další.

V roce 2014 vydala Evropská komise nové nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem - General Block Exemption Regulation (dále jen „nařízení Komise“). Toto nařízení Komise nahradilo Nařízení komise (ES) č. 800/2008, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách). Tímto nařízením Komise mj. umožnila Evropská komise v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, za předpokladu splnění podmínek Rámce a dalších podmínek stanovených nařízením Komise, zkrátit nebo zcela vynechat povinnost předběžného oznamování popř. i notificační řízení povinné pro jakoukoliv formu státní podpory výzkumu, vývoje a inovací.

Nařízení Komise a nový Rámec přinesly od r. 2014 několik, pro výzkum, vývoj a inovace v České republice, zásadních změn, zejména:

1) Změna definic pojmů a terminologie (čl. 2 body 83–98) nařízení Komise, bod 15 písm. a) – jj) Rámce)

- namísto pojmu „aplikovaný výzkum“ se nyní používá pojem „průmyslový výzkum“,
- „aplikovaný výzkum“ je nyní definován jako „průmyslový výzkum, experimentální vývoj nebo jejich kombinace“,
- specifikován byl pojem „projekt“ - musí mít cíle a k jejich dosažení uvést všechny činnosti, náklady a požadavky pro posouzení (předpokládaných) výsledků a jejich srovnání s cíli,
- „organizace pro výzkum a šíření znalostí“ (výzkumná organizace - VO) – rozšířily se její ne hospodářské činnosti o transfer znalostí a vzdělávání se naopak zúžilo na veřejné vzdělávání,
- „transfer znalostí“ nyní zahrnuje zejm. spolupráci při výzkumu, poradenství, poskytování licencí, zakládání společností typu spin-off, publikace a mobilitu,
- „výzkum ve spolupráci“ (kooperativní výzkum) s podmínkou účinné spolupráce (= mezi VO nebo VO a podnikem za podmínek bodu 28 Rámce), je explicitně vymezen jako ne hospodářská činnost,
- „smluvní výzkum“ (výzkum prováděný jménem podniků) - poskytování služeb a pronájmy zařízení atd. je explicitně vymezen jako hospodářská činnost,
- nově je definována „výzkumná infrastruktura“ – zahrnuje nyní jen zařízení, zdroje a služby pro výzkum,
- „výhradní vývoj“ je definován jako zadávání veřejných zakázek na služby ve VaV,
- „zadávání veřejných zakázek v předobchodní fázi“ je nyní vymezeno jako sdílení výsledků zadavatele s dodavatelem (např. u prototypů, testovacích sérií aj.).

2) Zvýšení limitů oznamovacích povinností (čl. 4 odst. 1 písm. i) nařízení Komise)

- zvýšení na dvojnásobek (nyní 40 mil. € - základní výzkum, 20 mil. € - průmyslový výzkum, 15 mil. € - experimentální vývoj).

3) Motivační účinek (čl. 6 odst. 2 nařízení Komise, body 62 – 65 Rámce)

- zjednodušení – u malých a středních podniků stačí žádost o podporu před zahájením prací (§ 14 odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtových pravidel již náležitosti žádosti upravuje), u velkých podniků může poskytovatel žádat další údaje.

4) Intenzita podpory (čl. 7 nařízení Komise, čl. 73 – 77, bod 89 a Příloha II Rámce)

- změna terminologie (dříve „míra podpory“), jde o podíl všech veřejných prostředků na celkových uznaných nákladech projektu (tj. nejen o podíl účelové podpory),
- základní maximální intenzita podpory se nemění, mírně se mění způsob výpočtu při jejím navýšení (u průmyslového výzkumu a experimentálního vývoje pro malé a střední podniky).

5) Kumulace podpor (čl. 8 nařízení Komise, body 83 - 93 Rámce)

- je možná kumulace podpor z různých zdrojů VaV (jak z různých projektů, ale i z institucionální podpory rozvoje výzkumných organizací) i mimo VaV (např. podle dalších článků nařízení Komise).

6) Způsobilé náklady (čl. 25 odst. nařízení Komise, bod 73 a Příloha I Rámce)

- specifikace zejména u osobních nákladů (v režijních nákladech by neměly být uváděny osobní náklady přímo související s projektem).

7) Investice do výzkumných infrastruktur (čl. 26 odst. 6 nařízení Komise)

- intenzita podpory zde nesmí přesáhnout 50 % způsobilých nákladů.

Oblast výzkumu a vývoje a jeho podpory z veřejných prostředků nepřímo upravuje, kromě výše uvedených předpisů, řada souvisejících právních předpisů, které např. vymezují možnosti státu zasahovat do konkurenčního prostředí (zákon o veřejné podpoře), upravují zadávání veřejných zakázek nebo stanovují postavení státních výzkumných organizací a dotační politiku (rozpočtová pravidla), vymezují postavení Akademie věd České republiky, zřizují vysoké školy, upravují pravidla informačních systémů veřejné správy atd. Výzkumu a vývoje se dále dotýkají i obecné právní předpisy upravující např. smluvní vztahy, průmyslové právní ochranu, poskytování informací, kontrolu apod.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů zavedl od 1. ledna 2005 odečitatelnou položku od základu daně, která umožňuje plátcům daně od základu odečíst 100 % nákladů na VaV a je ekvivalentní cca čtvrtinové dotaci na celkové náklady projektu.

V novele zákona o daních z příjmů (zákon č. 458/2011 Sb., který původně měl být účinný od r. 2015) byla zachována podpora projektů VaV odpodem nákladů na projekt od základu daně z příjmu (odečet 100 % nákladů) a přinesla dvě hlavní změny. Na rozdíl od dosavadního stavu mohou být do nákladů zahrnuty i služby, které souvisí s realizací projektu výzkumu a vývoje a které jsou pořízené od veřejné vysoké školy nebo výzkumné organizace. Výše odpodu se celkově zvyšuje ze 100 % na 110% u nárůstu výdajů oproti minulému období. Zákonným opatřením Senátu č. 344/2013, Sb., které bylo vydáno z důvodu rekodifikace soukromého práva a které dílčím způsobem změnilo znění i pasáží týkajících se odečitatelných položek ve výzkumu a vývoji, došlo k posunutí účinnosti už od 1. 1. 2014.

1.4 Rozpočet na výzkum, vývoj a inovace

1.4.1 Postup přípravy návrhu rozpočtu

Při vytváření rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace hraje největší roli Rada pro výzkum, vývoj a inovace a při navrhování definitivního návrhu státního rozpočtu ČR pak Ministerstvo financí, vláda a Poslanecká sněmovna. Po schválení státního rozpočtu Poslaneckou sněmovnou přiděluje na jeho základě Ministerstvo financí finanční prostředky jednotlivým správcům rozpočtových kapitol – poskytovatelům podpory.

Vlastní příprava návrhu rozpočtu probíhá v několika fázích (níže je uveden průběh schvalování rozpočtu na VaV na rok 2017):

1. v listopadu (2015) RVVI schválila Pokyn RVVI k přípravě návrhu výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, experimentální vývoj a inovace na roky 2017-2019 s výhledem do roku 2021
2. v prosinci (2015) RVVI navrhla celkovou výši výdajů na výzkum, vývoj a inovace jednotlivých rozpočtových kapitol a výši institucionálních výdajů na rozvoj výzkumných organizací na následující rok (2017),
3. v lednu (2016) předložili správci rozpočtových kapitol podrobný návrh výše výdajů na následující rok (2016) a návrh střednědobého výhledu na další dva roky (2018-2019),

4. v únoru (2016) proběhla jednání RVVI se správci rozpočtových kapitol o jejich návrzích, Další kroky (které jsou v době uzávěrky této příručky stále ještě budoucností) stanoví Pokyn pro přípravu rozpočtu a obecně závazné právní předpisy.
5. v závěru dubna (2016) má odsouhlasit RVVI návrh rozpočtu, který je poté předložen vládě ČR
6. do září (2016) má vládou schválené výdaje na výzkum, vývoj a inovace Ministerstvo financí zapracovat do celkového návrhu státního rozpočtu ČR na následující rok (2017),
7. v září (2016) schvaluje vláda celkový návrh státního rozpočtu ČR na následující rok (2017) a předkládá ho Poslanecké sněmovně,
8. Poslanecká sněmovna projednává návrh zákona o státním rozpočtu ČR na následující rok (2017) nejprve v prvním čtení, po kterém už nelze v případě jeho schválení měnit celkové výdaje a příjmy. Následují projednávání návrhu ve výborech Poslanecké sněmovny a v prosinci (2016) pak druhé a třetí čtení. V případě, že není návrh zákona o státním rozpočtu ČR na následující rok (2017) Poslaneckou sněmovnou schválen, nastává rozpočtové provizorium.

Po schválení rozpočtu Poslaneckou sněmovnou následuje do jednoho měsíce jeho rozpis a poté je možné prostředky uvolňovat příjemcům. V oblasti výzkumu, vývoje a inovací je pro uvolnění prostředků nutné splnit podmínky stanovené zákonem č. 130/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, z nichž hlavní jsou splnění závazků příjemce z roku 2016 u již řešených projektů a zařazení údajů o projektech a dalších aktivitách VaVal do informačního systému výzkumu, vývoje a inovací. U již řešených projektů zákon č. 130/2002 Sb. stanovuje na poskytnutí prostředků maximální lhůtu 60 dnů od počátku kalendářního roku. U nově zahajovaných projektů a dalších aktivit se lhůta 60 dnů vztahuje k nabytí účinnosti smlouvy nebo rozhodnutí o poskytnutí podpory. V případě prodloužení ze strany příjemce má poskytovatel právo uzavřít smlouvu s dalším uchazečem v pořadí, v případě prodloužení ze strany poskytovatele má příjemce nárok na úhradu nákladů odpovídající plánovaným nákladům na řešení projektu za dobu prodloužení.

V minulých letech se tento postup přípravy zdržel a návrh státního rozpočtu VaVal byl vládě předkládán koncem června nebo v červenci. V roce 2010 a v roce 2011 vláda návrh rozpočtu, předložený RVVI, neschválila a celkové výdaje na VaV stanovila vláda na návrh Ministerstva financí až v září návrhem zákona o státním rozpočtu ČR na další rok. V roce 2012 návrh výdajů státního rozpočtu na VaVal na rok 2013 a výhledu na léta 2014 a 2015 vláda schválila svým usnesením ze dne 26. června 2012 č. 458 s výdaji o nižšími, než v r. 2012, ale v září 2012 při schvalování návrhu zákona o státním rozpočtu ČR na r. 2013 byly ještě zvýšeny výdaje AV ČR. Celkové výdaje státního rozpočtu VaVal tak v r. 2013 oproti předchozímu roku klesly cca o 0,5 mld. Kč na 26,1 mld. Kč.

V roce 2013 probíhala příprava rozpočtu ještě komplikovaněji než v předchozích letech. Návrh výdajů státního rozpočtu ČR na výzkum, vývoj a inovace na rok 2014 s výhledem na léta 2015 a 2016 byl schválen až usnesením vlády ze dne 3. července 2013 č. 518 s nárůstem výdajů v tomto období (tj. 2016/2013) o 2,1 mld. Kč. Tento návrh rozpočtu byl ale zrušen a nahrazen usnesením vlády ze dne 25. září 2013 č. 729, k "návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2014 a k návrhům střednědobého výhledu státního rozpočtu České republiky na léta 2015 a 2016 a střednědobých výdajových rámců na léta 2015 a 2016 a o zrušení usnesení vlády č. 518 ze dne 3. července 2013 o návrhu výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok 2014 a s výhledem na léta 2015 a 2016". Výdaje státního rozpočtu na výzkum, vývoj, inovace na rok 2014 byly tedy schváleny ve výši 26,6 mld. Kč.

V roce 2014 byl návrh výdajů státního rozpočtu na výzkum, vývoj, inovace na rok 2015 znovu schválen až jako součást návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2015 a střednědobého výhledu na léta 2016 a 2017 ve výši 26,9 mld. Kč.

V roce 2015 byl návrh výdajů státního rozpočtu na výzkum, vývoj, inovace na rok 2016 schválen usnesením vlády ze dne 25. května 2015 č. 380 s tím, že vláda schválila nárůst výdajů státního rozpočtu na výzkum, vývoj, inovace na rok 2016 na 28,6 mld. Kč s tím, že dalších 0,5 mld. Kč ponechala v rezervě. O tuto 0,5 mld. Kč byly zvýšeny výdaje státního rozpočtu na výzkum, vývoj, inovace na rok 2016 usnesením vlády ze dne 23. září 2015 č. 748, "k návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2016 a k návrhům střednědobého výhledu státního rozpočtu České republiky na léta 2017 a 2018 a střednědobých výdajových rámců na léta 2017 a 2018" na 29,1 mld. Kč.

V současné době probíhají jednání o rozpočtu na výzkum, vývoj, inovace na rok 2017 s výhledem na léta 2017 a 2018 a jeho celkové výši. V době přípravy Příručky 2016 nebyla tato jednání ukončena.

Do přípravy státního návrhu rozpočtu na výzkum, vývoj, inovace na rok 2017 s výhledem na léta 2017 a 2018 výrazným způsobem zasahuje i usnesení vlády ze dne 21. prosince 2015 č. 1067, „k posílení jistoty a dlouhodobé stability systému výzkumu, vývoje a inovací po ukončení programovacího období Evropských strukturálních a investičních fondů a k přípravě návrhu rozpočtu výzkumu, experimentálního vývoje a inovací na léta 2017, střednědobého výhledu a dlouhodobého výhledu do roku 2021“. Tímto usnesením vláda uložila předložit jí do 30. dubna 2016 místopředsedovi vlády P. Bělobrádkovi ve spolupráci s ministryní školství, mládeže a tělovýchovy dlouhodobý výhled rozpočtu výzkumu, vývoje a inovací do r. 2021 a stanovila jeho základní parametry a principy, ze kterých má vycházet.

1.4.2 Struktura a členění rozpočtu VaVal

Veřejná podpora výzkumu a vývoje se provádí dvěma formami:

Účelovým financováním, tj. podporou výzkumných projektů a dalších aktivit. Účelové finanční prostředky poskytují správci kapitol státního rozpočtu jako dotace právnickým nebo fyzickým osobám nebo zvýšením výdajů organizačních složek státu, organizačních složek územních samosprávných celků nebo organizačních jednotek ministerstva zabývajících se výzkumem a vývojem formou:

- „grantových projektů“ základního výzkumu, tj. projektů navržených fyzickými nebo právnickými osobami, kde si cíle a způsob řešení stanovuje příjemce sám,
- „programových projektů“ aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací, tj. projektů naplňujících cíle programů vyhlášených poskytovateli. Programy navrhuje a vyhlašují správci rozpočtových kapitol, posuzuje je Rada pro výzkum, vývoj a inovace a schvaluje vláda. Některé programy jsou realizovány podporou „projektů pro státní správu“, tj. projektů, kde státní správa určuje parametry jejich výsledků. Jelikož jediným uživatelem je stát, vyhlašuje se veřejná soutěž podle zákona č. 137/2006 Sb.,
- specifického vysokoškolského výzkumu, kterým je výzkum prováděný studenty při uskutečňování akreditovaných doktorských nebo magisterských studijních programů a který je bezprostředně spojen s jejich vzděláváním,
- velké infrastruktury pro výzkum, vývoj a inovace, kde jednotlivé projekty schvaluje vláda.

Institucionálním financováním, tj. podporou výzkumných organizací a dalších aktivit na:

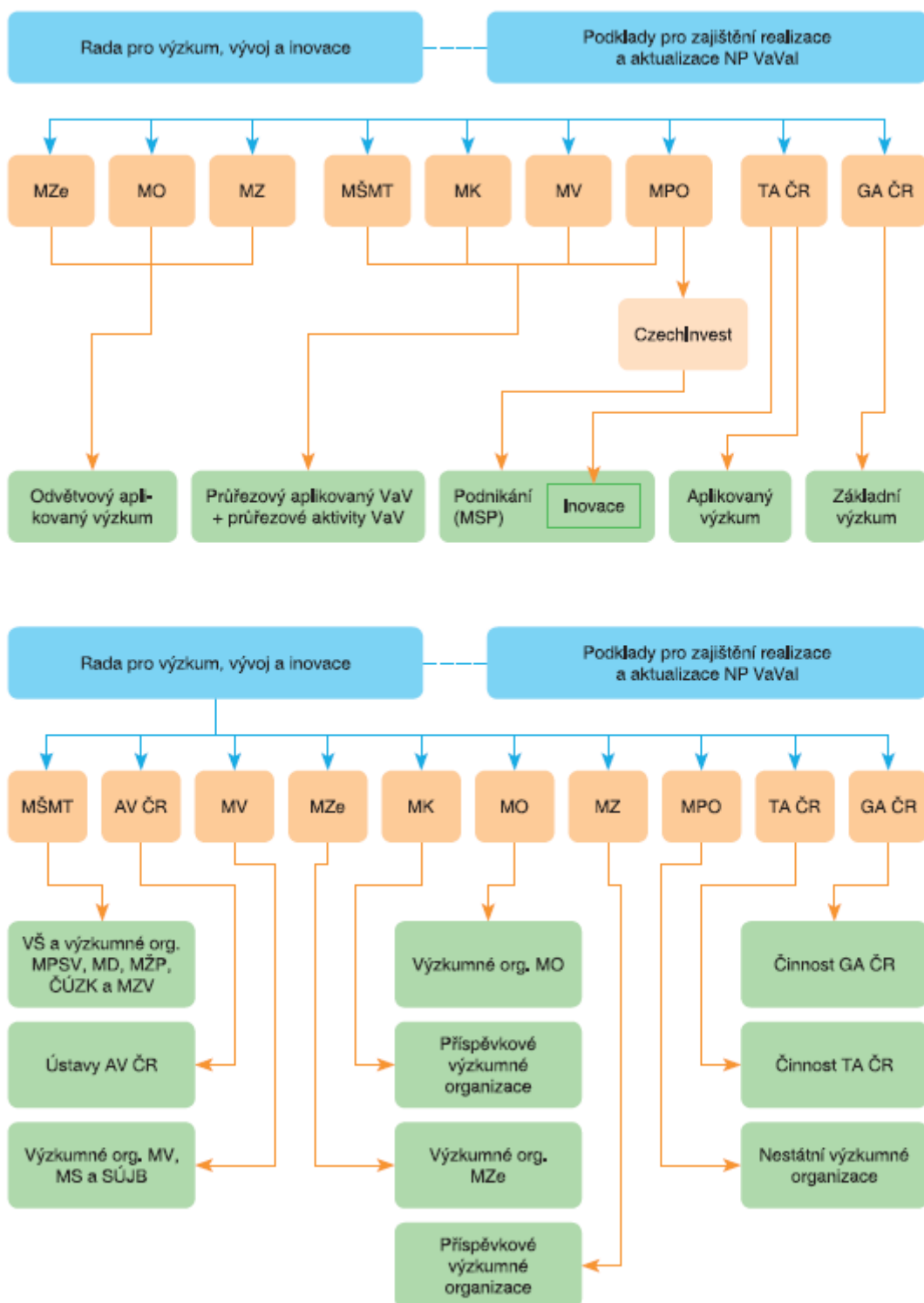
- dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace na základě zhodnocení jí dosažených výsledků a po přechodné období (do konce roku 2014) na dokončení řešení výzkumných záměrů.
- mezinárodní spolupráci České republiky ve výzkumu a vývoji, realizovanou na základě mezinárodních smluv, která zahrnuje poplatky za účast České republiky v mezinárodních programech a organizacích a dále podporu projektů mezinárodní spolupráce, kde výběr projektů provádí Evropská unie nebo jiný stát nebo mezinárodní organizace (např. Rámcové programy EU).
- operační programy ve výzkumu, vývoji a inovacích nebo na jejich část zajišťující cíle ve výzkumu, vývoji a inovacích, kde výběr projektů probíhá na základě soutěže podle nařízení Komise. Ze státních výdajů na výzkum, vývoj a inovace jsou z 15 % spolufinancovány tři operační programy, související s VaVal, a 85 % veřejných prostředků poskytuje Evropská komise. Tímto způsobem byl v minulých letech plně financován OP VaVpl (MŠMT), částečně OP VK (MŠMT) a částečně OP PI (MPO). Tyto operační programy loni končily a nahradily je PO VVV (MŠMT) a OP PIK (MPO).
- náklady systému podpory výzkumu, vývoje a inovací, zejména na zajištění veřejných soutěží a hodnocení projektů, na ocenění výsledků atd. a na náklady spojené s činností Rady pro výzkum, vývoj a inovace, Grantové agentury České republiky, Technologické agentury České republiky a Akademie věd České republiky.

Od r. 2007 (Rámec Společenství) i podrobněji od roku 2014 (Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací) je institucionální podpora výzkumných záměrů a nyní i prostředků na rozvoj výzkumných organizací určena pouze výzkumným organizacím, kterými mohou být všechny veřejné i soukromé právnické osoby, ale pouze za splnění podmínek definovaných v zákoně č. 130/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zejména:

- jejich hlavním účelem je provádět základní výzkum, aplikovaný výzkum nebo vývoj a šířit jeho výsledky prostřednictvím výuky, publikování nebo převodu technologií,
- které zisk zpětně investují do činností podle předchozího bodu,
- k jejímž výzkumným kapacitám nebo výsledkům nemají přednostní přístup subjekty provádějící ekonomickou činnost spočívající v nabídce zboží nebo služeb, které by na výzkumnou organizaci mohly uplatňovat vliv.

Obr. č. 2 Schéma účelové a institucionální podpory VaVal

Obr. č. 2 Schéma účelové a institucionální podpory VaVal

1.4.3 Posuzování výzkumných organizací

Splnění podmínek pro výzkumné organizace hodnotí poskytovatel prostředků, zejména z hlediska článku 107 a 108 Smlouvy o fungování EU. Souhrnně splnění podmínek posuzuje Rada pro výzkum, vývoj a inovace, která dne 30. ledna 2015 zveřejnila Seznam posouzených výzkumných organizací (stav k 30. 1. 2015), který již vychází z nového Rámce pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací. Tento seznam je průběžně aktualizován a poslední znění zveřejnila RVVI v prosinci 2015 (www.vyzkum.cz / sekce Posuzování VO)

Podle zákona č. 130/2002 Sb. je každému z poskytovatelů institucionální podpory dávána z prostředků státního rozpočtu pro účely institucionální podpory jím zřízených výzkumných organizací k dispozici částka, která mj. závisí zejména na výsledcích výzkumných organizací zřízených tímto poskytovatelem a které byly RVVI klasifikovány jako výzkumné organizace. Rozhodnutí o poskytnutí institucionální podpory na rozvoj výzkumných organizací je v současné době na rozhodnutí příslušného poskytovatele.

1.5 Hodnocení výsledků výzkumných organizací

S hodnocením výsledků výzkumných organizací, kterým je poskytována veřejná podpora, bylo započato až po roce 2000. Pokud předtím byla hodnocení výzkumných organizací a institucí vůbec prováděna, potom se jednalo většinou o tzv. „samohodnocení“, která samy prováděly některé výzkumné organizace a instituce. Národní inovační politika ČR na léta 2005-2010 uložila RVVI novelizovat a průběžně zdokonalovat metodiku hodnocení výzkumu.

Od roku 2004, kdy byla Metodika hodnocení zpracována a použita poprvé, došlo postupně k řadě změn. Metodiky hodnocení a výsledky hodnocení jsou k dispozici na adrese www.vyzkum.cz v sekci Hodnocení VaVal.

Metodika hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů (platná pro léta 2010 a 2011) se od Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů (platné pro léta 2012) výrazně nelišila. Metodika umožňuje hodnotit pouze ty výsledky, které splňují definice výsledků a další předpoklady pro zařazení do IS VaVal a jsou v něm uvedeny.

Metodika 2012 byla postavena zejména na následujících zásadách:

- neprovádělo se hodnocení efektivnosti výzkumných organizací,
- do hodnocení výsledků výzkumných organizací (dále jen „VO“) byly zařazeny pouze VO, které mohly být příjemci institucionální podpory podle pravidel schválených Radou pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „RVVI“) a podle vládou schváleného návrhu výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok, ve kterém hodnocení probíhalo, s případným doplněním VO podle výsledků jednání RVVI s poskytovateli o návrhu rozpočtu na rok následující,
- do hodnocení VO byly zahrnuty výsledky uplatněné za posledních 5 let bez ohledu na to, z jakého zdroje finančních podpor takové výsledky vznikly,
- do hodnocení VO byly podle zákona zařazeny i nově předložené výsledky zařazené do Rejstříku informací o výsledcích (dále jen „RIV“) od 30. května předcházejícího roku do 30. května roku, ve kterém probíhalo Hodnocení, resp. do 29. května roku 2012.
- do hodnocení výsledků ukončených programů byly podle zákona zařazeny výsledky z hodnocení VO, vztahující se k programu a výsledky ostatních příjemců programových projektů předložené a zařazené do 250 dní po ukončení poskytování podpory do RIV

Metodika hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů (platná pro léta 2013 až 2015) byla schválena usnesením vlády ze dne 19. června 2013 č. 457.

V této Metodice, platné na léta 2013 až 2015, jsou uplatněny tři vzájemně propojené pilíře, které přináší následující změny:

- **Pilíř I: Oborové hodnocení publikačních výsledků.** Pro každou oborovou skupinu metodika určuje relevantní druhy výsledků a jejich případné maximální podíly na bodových hodnotách. Tato část hodnocení je doplněna o tzv. Podpilíř I., který definuje proces a způsob hodnocení peer review u vybraných druhů výsledků, tj. knihy, kapitoly v knihách a články v neimpaktovaných recenzovaných časopisech.
- **Pilíř II: Hodnocení kvality vybraných výsledků.** Cílem je uplatnit demokratický princip, kdy každá VO předloží omezený počet vybraných výsledků k expertnímu posouzení. Expertní panel, ve kterém budou mít výrazné zastoupení zahraniční experti, vybere v rámci každé oborové skupiny maximálně 20 % nejlepších výsledků, které si zaslouží zvláštní bonifikaci. Kromě toho bude zvláštní bonifikace za excelenci náležet výzkumným organizacím, jejichž pracovníci uspěli v získávání projektů ERC (European Research Council).
- **Pilíř III: Hodnocení patentů a nepublikačních výsledků aplikovaného výzkumu.** Na rozdíl od dosavadní praxe paušálního bodování všech výsledků nepublikačního charakteru zůstává paušální ohodnocení pouze u druhu výsledku patent. Za ostatní výsledky se bude bodové skóre odvíjet podle finanční podpory jednak z projektů aplikovaného výzkumu a jednak ze smluvního výzkumu.

V roce 2013 měl být při hodnocení plně uplatněn pouze Pilíř I. a III. Pilíř II. a úplná verze Podpilíře I. měly být zavedeny až od roku 2014. Přechodový rok 2013 a etapovité spuštění dalších pilířů mělo umožnit včasnou přípravu výzkumných organizací na nově zaváděné postupy definované touto metodikou a současně nenarušit již probíhající proces sběru dat.

Konečné výsledky hodnocení výzkumných organizací za rok 2013 byly zveřejněny se zpožděním dne 30. května 2014 na stránkách Rady pro výzkum, vývoj, inovace.

Výsledky hodnocení za rok 2014 Rada vlády pro výzkum, vývoj a inovace schválila na svém zasedání 18. prosince 2015 a návazně je zveřejnila (www.vyzkum.cz / v sekci [Posuzování VO](#)).

Hodnocení výzkumných organizací se bude v roce 2015 a 2016 provádět podle upravené Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů. Metodika, původně platná pro léta 2013 až 2015, byla prodloužena o jeden rok, tj. do roku 2016. Prodloužení Metodiky schválila Rada pro výzkum, vývoj a inovace 29. května 2015. Nově bude spojeno hodnocení prováděné v roce 2015 a 2016 tak, aby za oba roky bylo zahájeno v roce 2015 a dokončeno do konce roku 2016.

RVVI dlouhodobě připravuje nový systém hodnocení výzkumných organizací a poskytování institucionální podpory, vycházející z výsledků IPN projektu OP VaVpl „Efektivní systém hodnocení a financování výzkumu, vývoje a inovací“ (www.metodika.reformy-msmt.cz). V době uzávěrky této příručky byla poslední relevantní informací o dalším postupu pro přípravu nového systému hodnocení usnesení vlády ze dne 21. prosince 2015 č. 1067, které v bodu II. 5 uložilo místopředsedovi vlády P. Bělobrádkovi upravit hodnocení aplikovaného výzkumu pro poskytování institucionální podpory a návazně na to bude postupně transformován program Národní program udržitelnosti I.

1.6 Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (dále jen "IS VaVal") je informační systém veřejné správy zajišťující shromažďování, zpracování, poskytování a využívání údajů o výzkumu, vývoji a inovacích podporovaných z veřejných prostředků.

Cíle a obsah IS VaVal, práva, povinnosti a postup při předání, zařazení, zpracování a poskytování údajů jsou stanoveny zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, ve znění pozdějších předpisů, nařízením vlády č. 397/2009 Sb., o informačním systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, zvláštními právními předpisy a Provozním řádem IS VaVal.

Správcem IS VaVal je Rada pro výzkum, vývoj a inovace. Provozovatelem IS VaVal je Úřad vlády ČR.

Struktura Informačního systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací je následující:

- Centrální evidence aktivit - CEA
- Centrální evidence projektů - CEP
- Centrální evidence výzkumných záměrů - CEZ
- Rejstřík informací o výsledcích - RIV
- Evidence veřejných soutěží ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích - VES

Obr. č. 3 Vstup do systému IS VaVal

Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací
výzkum, vývoj a inovace podporované z veřejných prostředků ČR

česky english

Veřejně přístupná data IS VaVal

Tato aplikace je určena pro vyhledávání ve veřejně přístupných údajích [Informačního systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací](#), provozovaného podle § 30 zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, ve znění zákona č. 110/2009 Sb. Zveřejněním veřejně přístupných údajů plní [Rada pro výzkum, vývoj a inovace](#) jako provozovatel povinnost podle § 10 nařízení vlády 397/2009 Sb. ze dne 19. října 2009 o informačním systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací od 1.1.2010.

23.12.2015 — Jsou zveřejněna data Hodnocení výsledků výzkumných organizací v roce 2014. → www.isvav.cz/h14

6.12.2014 — Přechod na nový databázový server.

Pro vkládání dat do IS VaVal můžete použít aplikaci [Vklap](#).

→ [provoz aplikace](#) → [více o aplikaci](#)

Celkem **26** poskytovatelů, **269** programů, **550** soutěží, **5 784** subjektů, **42 747** projektů, **889** výzkumných záměrů, **886 103** výsledků.

Tuto aplikaci pro Radu pro výzkum, vývoj a inovace provozuje Výpočetní a informační centrum Českého vysokého učení technického v Praze. Vytvořil InfoScience Praha s.r.o.. Verze aplikace 1.8.1. Datové schéma ISVAV_WEB5_00547. Podpora uživatelů na e-mailové adrese podpora@isvav.cz nebo telefonním čísle 224 234 797 (v pracovních dnech 9-16 hod.).

1.7 Analýzy stavu výzkumu, vývoje a inovací v ČR

Analýzy stavu výzkumu, vývoje a inovací v ČR a jejich srovnání se zahraničím (dále jen „analýzy VaVal“) se zpracovávají od roku 1999. Od roku 2003 je každoročně zpracovává a vládě předkládá RVVI. Po projednání ve vládě jsou publikovány v české a anglické verzi na internetu a tiskem. Analýzy VaVal nenavrhují žádná opatření pro odstranění nedostatků či pro další rozvoj zjištěných předností. Analýzy VaVal jsou však využívány při přípravě významných koncepčních a strategických dokumentů, jak pro VaV a inovace, tak i pro ekonomiku jako celek. Analýzy VaVal opakovaně konstatují, že dochází k mírnému zlepšování jak vstupů, tak i výstupů VaV v ČR, ale zaostávání za vyspělými zeměmi je stále ještě značné.

Analýzy VaVal byly využity při přípravě Národních politik VaV a při přípravě Národní inovační politiky na léta 2005-2010. Analýzy VaVal byly využity i při přípravě celkových koncepcí a strategií, kromě jiného při přípravě Strategie hospodářského růstu v roce 2005 a Národního strategického referenčního rámce, jako základu pro vypracování operačních programů pro čerpání prostředků EU na realizaci politiky soudržnosti v rozpočtovém období 2007-2013. Analýzy VaVal byly využity i při přípravě Zelené a Bílé knihy výzkumu, vývoje a inovací v ČR a pro zdůvodnění návrhu Reformy systému výzkumu, vývoje a inovací ČR. Analýzy VaVal byly rovněž jedním z podkladů pro přípravu NP VaVal 2016.

Analýza VaVal 2014, kterou vláda vzala na vědomí dne 30. září 2015, se od předchozích Analýz významně liší. V první řadě nebyla zadána externě, ale vypracována v rámci sekce vicepremiéra pro vědu, výzkum a inovace. Dále přišla s novým grafickým zpracováním a také novým členěním do 10 částí.

Struktura Analýzy VaVal 2014:

1. Finanční toky
2. Financování VaVal ze státního rozpočtu
3. Podpora VaVal v ČR z evropských prostředků
 - 3.1. Strategický rámec podpory VaVal z ESI fondů
 - 3.2. Nový rámcový program HORIZONT 2020
4. Lidské zdroje ve výzkumu a vývoji
5. Infrastruktury VaVal
6. Výsledky výzkumu a vývoje
 - 6.1. Druhy výsledků a časový trend jejich počtů
 - 6.2. Oborová struktura výsledků a její změny v čase
 - 6.3. Kvalita výsledků a jejich mezinárodní srovnání
7. Inovační výkonnost české ekonomiky a její mezinárodní srovnání
 - 7.1. Inovační výkon na základě jednoduchých indikátorů
 - 7.2. Inovační výkon na základě složených indikátorů
8. Odvětví národního hospodářství ve vazbě na VaVal
9. Datové zdroje ve VaVal
10. Strategická doporučení

Analýza VaVal 2014 identifikovala následující silné a slabé stránky systému podpory VaV:

Silné stránky

- Vybudovaná infrastruktura – např.: 8 nových evropských center excelence, 40 regionálních center výzkumu.
- Kvalifikované lidské zdroje a tradičně silné akademické zázemí – z celkového počtu přes 92 000 zaměstnanců v systému VaVal tvoří 55% výzkumníci.
- ČR předčí státy, jako je Polsko nebo Maďarsko, naopak za silnějšími ekonomikami Německa či Rakouska výrazně zaostává.
- Silná kultura publikační činnosti (ta výrazně stoupla po zavedení příslušného kritéria hodnocení) a postupně se rozvíjející internacionalizace vedoucí k excelenci některých oborů. Z pohledu kvality je patrný nárůst podílu publikací v periodikách indexovaných ve Web of Science. Největší počet takových publikací vykazují vysoké školy, nejvyšší poměr vůči ostatním publikacím ústavu AV ČR.

- Meziročně roste kvalita publikací i úroveň mezinárodní spolupráce. Nejvíce kvalitních publikací vzniká v oborových skupinách Biologické vědy, Chemické vědy, Fyzikální vědy a astronomie a Klinická medicína. Publikace v Klinické medicíně a ve Fyzice a Astronomii jsou navíc významně více citovány ve srovnání se světovým průměrem.
- Nejvíce společných publikací vytvářejí čeští vědci ve spolupráci s americkými, německými, anglickými a francouzskými.
- Vysoký objem zdrojů EU, které je možné využít pro rozvoj systému VaVal.

Slabé stánky

- Celková komplikovanost, nepředvídatelnost a roztržitost systému financování VaVal.
- Zdánlivě pozitivní mezinárodní srovnání ČR je ovlivněno dočasným financováním ze zdrojů, které bude ukončeno po roce 2020/2023.
- ČR je z hlediska inovací na srovnatelné úrovni se Španělskem nebo Itálií, výrazně zaostává za Švédskem, Německem, Dánskem, Holandskem, Belgií nebo Rakouskem.
- Soukromé výdaje systému VaVal jsou vynakládány převážně v soukromé sféře, což značí nízkou efektivnost spolupráce soukromé a veřejné sféry v systému VaVal.
- Nedostatky v systému hodnocení – současné nastavení systému hodnocení výrazně preferuje základní, neorientovaný výzkum, jehož důsledkem je zlepšení publikační činnosti, ale rovněž nízká míra spolupráce se soukromým sektorem.
- Dlouhodobě je zaznamenáván nízký podíl aplikovaných výsledků na celkovém počtu výsledků (v současnosti necelých 11 %). V rámci aplikovaných výsledků je navíc velmi málo patentů.
- Nedostatečná koordinace národních a evropských zdrojů.
- Ve veřejném sektoru systému VaVal se pohybuje okolo 35 miliard Kč ročně. To je přibližně jako má samostatná rozpočtová kapitola Ministerstva dopravy! Přesto zatím věda a výzkum nemá samostatné ministerstvo, které by mělo do směřování financí vhléd a především zajišťovalo adekvátní kontrolu. Tato celková roztržitost systému je největší hrozbou pro budoucnost VaVal v ČR.

Další informace lze najít na adresách:

www.vyzkum.cz

www.czso.cz/csu/czso/prima-verejna-podpora-vyzkumu-a-vyvoje-v-ceske-republice-v-roce-2014

www.czso.cz/csu/czso/ukazatele-vyzkumu-a-vyvoje-za-rok-2014

www.statistikaamy.cz/category/analyzy/veda-a-vyzkum/

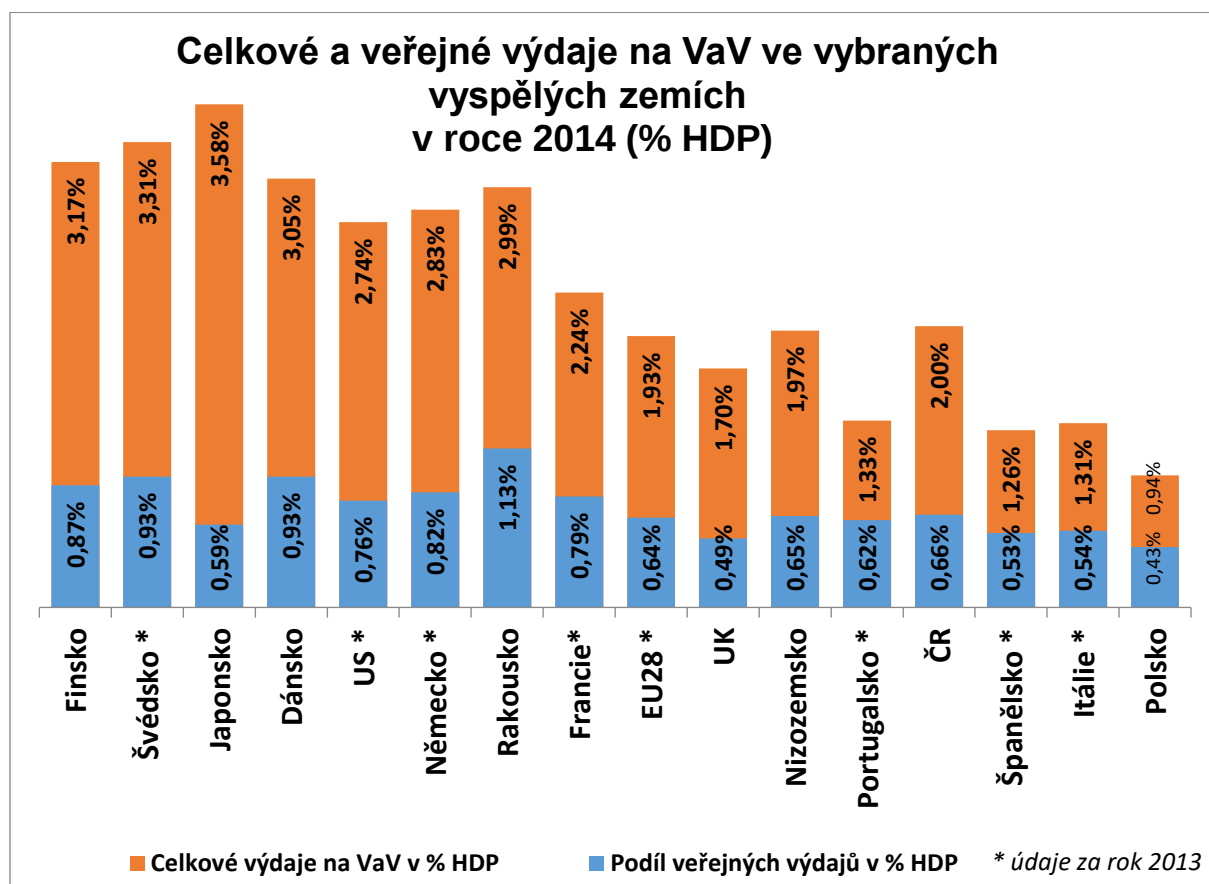
2. FINANCOVÁNÍ VÝZKUMU A VÝVOJE Z VEŘEJNÝCH PROSTŘEDKŮ

Základním nástrojem realizace politiky VaV je nejen v ČR přímá finanční podpora z prostředků veřejných rozpočtů. Výše celkové přímé finanční podpory VaV a podpory z veřejných prostředků jsou jedním ze základních ukazatelů pro hodnocení VaV v jednotlivých zemích. Je známo, že EU jako celek dlouhodobě zaostává ve výši výdajů na VaV za USA a Japonskem, resp. asijskými ekonomikami. Lisabonská strategie, která byla schválena v roce 2000 v Lisabonu, stanovila cíl, že EU se do roku 2010 stane ekonomikou s nejvyšší konkurenceschopností na světě. V roce 2002 byl v Barceloně vyhlášen konkrétní cíl ve VaV - zvýšit celkové výdaje na VaV do roku 2010 na 3 % hrubého domácího produktu (HDP), z toho by jedna třetina (1 %) byla hrazena ze zdrojů veřejných a dvě třetiny (2 %) ze zdrojů soukromých (podnikatelských). EU svých předsevzetí dosud nedosáhla, stejně jako většina jejích členských zemí.

Česká republika se k Lisabonské strategii připojila, což se promítlo do dokumentů určující směřování VaV v ČR. Pozitivním signálem je, že ČR dosáhla v roce 2014 hodnoty 2% HDP jako celkových výdajů na VaV. ČR tak sice nedosahuje hodnot, které byly vytýčeny, ale alespoň se vyrovnala unijnímu průměru. Většina investic, které zvýšily celkový podíl výdajů na VaV na HDP pochází ze soukromých zdrojů.

2.1 Celkové a veřejné výdaje na VaV ve vybraných vyspělých zemích v roce 2014

Graf č. 1 Celkové a veřejné výdaje na VaV ve vybraných vyspělých zemích v roce 2014 (% HDP)

zdroj: EUROSTAT, OECD MSTI 2014/1

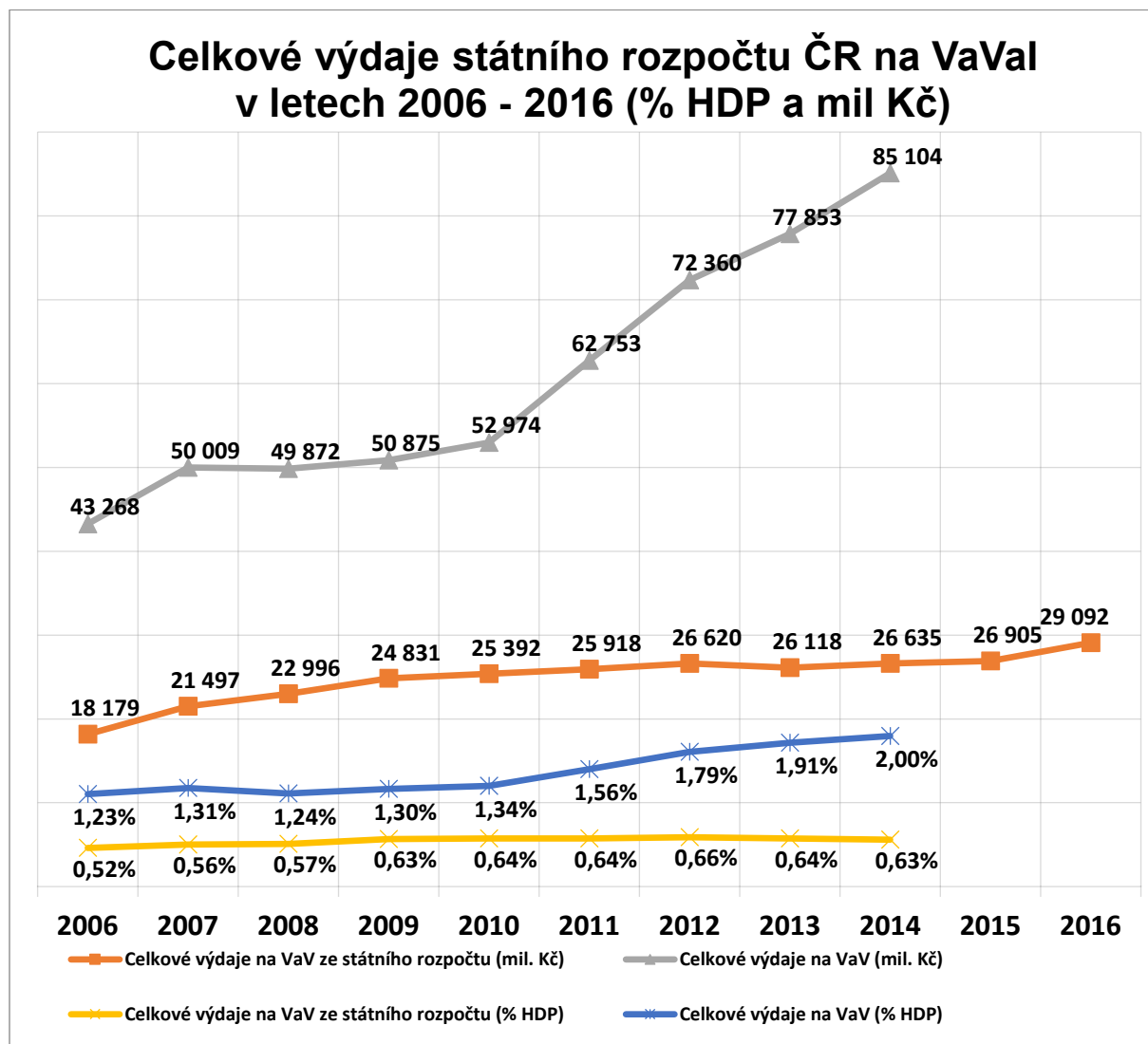
Ze zemí EU v roce 2013 a 2014 plnily první z kritérií Lisabonské strategie (celkové výdaje na VaV ve výši 3 % HDP) Finsko, Švédsko a Dánsko. Z dalších států měly nejbližší ke splnění Německo a Rakousko, které se již pohybuje těsně pod hranicí 3%. Tyto země se zároveň řadí se svými výdaji na VaV nad průměr celé EU.

Druhé kritérium (2 % výdajů zajistit z neveřejných zdrojů) splňovaly v roce 2014 Finsko, Švédsko, Dánsko a Německo. Ani zde nedošlo v uplynulých letech k výrazným změnám. EU jako celek, stejně jako Česká republika, dosud ani jednoho z těchto kritérií nedosáhla. Nižší celkové výdaje na VaV než ČR z uvedených vybraných zemí měly Španělsko, Itálie, Portugalsko a Polsko.

Vysoký podíl soukromých výdajů ve VaV je typický hlavně pro asijské země, jako příklad je uvedeno Japonsko. Více než 70% podíl soukromých výdajů na celkových výdajích na VaV nemá v EU žádná země.

2.2 Celkové výdaje státního rozpočtu ČR na výzkum, vývoje a inovace

Graf č. 2 Celkové výdaje státního rozpočtu ČR na VaVal v letech 2006 - 2016 (% HDP a mil Kč)

zdroj: ČSÚ, Státní rozpočty ČR pro dané roky

Výdaje státního rozpočtu na VaV ve finančním vyjádření do roku 2012 trvale rostly, i když tempo růstu se po hospodářské krizi začalo výrazně zpomalovat. VaV patřil k jedné z hlavních priorit vlády, na kterou vláda zvyšovala výdaje i v období hospodářské krize, a tedy v době snižování veřejných výdajů v řadě jiných oblastí. Po mírném poklesu v roce 2013 se náklady na VaVal opět mírně zvyšovaly. V roce 2016 došlo k výraznému navýšení o více než 2 mld. Kč, což je nejvyšší nárůst od roku 2007.

Výdaje státního rozpočtu na VaV vyjádřené v % HDP od roku 2009 nezaznamenaly výraznější nárůst, ten můžeme očekávat až za rok 2016, což však závisí na vývoji HDP v letošním roce.

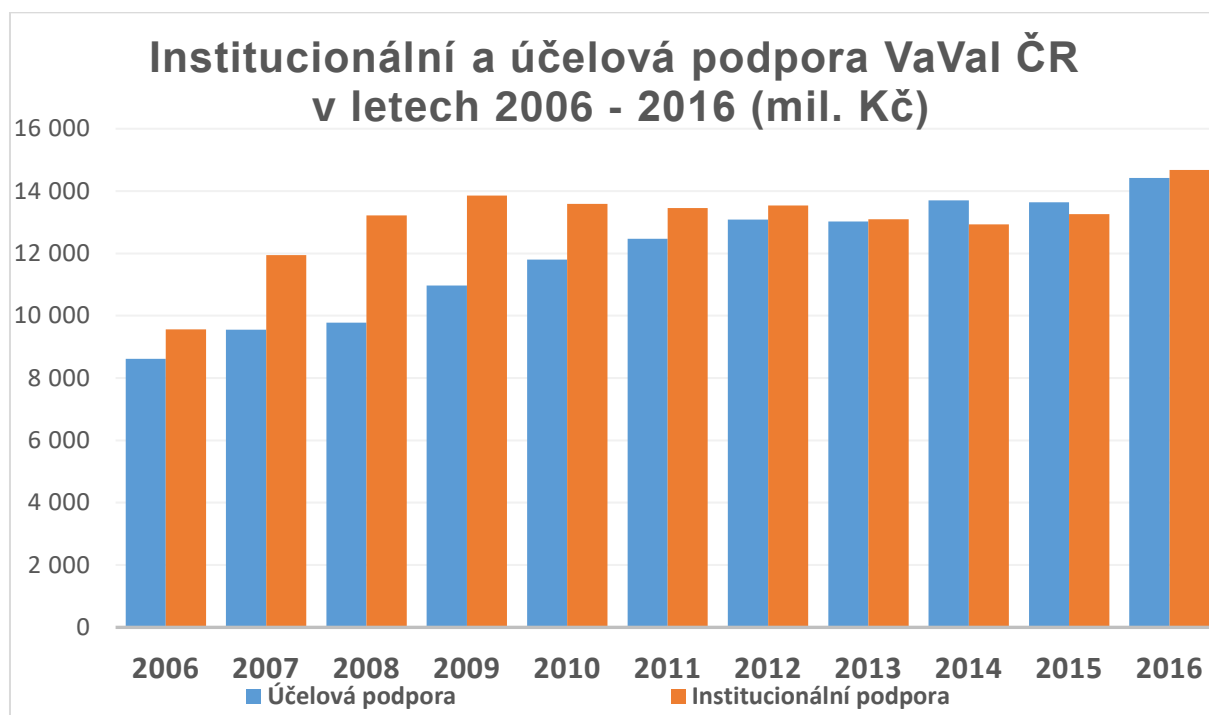
Výdaje státního rozpočtu na VaV ale nejsou jedinými veřejnými zdroji pro tuto oblast. Postupně od r. 2007 nabývaly na významu strukturální fondy EU. Šlo zejména o operační program „Výzkum a vývoj pro inovace“, částečně i operační programy „Vzdělávání pro konkurenceschopnost“ a „Podnikání a inovace“. V rámci těchto tří operačních programů bylo na výzkum a vývoj do r. 2015 určeno přes 100 mld. Kč z prostředků EU. Od roku 2015 s postupným nárůstem pak můžeme jako největší zdroj

dalších prostředků vnímat nové operační programy OP Výzkum, vývoj a vzdělávání a OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost.

Celkové výdaje na VaV mají od roku 2010, kdy přestal být patrný vliv ekonomické krize tak patrný, silně vzestupnou tendenci. V roce 2014 poprvé překonaly hodnotu 80 mld. Kč, v mezinárodním měřítku je tak ČR dokonce před unijním průměrem.

2.3 Institucionální a účelové výdaje státního rozpočtu ČR na výzkum, vývoj a inovace

Graf č. 3 Institucionální a účelová podpora VaVal ČR v letech 2006 - 2016 (mil Kč)

zdroj: Státní rozpočty ČR pro dané roky

Celkové výdaje na VaV ze státního rozpočtu se skládají ze dvou částí. První je podpora účelová, druhá podpora institucionální.

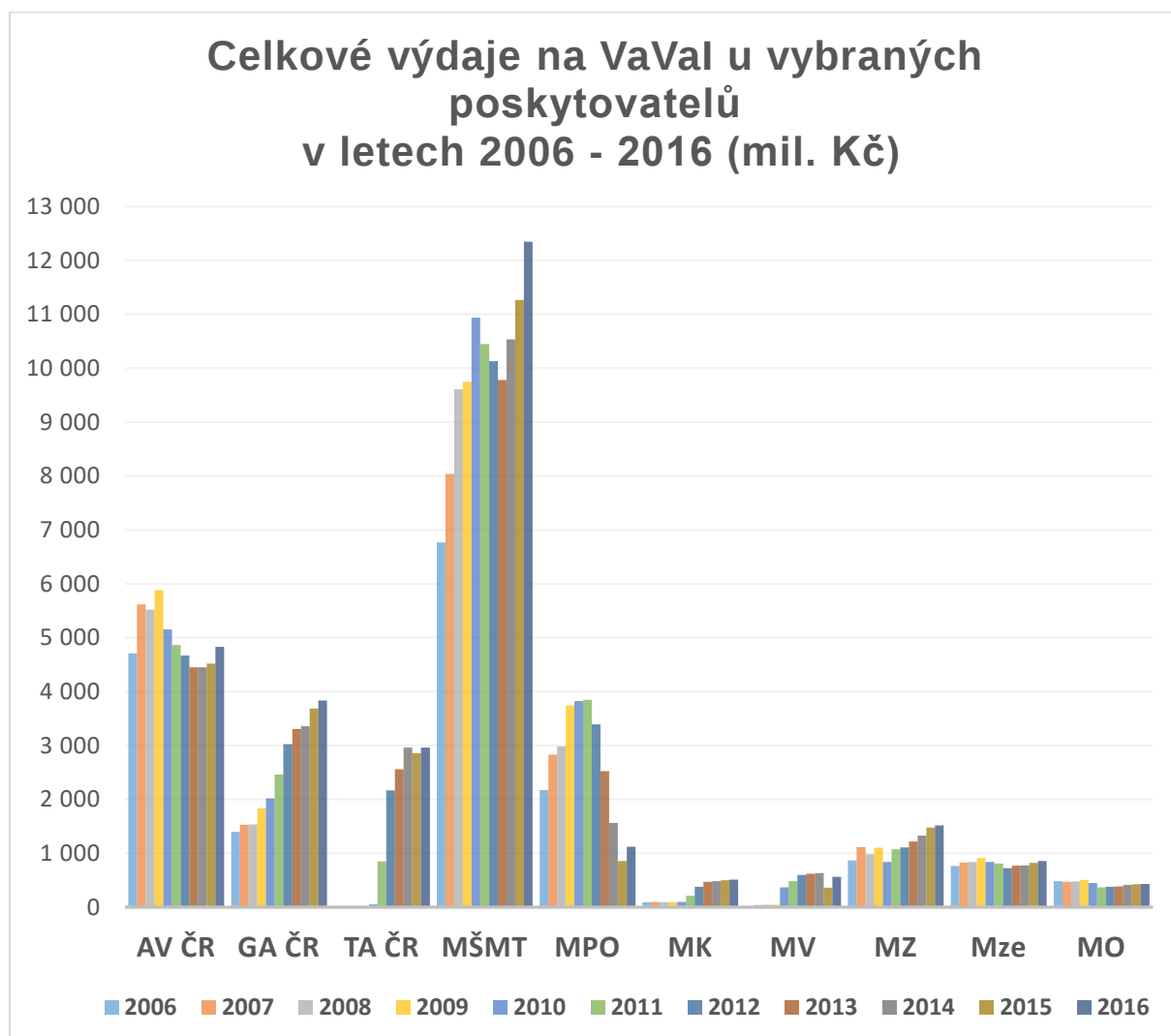
Účelová podpora je poskytována na základě veřejné soutěže vybraným projektům výzkumu, a to buď grantovým projektům, u kterých si cíle a postupy projektů v základním výzkumu stanovují výzkumní pracovníci sami, nebo programovým projektům, u kterých projekty aplikovaného výzkumu a vývoje usilují o naplnění předem stanovených cílů programů, a popřípadě projektům výzkumu pro potřeby státu (veřejné zakázky ve výzkumu a vývoji). Dále je účelová podpora poskytována na rozvoj infrastruktury pro VaV a na specifický vysokoškolský výzkum.

Institucionální podpora je poskytována výzkumným organizacím v současné době zejména formou výdajů na rozvoj výzkumných organizací podle hodnocení jejich výsledků. Z prostředků na institucionální podporu jsou hrazeny i některé aktivity mezinárodní spolupráce ve VaV a spolufinancování operačních programů ve VaVal. Z institucionálních prostředků jsou rovněž hrazeny náklady na veřejné soutěže a hodnocení a finanční ocenění mimořádných výsledků a náklady na činnost zejména AV ČR. Poměr institucionální a účelové podpory v ČR tak nelze přímo srovnávat se zahraničním, kde je členění výdajů odlišné.

Od roku 2001 byla institucionální podpora vyšší než podpora účelová. RVVI v minulosti usilovala o zmírnění výše rozdílů mezi institucionální a účelovou podporou. Při rozhodování o účelové podpoře jsou více uplatňovány principy soutěže, zatímco z institucionální podpory se v řadě případů fakticky stává nároková složka podpory. Údaje od r. 2010 ale nejsou díky změnám v podpoře VaV s předchozími roky přímo srovnatelné (např. do r. 2009 byl specifický výzkum na vysokých školách institucionální podporou, od r. 2010 je specifický vysokoškolský výzkum účelovou podporou). V roce 2014 poprvé výše účelové podpory překonala výši institucionální podpory. Stejný stav trval i v roce 2015, v roce 2016 je dle schváleného rozpočtu institucionální podpora opět vyšší než účelová.

2.4 Celkové výdaje na výzkum, vývoj a inovace u vybraných poskytovatelů

Graf č. 4 Celkové výdaje na VaVal u vybraných poskytovatelů v letech 2006 - 2016 (mil. Kč)

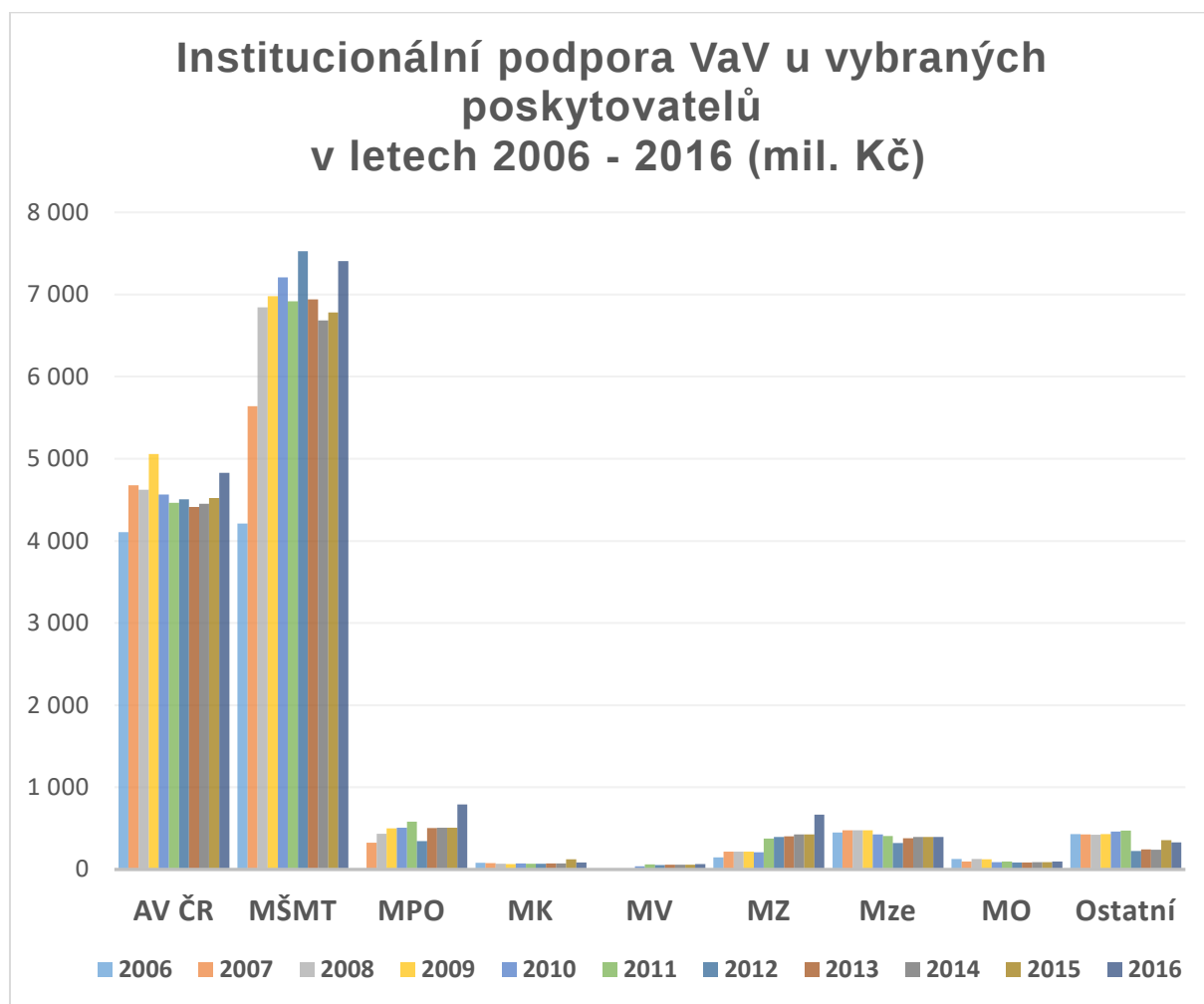

zdroj: Státní rozpočty ČR pro dané roky

V grafu je uveden vývoj celkové podpory, kterou poskytuje 10 současných poskytovatelů. Vládou schválená Reforma systému výzkumu, vývoje a inovací z roku 2008 snížila počet rozpočtových kapitol ve VaV z 22 na 11 (jedenáctou kapitolou, ze které ale nejsou poskytovány prostředky dalším organizacím, je Úřad vlády ČR - z této kapitoly jsou financovány výdaje na činnost Rady pro výzkum, vývoj a inovace).

2.5 Institucionální podpora výzkumu a vývoje u vybraných poskytovatelů

Graf č. 5 - Institucionální podpora VaV u vybraných poskytovatelů v letech 2006 - 2016 (mil Kč)

zdroj: Státní rozpočty ČR pro dané roky

Vládou schválená Reforma systému výzkumu, vývoje a inovací (usnesení vlády z 26. března 2008 č. 287) zavedla zásadní změnu v poskytování institucionální podpory. Stávající výzkumné záměry byly postupně dokončeny, nové již nebyly vyhlašovány. Institucionální podpora byla poskytována na základě hodnocení výzkumných organizací podle metodiky schvalované vládou nebo v případě AV ČR podle vlastního hodnocení. Výsledky hodnocení promítá RVVI v různé míře do návrhu výdajů státního rozpočtu na VaVal (např. v letech 2013 – 2015, kdy ale samostatný rozpočet na výzkum, vývoj a inovace nebyl schválen, RVVI uplatňovala princip 20 % podle výsledků hodnocení a 80 % podle výše podpory v uplynulém roce, při přípravě rozpočtu na r. 2016 vycházela zejména z platného střednědobého výhledu a výsledků jednání o návrhu rozpočtu s jednotlivými poskytovateli).

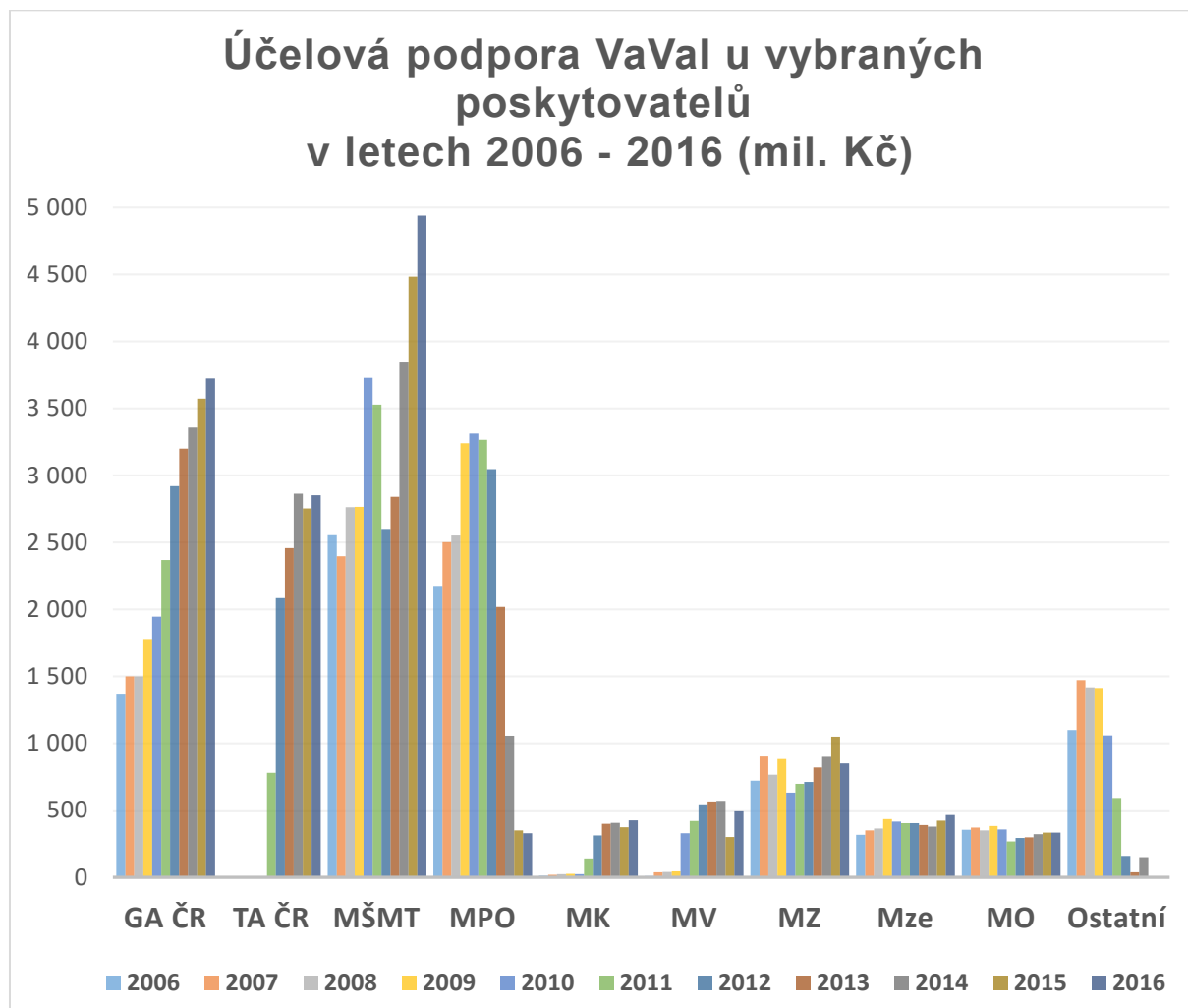
Jak již bylo uvedeno, je institucionální podpora poskytována i na spolufinancování operačních programů ve VaVal. Z institucionálních prostředků jsou rovněž hrazeny náklady na veřejné soutěže a hodnocení a finanční ocenění mimořádných výsledků.

Rozhodující část institucionální podpory rozdělují MŠMT a AV ČR. MŠMT poskytuje institucionální podporu vysokým školám a části výzkumných organizací, ale současně spolufinancuje operační

programy ve VaVal. AV ČR poskytuje institucionální podporu ústavům AV ČR. Výdaje proto nejsou vzájemně přímo srovnatelné.

2.6 Účelová podpora výzkumu, vývoje a inovací u vybraných poskytovatelů

Graf č. 6 - Účelová podpora VaVal u vybraných poskytovatelů v letech 2006 - 2016 (mil. Kč)

zdroj: Státní rozpočty ČR pro dané roky

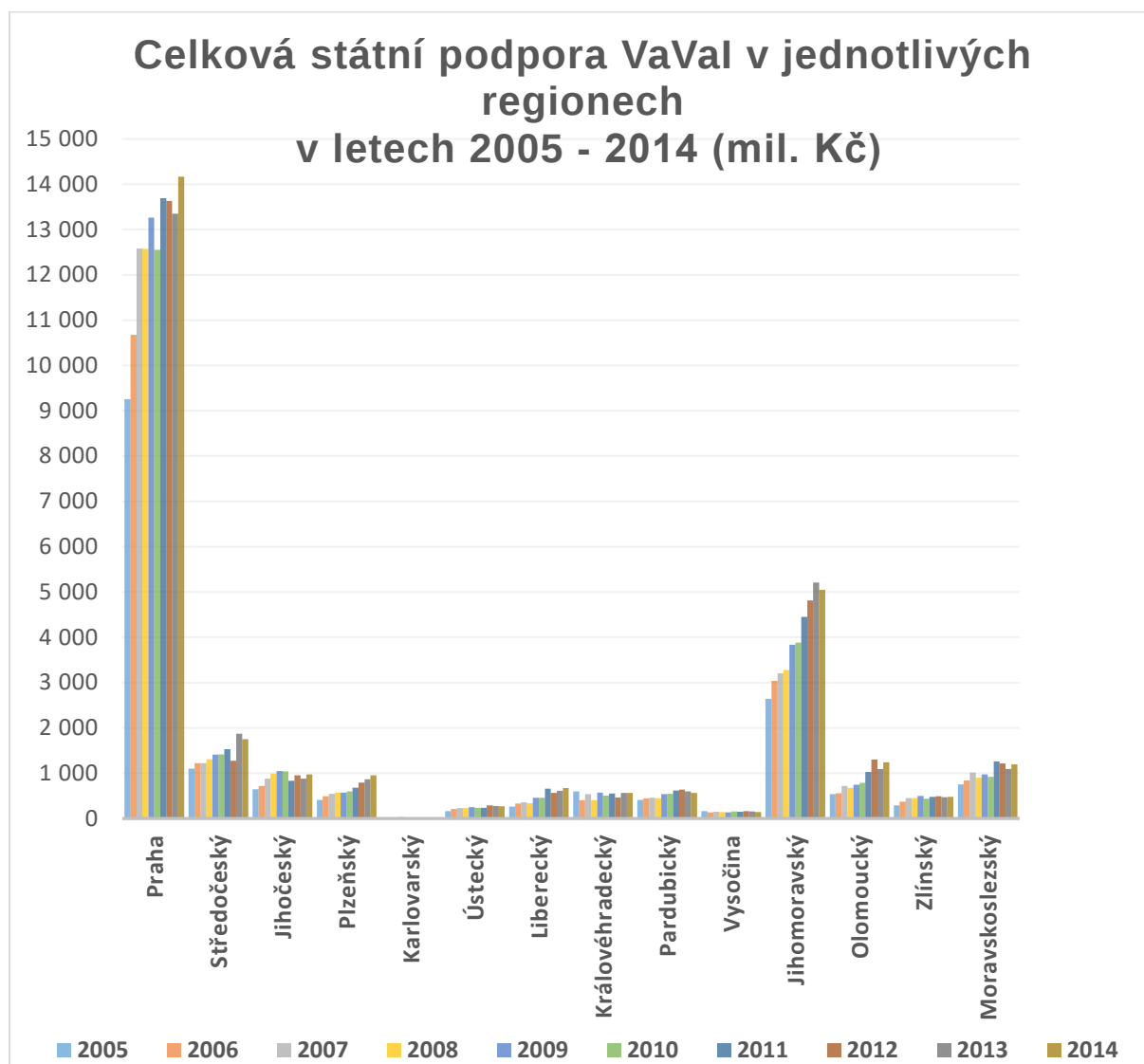
Účelová podpora VaV je poskytována projektům VaV na základě výsledků veřejných soutěží. GA ČR poskytuje podporu grantovým projektům základního výzkumu. Ostatní poskytovatelé včetně TA ČR podporují programové projekty, které jsou součástí jimi vyhlášených programů VaV a v případě MO, MV a TA ČR i na veřejné zakázky ve VaV.

Nárůst výdajů GA ČR po r. 2010 je způsoben změnou složení podpory - GA ČR postupně od r. 2011 financuje u nových projektů i mzdové náklady. Nárůst výdajů TA ČR je způsoben zejména převzetím problematiky VaV od těch kapitol, ze kterých již není poskytována podpora VaVal.

Nárůst prostředků v kapitole MŠMT je do značné míry dán zahájením podpory v programu NPU I (LO) a NPU II (LQ). Tyto programy jsou určeny na podporu rozvoje a udržitelnosti projektů nových evropských center vybudovaných v rámci programů OP VaVpl a OP PK. Další prostředky jsou od r. 2016 určeny na výrazné zvýšení podpory individuálních projektů velkých infrastruktur.

2.7 Celková státní podpora výzkumu, vývoje a inovací v jednotlivých regionech

Graf č. 7 - Celková státní podpora VaVal v jednotlivých regionech v letech 2005 - 2014 (mil Kč)

zdroj: Státní rozpočty ČR pro dané roky, IS VaVal

V celkové veřejné podpoře VaV je zahrnuta veškerá účelová podpora. Do institucionální podpory je zahrnuta jen podpora poskytovaná v minulosti na základě výzkumných záměrů a nyní výdajů na rozvoj výzkumných organizací. Není tedy zahrnuta podpora specifického výzkumu na vysokých školách ani podpora vybraným aktivitám mezinárodní spolupráce ve VaV.

Podpora VaV z veřejných prostředků je na území ČR, stejně jako v řadě jiných zemí, rozdělena značně nerovnoměrně. Tato nerovnoměrnost je dána nerovnoměrným historickým rozdělením kapacit VaV na území ČR. Do hl. m. Prahy směřuje kolem 50 % celkové veřejné podpory VaV a do čtyř krajů téměř 80 % celkové podpory. Ke zmírnění velkých rozdílů měla napomoci výstavba nových infrastruktur VaV v regionech s výjimkou hlavního města Prahy. Výstavba byla podpořena ze zdrojů EU v rámci operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace. Dopad těchto opatření však byl pouze dílčí, poněvadž regionální rozvržení ve výsledném hodnocení nehrálo žádnou roli. Nejvíce se zlepšily investice v Jihomoravském kraji, Olomouckém, Plzeňském a Středočeském. Tedy v těch krajích, kde byly výdaje do VaV nejvyšší po Praze i před podporou z operačních programů.

3 POSKYTOVATELÉ A PROGRAMY VAVAI V ČR

3.1 Grantová agentura ČR (GA ČR)

Grantová agentura České republiky (GA ČR) zahájila svoji činnost v roce 1993. Jejím úkolem je každoročně na základě veřejné soutěže ve výzkumu a vývoji udělovat granty nejlepším projektům základního výzkumu ze všech oborů vědy.

Dalším úkolem GA ČR je také kontrola průběhu řešení a plnění cílů projektu za každý uplynulý rok a vyhodnocení dosažených výsledků projektu po jejich skončení. Granty nebo účelové finanční prostředky poskytuje GA ČR ze samostatné kapitoly státního rozpočtu.

Podle informací z Centrální evidence projektů (CEP) bylo od r. 1994 (vzniku CEP) do února 2016 podpořeno řešení 15 477 projektů v celkové výši státní podpory 39,463 mld. Kč. Ročně se o granty GA ČR uchází kolem 3000 navrhovatelů, z nichž zhruba jedna čtvrtina grant získá. GA ČR poskytuje finanční podporu na vědecké projekty v rámci tzv. standardních projektů, postdoktorských projektů postupně nahrazovaných juniorskými projekty, na projekty v rámci mezinárodních projektů (bilaterálních). Od r. 2014 jsou vyhlašovány mezinárodní projekty "LA granty" a Juniorské granty.

Úkoly GA ČR jsou následující:

- příprava a vyhlášení veřejné soutěže ve výzkumu a vývoji na podporu grantových projektů;
- posouzení návrhu projektů odbornými poradními orgány GA ČR a výběr těch nejlepších projektů k udělení grantu;
- udělení grantu vybraným projektům v rámci finančních možností, tj. podle výše částky, kterou pro daný rok GA ČR získá ze státního rozpočtu, a uzavření smlouvy s uchazeči;
- kontrola průběhu řešení a plnění cílů projektu za každý uplynulý rok na základě tzv. dílčí zprávy;
- ohodnocení dosažených výsledků projektu po jeho skončení na základě tzv. závěrečných zpráv;
- kontrola hospodaření s finančními prostředky přidělenými na řešení projektu, tj. zda se utrácejí účelně a v souladu s příslušnými předpisy a požadavky;
- spolupráce se zahraničními vědeckými orgány a institucemi, zejména se členskými zeměmi Evropského společenství.

Typy grantových projektů:

GA ČR poskytuje účelovou podporu na řešení grantových projektů v rámci skupin grantových projektů:

- Standardní grantové projekty (GA)
- Postdoktorské grantové projekty (GP)
- Mezinárodní (bilaterální) projekty (GC)
- Projekty excellence (GB)
- Juniorské granty (GJ)
- LA granty (GL)

3.1.1 Oborové komise a panely GA ČR

Oborové komise zajišťují přijímání, posouzení a hodnocení návrhu projektů základního výzkumu. Byly ustaveny pro tyto obory:

- Technické vědy
- Vědy o neživé přírodě
- Lékařské a biologické vědy
- Společenské a humanitní vědy
- Zemědělské a biologicko-environmentální vědy

Tyto obory se dále dělí na tzv. panely:

(Dne 7. března 2013 GA ČR přistoupila ke zpřesnění náplně panelů P102, P108, P402 a P403. Uchazeč by neměl volit panely pouze podle jejich názvu, ale měl by se seznámit s jejich náplní.)

1. Technické vědy

- P101 Strojírenství
- P102 Elektrotechnika a elektronika
- P103 Kybernetika a zpracování informace
- P104 Stavební materiály, architektura
- P105 Stavební mechanika a konstrukce, mechanika tekutin
- P106 Technická chemie
- P107 Materiály a metalurgie
- P108 Materiálové vědy a inženýrství

2. Vědy o neživé přírodě

- P201 Matematika
- P202 Informatika
- P203 Jaderná a částicová fyzika, fyzika plazmatu a nízkých teplot
- P204 Fyzika kondenzovaných látek a materiálů
- P205 Biofyzika, makromolekulární fyzika a optika
- P206 Analytická chemie – chemická a strukturní analýza atomárních, molekulárních a (bio)molekulárních systémů
- P207 Chemické a biochemické přeměny
- P208 Chemická fyzika a fyzikální chemie
- P209 Astronomie a astrofyzika, fyzika atmosféry, meteorologie, klimatologie a hydrologie, fyzická geografie
- P210 Geofyzika, geochemie, geologie a mineralogie, hydrogeologie

3. Lékařské a biologické vědy

- P301 Genetika, experimentální onkologie, lékařská biochemie, metabolismus a výživa
- P302 Morfologické obory, mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena
- P303 Fyziologické obory, farmakologie, neurovědy a toxikologie
- P304 Klinický a preklinický výzkum, experimentální medicína
- P305 Molekulární, buněčná, strukturní a vývojová biologie a bioinformatika

4. Společenské a humanitní vědy

- P401 Filosofie, teologie, religionistika
- P402 Ekonomické vědy, makroekonomie, mikroekonomie, ekonometrie, kvantitativní metody v ekonomii
- P403 Podnikové vědy, finance, administrativa, správa
- P404 Sociologie, demografie, sociální geografie a mediální studia
- P405 Archeologie a starší dějiny (do roku 1780)
- P406 Lingvistika a literární vědy
- P407 Psychologie, pedagogika
- P408 Právní vědy, politologie
- P409 Estetika, hudební vědy a vědy o umění
- P410 Moderní dějiny (od roku 1780) a etnologie

5. Zemědělské a biologicko-environmentální vědy

- P501 Fyziologie a genetika rostlin, rostlinolékařství
- P502 Fyziologie a genetika živočichů, veterinární lékařství
- P503 Potravinářství, ekotoxikologie a environmentální chemie
- P504 Péče o krajinu, lesnictví a půdní biologie, ekologie ekosystémů
- P505 Ekologie živočichů a rostlin
- P506 Botanika a zoologie

3.1.2 Standardní grantové projekty (GA)

Standardní grantové projekty jsou zaměřené na základní výzkum. Tento typ projektů GA ČR podporuje od svého vzniku, tj. od roku 1993. **Podle informací z CEP bylo dosud agenturou podpořeno (k březnu 2016) 12 845 projektů, v celkové výši státní podpory 31,119 mld. Kč.**

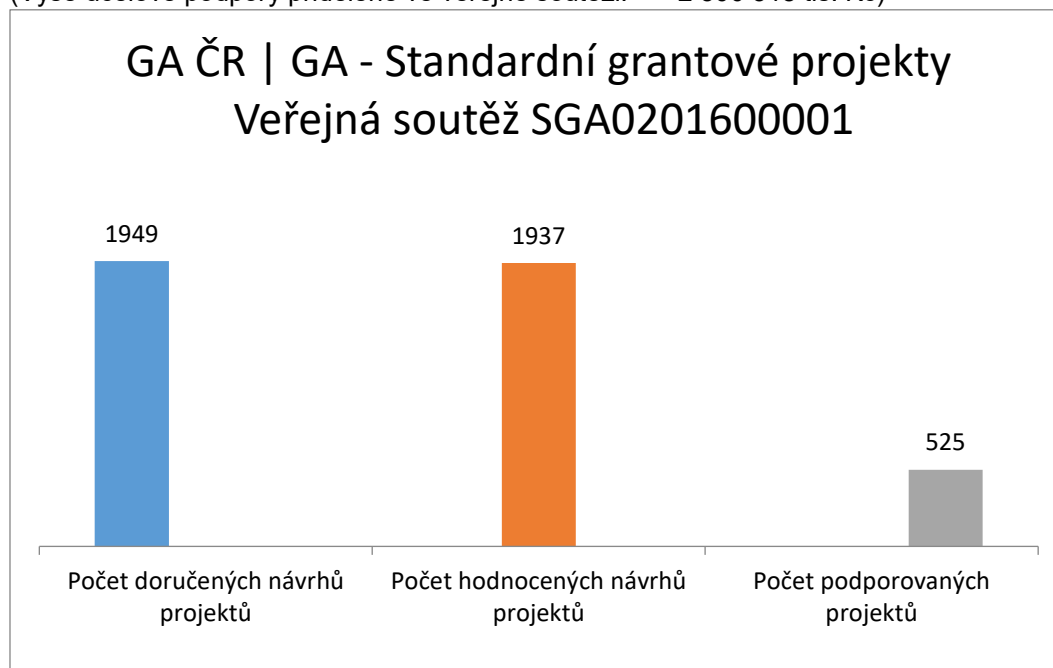
- Délka trvání projektů je obvykle 2–5 let
- Mohou být podávány do všech oblastí základního výzkumu.
- Téma projektu volí navrhovatel.
- Uchazečem může být kterákoli právnická či fyzická osoba, organizační složka státu nebo územního samosprávného celku, organizační jednotka Ministerstva obrany nebo Ministerstva vnitra, zabývající se výzkumem a experimentálním vývojem.
- Veřejná soutěž je vyhlašována obvykle jednou za rok, zpravidla v březnu, hodnotící proces probíhá do podzimu a výsledky veřejné soutěže jsou vyhlášeny před koncem příslušného kalendářního roku.
- Řešitelem může být jedna osoba nebo tým vědeckých pracovníků, a to i napříč institucemi.
- Hlavními kritérii jsou cíle projektu, návrh způsobu řešení, návrh výstupů řešení, zahraniční spolupráce uchazeče, posouzení předchozí spolupráce uchazeče s GA ČR a přiměřenost finančních požadavků.

Finanční prostředky, které byly přiděleny v roce 2015

Období	2016	2017	2018	celkem
Výše přidělené účelové podpory	827 669 tis. Kč	850 281 tis. Kč	822 568 tis. Kč	2 500 518 tis. Kč

Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže

(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 2 500 518 tis. Kč)

Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Další veřejná výzva v tomto programu je vyhlášena v roce 2016.

3.1.3 Mezinárodní (bilaterální) projekty (GC)

Mezinárodní grantové projekty jsou zaměřeny na podporu projektů základního výzkumu na základě bilaterální kooperace vědců a vědeckých týmů ve spolupráci s různými zahraničními grantovými institucemi: Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG), National Research Foundation of Korea (NRF) a National Science Council of Taiwan (NSC). **Podle informací z CEP bylo dosud agenturou podpořeno (k březnu 2016) 107 projektů, v celkové výši státní podpory 0,373 mld. Kč.**

Podmínkou udělení bilaterálního projektu od GA ČR je jeho udělení v partnerské zemi, tj. grant je uchazečům udělen za podmínky, že jeho udělení schválí oba národní poskytovatelé.

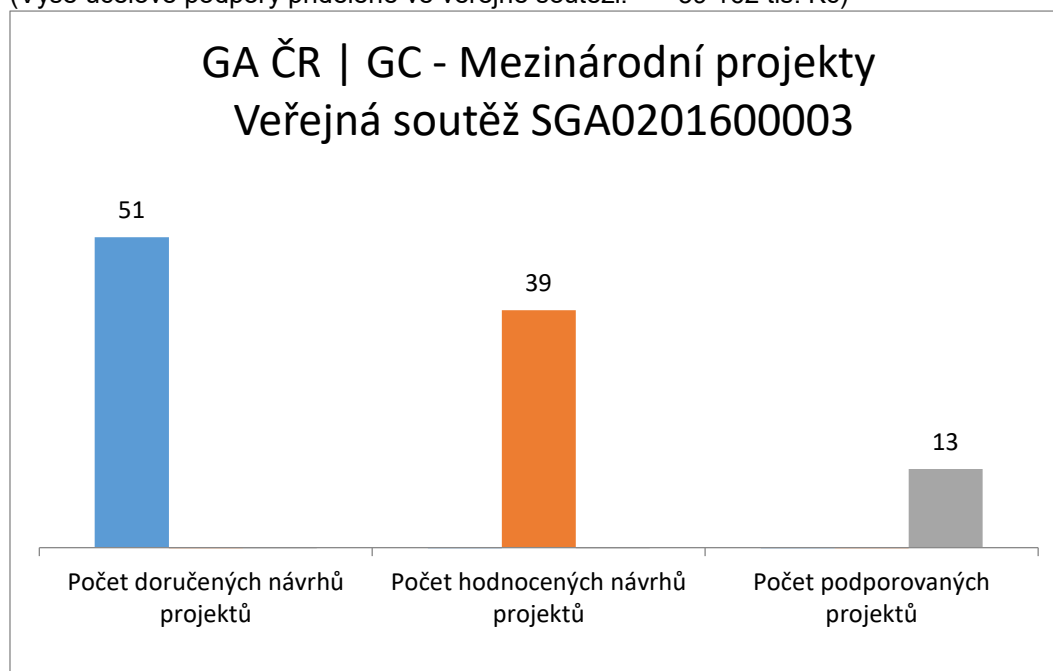
- Mohou být podávány do všech oblastí základního výzkumu.
- Téma projektu volí navrhovatel.
- Délka trvání projektů je 2–3 roky.
- V ČR je tento typ soutěže vyhlašován vždy jednou za rok, zpravidla v březnu, hodnotící proces probíhá do podzimu a termín vyhlášení výsledků je závislý na termínu schválení projektu v partnerské zemi.
- Každý národní poskytovatel financuje aktivity týkající se části řešení projektu v rámci svého teritoria.

Finanční prostředky, které byly přiděleny v roce 2015

Období	2016	2017	2018	celkem
Výše účelové podpory	19 547 tis. Kč	20 057 tis. Kč	19 558 tis. Kč	59 162 tis. Kč

Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže

(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 59 162 tis. Kč)

Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Další veřejná výzva v tomto programu je vyhlášena v roce 2016.

3.1.4 Juniorské granty (GJ)

V roce 2014 vyhlásila GA ČR poprvé veřejnou soutěž v nové skupině grantových projektů na podporu vynikajících mladých vědeckých pracovníků, která ponese název „Juniorské granty“ a poskytování podpory zahájí v roce 2015. Tato soutěž bude vyhlašována každoročně až do roku 2022 a je určena navrhovatelům, kteří v roce podání návrhu dosáhli věku nejvýše 35 let. Doba řešení těchto projektů bude tříletá. **Podle informací z CEP bylo dosud agenturou podpořeno (k březnu 2016) 57 projektů, v celkové výši státní podpory 0,272 mld. Kč.**

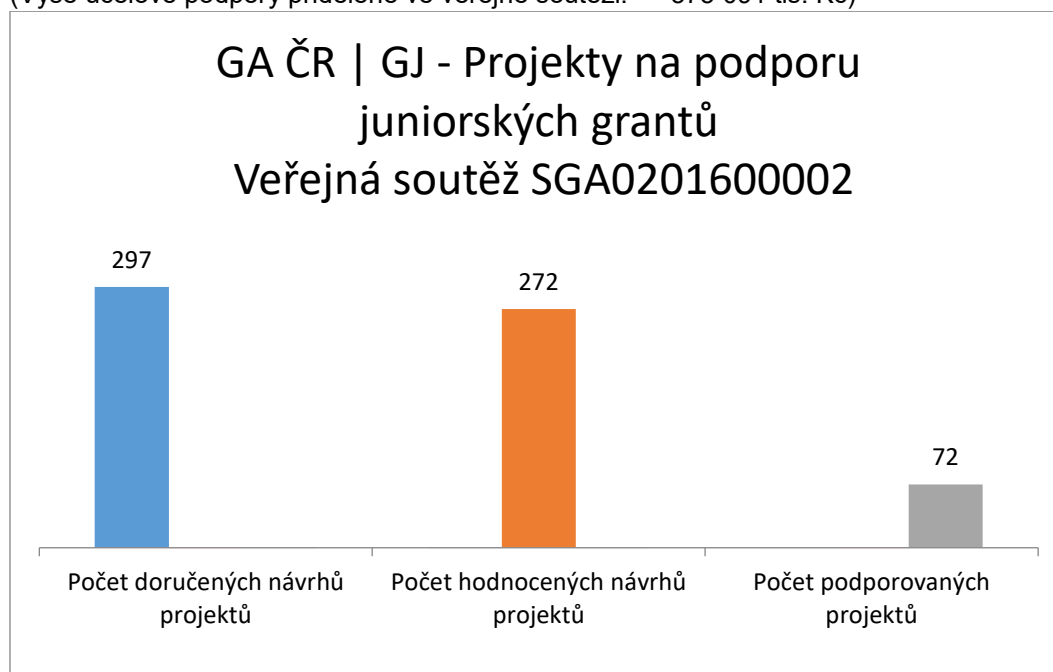
Jeden navrhovatel bude moci v jedné soutěži o Juniorský grant podat pouze jeden návrh a v případě udělení projektu nebude již možné ucházet se o Juniorský grant znovu. Soutěž bude ovšem otevřená i těm, kteří již řeší standardní, mezinárodní nebo postdoktorský projekt udělený GA ČR. Vedle požadavku maximální věkové hranice (35 let) musí navrhovatel a členové jeho týmu splňovat také podmínku, že v roce podání návrhu nejsou nositeli akademického titulu Ph.D. (či jeho ekvivalentu) po dobu přesahující 8 let.

Míra podpory bude až 100%, maximální výše podpory jednoho projektu je dána Rámcem (tj. 20 mil. EUR), předpokládá se ale u tohoto druhu projektů cca o dva řády nižší.

Finanční prostředky, které byly přiděleny v roce 2015

Období	2016	2017	2018	celkem
Výše přidělené účelové podpory	129 041 tis. Kč	124 840 tis. Kč	121 210 tis. Kč	375 091 tis. Kč

Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže
(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 375 091 tis. Kč)

Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Další veřejná výzva v tomto programu byla vyhlášena v roce 2016.

3.1.5 LA granty (GF)

Dalším typem grantů, který GA ČR poskytuje, jsou mezinárodní grantové projekty, tzv. „LA granty“. Ty jsou hodnoceny s využitím principu „Lead Agency“ a jsou zaměřeny na podporu mezinárodní spolupráce v základním výzkumu. **Podle informací z CEP bylo dosud agenturou podpořeno (k březnu 2016) 9 projektů, v celkové výši státní podpory 0,045 mld. Kč.**

U skupiny grantových projektů „LA granty“ hodnocení proběhne jako mezinárodní podle § 7 odst. 4 zákona 130/2002 Sb. Výzvu na podávání návrhů grantových projektů „LA granty“ vyhlašuje partnerská grantová agentura a návrhy projektů jsou podávány podle jejích pravidel a způsobem, který stanoví partnerská grantová agentura.

Podpora skupiny grantových projektů „LA granty“ začne být poskytována od roku 2015 s termínem ukončení podpory v roce 2022 s tím, že v letech 2021 a 2022 již nebudou zahajovány nové grantové projekty a bude dokončeno řešení grantových projektů zahájených v r. 2020.

V zájmu vytvoření podmínek pro splnění zaměření a cílů skupiny grantových projektů „LA granty“ je doba řešení v této skupině grantových projektů stanovena na 24 až 36 měsíců.

Míra podpory bude až 100%, maximální výše podpory jednoho projektu je dána Rámcem (tj. 20 mil. EUR), předpokládá se ale u tohoto druhu projektů více než o tři řády nižší. Vyhlášení další výzvy se předpokládá v průběhu roku 2016.

3.1.6 Veřejné soutěže

Kód	Datum vyhlášení	Datum uzávěrky	Vyhlášení výsledků
GA	15.2.2016	30.3.2016	25.11.2016
GC	15.2.2016	30.3.2016	25.11.2016
GJ	15.2.2016	30.3.2016	25.11.2016
GF	vyhlášení další výzvy se předpokládá v průběhu roku 2016		

3.1.7 Kontakty a doplňující informace

Grantová agentura České republiky
Praha 6, Evropská 2589 / 33b, 16000
telefon: +420 227 088 841
e-mail: info@gacr.cz

Užitečné odkazy:

<http://www.gacr.cz>

<http://www.gacr.cz/category/zajemci/verejne-souteze/>

3.2 Technologická agentura ČR (TA ČR)

Technologická agentura ČR je organizační složkou státu, která byla zřízena v roce 2009 zákonem 130/2002 Sb. a svoji činnost zahájila v roce 2010. TA ČR centralizuje státní podporu aplikovaného výzkumu a vývoje, která byla do té doby roztržena mezi velký počet poskytovatelů.

Podle informací z CEP bylo dosud agenturou podpořeno od r. 2011 (zahájení činnosti TA ČR) do února 2016 1 361 projektů, v celkové výši státní podpory 17,138 mld. Kč. Kromě níže

uvedených programů se připravují další programy, které jsou nyní ve schvalovacím řízení. Jedná se o programy BETA II, TÉTA, ZÉTA a Národní centra kompetence II, jejichž realizace ale závisí jednak na schválení vládou, jednak na možnostech státního rozpočtu.

TA ČR zejména zabezpečuje:

- přípravu, realizaci a implementaci programů aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací včetně programů pro potřeby státní správy, veřejných soutěží ve výzkumu, vývoji a inovacích na podporu projektů a zadávání veřejných zakázek;
- hodnocení a výběr návrhů programových projektů;
- poskytování účelové podpory na řešení programových projektů na základě smluv o poskytnutí podpory nebo rozhodnutí o poskytnutí podpory;
- kontrolu plnění smluv o poskytnutí podpory nebo rozhodnutí o poskytnutí podpory a čerpání účelové podpory;
- hodnocení a kontrolu průběhu řešení a plnění cílů programových projektů a kontrolu jimi dosažených výsledků;
- podporu spolupráce mezi výzkumnými organizacemi a soukromým sektorem a podílové financování programových projektů.

3.2.1 Program veřejných zakázek ve VaVal pro potřeby státní správy BETA 2012-2016 (TB)

Cílem programu je zdokonalení současných praxí, metodik, regulačních mechanismů, dozorových činností, stejně jako získání nových poznatků, dovedností, služeb, informačních a řídicích produktů a postupů, které budou určeny pro výkon státní správy a povedou k vyšší inovativnosti, tj. ke zvýšení kvality, dovolující zvýšit udržitelnost a prosaditelnost, a též i ke zvýšení hospodárnosti této činnosti.

Podle informací z CEP bylo dosud agenturou podpořeno (k březnu 2016) 128 projektů, v celkové výši státní podpory 0,265 mld. Kč. V programu se neplánují další výzvy. Program BETA bude nahrazen programem BETA II, který je nyní ve schvalovacím řízení.

Program podporuje zejména vytváření různých modelů, novel právních norem a strategií pro aktuální politiku státu, v národním i evropském kontextu (např. hospodářskou či sociální). Součástí očekávaných výsledků je také návrh metod vyhodnocování účinnosti těchto politik a strategií k získání zpětné vazby a tvorba podkladů pro budoucí směřování politik v rámci zkvalitnění výkonu státní správy a efektivní alokace veřejných prostředků.

Specifické cíle programu jsou vzhledem k průřezovosti programu členěny dle potřeb příslušných orgánů státní správy. Cíle jednotlivých projektů budou jasně definovány v zadávací dokumentaci vyhlašovaných zakázek.

Vláda České republiky schválila usnesením ze dne 30. ledna 2013 č. 75 návrh na změnu v programu BETA. TA ČR v programu BETA od 31. ledna 2013 zadával veřejné zakázky pro následující orgány státní správy:

- Potřeby Českého báňského úřadu
- Potřeby Českého úřadu zeměměřického a katastrálního
- Potřeby Ministerstva dopravy
- Potřeby Ministerstva práce a sociálních věcí
- Potřeby Ministerstva průmyslu a obchodu
- Potřeby Ministerstva pro místní rozvoj
- Potřeby Ministerstva vnitra
- Potřeby Ministerstva zahraničních věcí

- Potřeby Ministerstva životního prostředí
- Potřeby Státního úřadu pro jadernou bezpečnost
- Potřeby dalších poskytovatelů v oblasti realizace programů výzkumu a vývoje

3.2.2 Program na podporu aplikovaného společenskovedního VaV OMEGA 2012-2017 (TD)

Hlavním cílem programu je posílení výzkumných aktivit v oblasti aplikovaných společenských věd a uplatnění výsledků těchto aktivit pro zvýšení konkurenceschopnosti České republiky, zvýšení kvality života jejích obyvatel a vyvážený socio-ekonomický rozvoj společnosti. **Podle informací z CEP bylo dosud agenturou podpořeno (k březnu 2016) 128 projektů, v celkové výši státní podpory 0,234 mld. Kč.** V programu se neplánují další výzvy.

Cílem realizace programu bylo zvýšit množství aplikací společenskovedního výzkumu a vývoje v praxi a vytvořit výsledky, které umožní:

- Vytvořit a zavést nové postupy pro zefektivnění využitelnosti stávajících veřejných politik na centrální, krajské i místní úrovni; připravit a zajistit nové postupy pro zavedení a uplatňování nových veřejných politik v ČR, v kontextu realizace společných politik EU.
- Vytvořit a zavést nové postupy pro prosazení a uskutečňování českých veřejných zájmů.
- Připravit a zavést nové postupy pro cílený rozvoj ČR a jejích regionů, pro posílení její pozice v EU v rámci probíhajícího evropského integračního procesu.
- Vypracovat a zavést nové postupy a metody pro analýzu a vyhodnocení sociálních, ekonomických problémů a jejich dopadů na udržitelný rozvoj společnosti, dopadů sociálně-ekonomického rozvoje společnosti na životní prostředí.
- Vytvořit a zavést nové postupy, vyvinout nové metody a systémy pro hodnocení dopadů státních zásahů na hospodářský a společenský vývoj.
- Vyvinout nové postupy a systémy pro predikci ekonomického vývoje a zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky ČR v rámci globalizovaného prostředí, pro sledování a analýzu dopadů regulace bankovních a finančních trhů v ČR.
- Připravit a zavést nové postupy a metody pro omezení negativních dopadů probíhajících sociálně stratifikačních procesů v české společnosti a pro zmírnění vznikajících sociálních nerovností.
- Vypracovat a zavést nové postupy a metody pro omezení negativních dopadů demografického vývoje v ČR.
- Vytvořit a zavést nové postupy, metody a systémy pro rozvoj lidského kapitálu a pro zefektivnění stávajícího systému vzdělávání v ČR.

3.2.3 Program aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací GAMA 2014-2019 (TG)

Hlavním cílem programu je podpořit a významně zefektivnit transformaci výsledků VaV, dosažených ve VO a/nebo ve spolupráci mezi VO a podniky, do podoby praktické aplikace umožňující jejich komerční využití a podpořit tak jejich zavedení do praxe. K cílům programu patří také zajistit tvorbu výsledků VaV vedoucím k inovacím s vysokou pravděpodobností jejich komercializace a tím stimulovat inovace v podnicích (zejména malých a středních) s využitím výsledků VaV vzniklého s podporou veřejných zdrojů ve VO. **Podle informací z CEP bylo dosud agenturou podpořeno (k březnu 2016) 21 projektů, v celkové výši státní podpory 0,411 mld. Kč.**

Jednat by se mělo zejména o podporu VaV pro inovaci stávajících výrobků, služeb či technologií společnosti tak, aby bylo umožněno jejich komerční uplatnění v dalších oblastech (strategie rozšíření trhu) anebo o podporu VaV pro tvorbu zcela nových výrobků, služeb či technologií (strategie vytváření nových trhů). Program je rozdělen na dva podprogramy s odlišným způsobem realizace i příjemci podpory.

Podprogram 1 je zaměřen na podporu ověření praktické využitelnosti výsledků VaV, které vznikají ve výzkumných organizacích a mají vysoký potenciál pro uplatnění v nových nebo zdokonalených produktech, výrobních postupech nebo službách s vysokou přidanou hodnotou a vysokou

pravděpodobností posílení konkurenceschopnosti. Podprogram 1 je orientován rovněž na systémovou podporu fáze VaV, počínající dosažením prakticky využitelného výsledku VaV a končící ověřením možností jeho komerčního využití ve formě modelu, funkčního vzorku či prototypu. Příjemci mohou být pouze výzkumné organizace.

Podprogram 2 je zaměřen na podporu projektů aplikovaného výzkumu a zejména experimentálního vývoje vedoucích prokazatelně ke komercializaci získaných výsledků, která však již nebude podporována. Jedná se o podporu projektů zahrnujících dokončení funkčního prototypu, ověření jeho vlastností, ověření zkušební série a posouzení veškerých technologických, ekonomických, sociálních, zdravotních a dalších dopadů inovovaného výrobku resp. služby. Příjemci mohou být pouze podniky. Výzkumné organizace se mohou účastnit jako další účastníci projektu.

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu

období	2014	2015	2016	2017	2018	2019	celkem
výše podpory	104 000 tis. Kč	226 000 tis. Kč	352 000 tis. Kč	392 000 tis. Kč	365 000 tis. Kč	359 000 tis. Kč	1 798 000 tis. Kč

Doba trvání projektu

Délka trvání programu je navržena na 6 let (2014 – 2019). Veřejná soutěž bude vyhlášena poprvé v roce 2013 se zahájením poskytování podpory v roce 2014. Následně budou veřejné soutěže vyhlašovány každoročně u podprogramu 1 v letech 2013 až 2016 se zahajováním poskytování podpory v letech 2014 - 2017, a u podprogramu 2 v letech 2013 až 2017 se zahajováním poskytování podpory v letech 2014 – 2018, a to pouze v případě, že nedojde v České republice k souběžnému financování projektů se shodným předmětem podpory v rámci připravovaného operačního programu „Výzkum, vývoj a vzdělávání“ nebo operačního programu „Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost“.

S ohledem na dosavadní české i zahraniční zkušenosti bude v PP1 minimální délka řešení projektů 36 měsíců a maximální délka řešení 60 měsíců. Délka trvání „dílčích“ projektů je omezena na minimálně 6 a maximálně 36 měsíců. V PP2 pak bude minimální délka řešení projektů 12 měsíců a maximální délka řešení 36 měsíců.

Podpora, její druh a velikost

VO bude poskytnuta podpora formou dotace nebo formou zvýšení výdajů organizačních složek státu nebo organizačních jednotek ministerstva zabývajících se výzkumem a vývojem, ze které budou samy VO poskytovat podporu na konkrétní „dílčí“ projekty VaV. (Termín „dílčí“ projekt je zde zaveden pro odlišení projektu komerčního ověřování konkrétního výsledku VaV, který bude financován VO, od celkového projektu, jehož návrh bude VO podán v rámci PP1).

Předmětem podpory v PP2 bude dokončení vývoje u výsledku předchozího aplikovaného výzkumu či experimentálního vývoje vzniklého s podporou veřejných zdrojů ve VO a jeho příprava na zavedení do praxe. Příjemcem tedy může být pouze podnik, který bude následně výsledek využívat, resp. prodávat.

Nejvyšší povolená míra podpory je celkově za program 65 %. Nejvyšší povolená míra podpory je 100 % pro PP1 a 55 % pro PP2.

Příjemci podpory

V PP1 mohou být příjemci či další účastníci projektu pouze výzkumné organizace splňující podmínky uvedené v zákoně 130/2002 Sb.

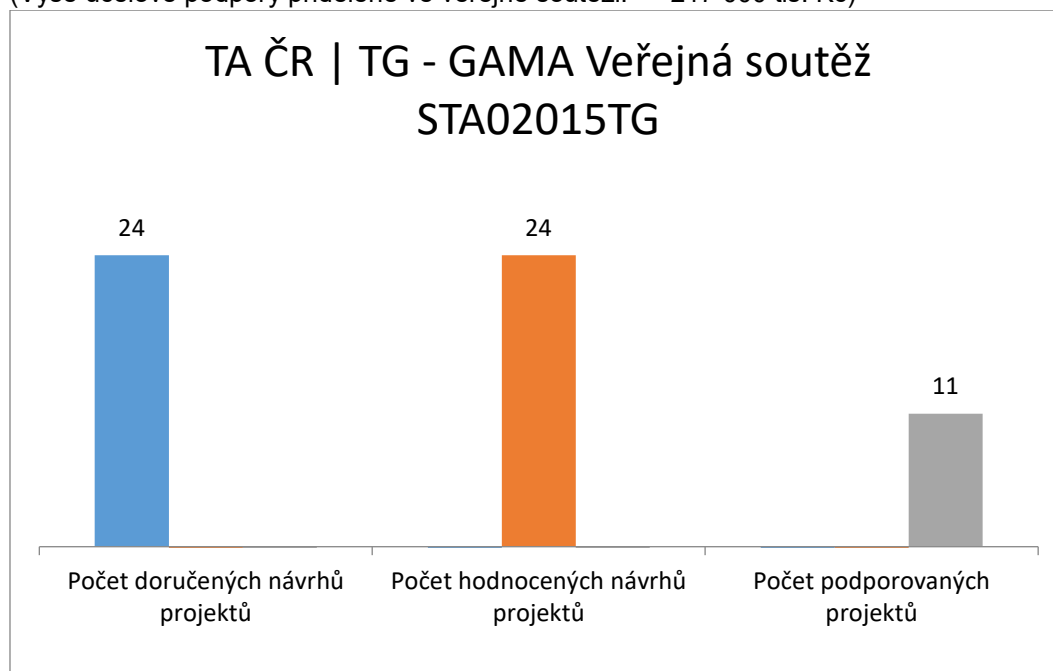
V PP2 mohou být příjemci pouze podniky. VO se mohou účastnit pouze jako další účastníci projektu, a to buď v režimu podpory nehopodářských činností VO, anebo ve stejném režimu jako podniky.

Finanční prostředky, které byly přiděleny v roce 2015

Období	2015	2016	2017	2018	2019	celkem
Výše podpory	7 115 tis. Kč	44 893 tis. Kč	66 949 tis. Kč	58 454 tis. Kč	39 690 tis. Kč	217 100 tis. Kč

Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže

(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 217 000 tis. Kč)

Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

4.2.4 Program podpory spolupráce v aplikovaném výzkumu a experimentálním vývoji prostřednictvím společných projektů technologických a inovačních agentur DELTA 2014 - 2019 (TF)

Cílem programu DELTA je zvýšit množství konkrétních výsledků aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje v oblastech, v nichž existuje shoda se zahraničním partnerem, které budou úspěšně zavedeny do praxe a posílí tak konkurenceschopnost České republiky, a to podporou bilaterální, případně multilaterální spolupráce špičkových českých a zahraničních účastníků. Vybrané projekty musí reagovat na aktuální či budoucí potřeby dané země, které jsou v České republice definovány Národními prioritami orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. **Podle informací z CEP bylo dosud agenturou podpořeno (k březnu 2016) 4 projekty, v celkové výši státní podpory 0,046 mld. Kč.**

Program je zaměřen na podporu spolupráce v aplikovaném výzkumu a experimentálním vývoji prostřednictvím společných projektů podniků a výzkumných organizací podporovaných TA ČR a významnými zahraničními technologickými a inovačními agenturami či jinými obdobnými agenturami, se kterými má/bude mít TA ČR v době vyhlášení veřejné soutěže navázanu spolupráci (dále jsou uvedené partnerské agentury či instituce označovány souhrnně jako „partnerské agentury“). Seznam partnerských agentur bude vždy uveden v zadávací dokumentaci k aktuálně vyhlášené veřejné soutěži. Program jako takový není tematicky zaměřen, témata společných projektů budou určována ad hoc dle společných vybraných oborů preferovaných současně TA ČR i partnerskou agenturou. Výběr témat bude určen pro každou partnerskou agenturu samostatně a bude odrážet prioritní či excelentní oblasti aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje obou zemí. Oblasti, v nichž budou přijímány projekty, mohou být odlišné nejen pro každou partnerskou agenturu, ale i pro veřejné soutěže k předkládání návrhů projektů pro tutéž partnerskou agenturu vyhlašované v odlišných časových obdobích.

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu

Období	2014	2015	2016	2017	2018	2019	za celou dobu řešení
Schválená výše finanční podpory	74 000 tis. Kč	83 000 tis. Kč	70 000 tis. Kč	200 000 tis. Kč	200 000 tis. Kč	142 000 tis. Kč	769 000 tis. Kč

Doba trvání projektu

Doba trvání programu se předpokládá v letech 2014 až 2019, tj. 6 let.

V programu budou vyhlašovány veřejné soutěže maximálně čtyřikrát ročně. Veřejná soutěž bude poprvé vyhlášena v roce 2013, dále v letech 2014 – 2016 a v případě dostatečného zůstatku disponibilních prostředků programu též v roce 2017. Veřejné soutěže budou vyhlašovány na projekty uskutečňované ve spolupráci s jednou nebo více partnerskými agenturami současně. Doba řešení projektů je stanovena na maximálně 3 roky. Doba trvání projektů nesmí přesáhnout dobu trvání programu.

Podpora, její druh a velikost

Každý z účastníků bude financován ve své zemi původu. Z prostředků státního rozpočtu ČR mohou být prostřednictvím TA ČR hrazeny pouze náklady uchazečů vymezených v § 18 zákona 130/2002 Sb. (dále jen „uchazeč z ČR“). Podpora bude poskytována podle zákona 130/2002 Sb.

Míra podpory pro jednotlivé účastníky z ČR nepřekročí nejvyšší povolenou míru podpory určenou Nařízením Komise. Pro každou veřejnou soutěž bude stanovena individuálně nejvyšší povolená míra podpory na jeden projekt v průměru za všechny příjemce dohromady. V souladu s Nařízením Komise je možné poskytovat bonifikaci za splnění podmínek účinné spolupráce. Od uchazečů bude požadována spoluúčast na financování nákladů.

Míra podpory podle kategorie žadatele	MP	SP	VP	VO
Očekávaný podíl alokovaných zdrojů programu DELTA na daný typ organizace	25%	15%	15%	45%
Nejvyšší povolená míra podpory při doložení účinné spolupráce s výzkumnou organizací	80%	75%	65%	100%

Tabulka maximální míry podpory, které mohly dosáhnout jednotlivé kategorie podniků u aplikovaného výzkumu

Míra podpory podle kategorie žadatele	MP	SP	VP	VO
Očekávaný podíl alokovaných zdrojů programu DELTA na daný typ organizace	30%	30%	30%	10%
Nejvyšší povolená míra podpory při doložení účinné spolupráce s výzkumnou organizací	60%	50%	40%	100%

Tabulka maximální míry podpory, které mohly dosáhnout jednotlivé kategorie podniků u experimentálního vývoje

Příjemci podpory

Příjemci podpory na projekt podle zákona 130/2002 Sb., Rámce a Nařízení Komise mohou být:

- Podniky – právnické osoby, které podle Přílohy 1 Nařízení Komise vykonávají hospodářskou činnost a které řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky a prokážou schopnost projekt spolufinancovat z neveřejných prostředků.

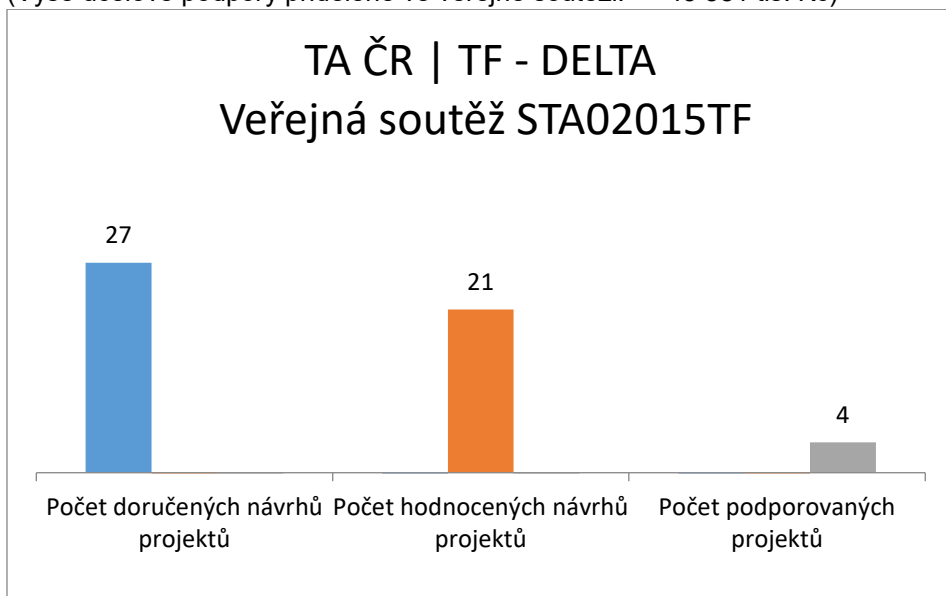
- Výzkumné organizace – právnické osoby, které splňují definici výzkumné organizace podle Rámce a zákona 130/2002 Sb. a které řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky a prokáží schopnost projekt spolufinancovat z neveřejných i veřejných prostředků institucionální povahy.

Finanční prostředky, které byly přiděleny v roce 2014

Období	2015	2016	2017	2018	celkem
Výše přidělené účelové podpory	13 332 tis. Kč	15 772 tis. Kč	15 938 tis. Kč	839 tis. Kč	45 881 tis. Kč

Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže

(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 45 881 tis. Kč)

Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

3.2.5 Program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje EPSILON 2015-2025 (TH)

Cílem programu EPSILON je podpora projektů, jejichž výsledky mají vysoký potenciál pro rychlé uplatnění v nových produktech, výrobních postupech a službách. Nástrojem pro dosažení uvedeného cíle je naplňování Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (Priority VaVal) prostřednictvím podpory projektů, v rámci kterých budou realizovány výzkumné cíle oblastí a podoblastí daných Priorit VaVal. Program je tedy založen na plnění cílů Priorit VaVal nikoliv oborově. Cíl programu směřuje k podpoře zejména průmyslových aplikací při využití nových technologií a nových materiálů v energetice, životním prostředí a dopravě. **Podle informací z CEP bylo dosud agenturou podpořeno (k březnu 2016) 88 projektů, v celkové výši státní podpory 0,857 mld. Kč.** Pro účely dosažení cíle je program rozčleněn do 3 podprogramů:

- Podprogram 1 - Znalostní ekonomika
- Podprogram 2 - Energetika a materiály
- Podprogram 3 - Životní prostředí

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu

období	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	celkem
výše podpory	700 000 tis. Kč	1 300 000 tis. Kč	1 880 000 tis. Kč	1 850 000 tis. Kč	1 800 000 tis. Kč	1 300 000 tis. Kč	720 000 tis. Kč	140 000 tis. Kč	9 690 000 tis. Kč

Doba trvání projektu

Délka trvání programu je navržena na 11 let (2015 – 2025). Veřejná soutěž bude vyhlášena poprvé v roce 2014 se zahájením poskytování podpory v roce 2015. Následně budou veřejné soutěže vyhlašovány každoročně v letech 2015 až 2018 se zahajováním poskytování podpory v letech 2016 až 2019. Maximální délka řešení projektů v tomto programu je stanovena na 48 měsíců. V průměru lze očekávat projekty s délkou řešení zpravidla 36 měsíců. Doba trvání projektů nesmí přesáhnout dobu trvání programu.

Podpora, její druh a velikost

Nejvyšší povolená míra podpory je celkově za program 60 %.

Míra podpory pro každého příjemce a pro každého dalšího účastníka nepřekročí nejvyšší povolenou míru podpory určenou Nařízením. Pro každou veřejnou soutěž bude stanovena individuálně nejvyšší povolená míra podpory na jeden projekt v průměru za všechny příjemce dohromady. V souladu s Nařízením je možné poskytovat bonifikaci za splnění podmínek účinné spolupráce. Od uchazečů bude požadována spoluúčast na financování nákladů. Nejvyšší povolené míry podpory pro aplikovaný výzkum a experimentální vývoj a jednotlivé kategorie účastníků jsou uvedeny v následujících tabulkách:

Míra podpory podle kategorie žadatele	MP	SP	VP	VO
Nejvyšší povolená míra podpory při zohlednění příplatků malým a středním podnikům	70%	60%	50%	100%
Nejvyšší povolená míra podpory při doložení účinné spolupráce s výzkumnou organizací	80%	75%	65%	100%

Tabulka maximální míry podpory, které mohly dosáhnout jednotlivé kategorie podniků u aplikovaného výzkumu

Míra podpory podle kategorie žadatele	MP	SP	VP	VO
Nejvyšší povolená míra podpory při zohlednění příplatků malým a středním podnikům	45%	35%	25%	100%
Nejvyšší povolená míra podpory při doložení účinné spolupráce s výzkumnou organizací	60%	50%	40%	100%

Tabulka maximální míry podpory, které mohly dosáhnout jednotlivé kategorie podniků u experimentálního vývoje

Příjemci podpory

Příjemci podpory na projekt ve všech podprogramech podle zákona 130/2002 Sb., Rámce a Nařízení mohou být:

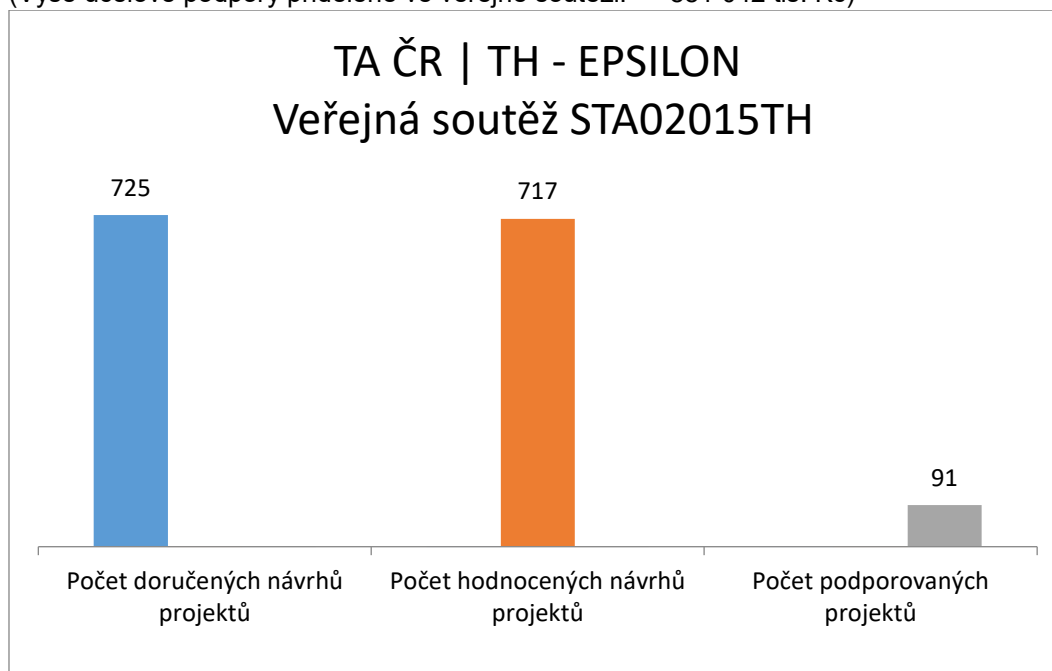
- Podniky – právnické osoby, které podle Přílohy 1 Nařízení Komise vykonávají hospodářskou činnost a které řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky a prokáží schopnost projekt spolufinancovat z neveřejných prostředků.
- Výzkumné organizace – právnické osoby, které splňují definici výzkumné organizace podle Rámce a zákona 130/2002 Sb. a které řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky a prokáží schopnost projekt spolufinancovat z neveřejných i veřejných prostředků institucionální povahy.

Finanční prostředky, které byly přiděleny v roce 2014

Období	2015	2016	2017	2018	2019	celkem
Výše přidělené účelové podpory	248 694 tis. Kč	283 479 tis. Kč	258 539 tis. Kč	89 146 tis. Kč	1 184 tis. Kč	881 042 tis. Kč

Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže

(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 881 042 tis. Kč)

Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

3.2.6 Veřejné soutěže

Kód	Datum vyhlášení	Datum uzávěrky
TH	První čtvrtletí 2016	
TG	29.1.2016	16.3.2016
TF	Druhé čtvrtletí 2016	

3.2.7 Kontakty a doplňující informace

Technologická agentura České republiky
Kancelář TA ČR
Evropská 1692/37
160 00 Praha 6
telefon: +420 234 611 111
e-mail: info@tacr.cz

Užitečné odkazy:
<http://www.tacr.cz>

3.3 Ministerstvo kultury (MK)

Ministerstvo kultury spravuje programy aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity – zvané též NAKI. V současnosti probíhá program NAKI II, předchozí program končí v roce 2017 a nové výzvy tak již nejsou vyhlašovány. **Podle informací z CEP bylo dosud od r. 1994 (vzniku CEP) do února 2016 Ministerstvem kultury podpořeno 716 projektů, v celkové výši státní podpory 2, 434 mld. Kč.**

3.3.1 Program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022 - NAKI II (DG)

Hlavním cílem Programu je přispět k tomu, aby veřejné prostředky investované do aplikovaného výzkumu a vývoje v oblasti národní a kulturní identity přinášely konkrétní ekonomický či jiný společenský přínos z jejich realizace. **Podle informací z CEP bylo dosud Ministerstvem kultury podpořeno (k březnu 2016) 57 projektů, v celkové výši státní podpory 1, 480 mld. Kč.** Program má dva globální cíle, které se dále dělí na šest specifických cílů.

Globální cíl č. 1: Národní identita

- Specifický cíl č. 1.1 Výzkum a jeho uplatnění - historické vědní obory a archeologie
- Specifický cíl č. 1.2 Výzkum a jeho uplatnění - jazyk a literatura
- Specifický cíl č. 1.3 Výzkum a jeho uplatnění - umělecká tvorba

Globální cíl č. 2: Kulturní dědictví

- Specifický cíl č. 2.1 Výzkum a jeho uplatnění - kulturní dědictví a území s historickými hodnotami
- Specifický cíl č. 2.2 Technologie a postupy pro ochranu kulturního dědictví
- Specifický cíl č. 2.3 Kulturní dědictví, vzdělávání a média

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Celkem
Výše podpory	357 804 tis. Kč	373 877 tis. Kč	425 000 tis. Kč	425 000 tis. Kč	425 000 tis. Kč	425 000 tis. Kč	425 000 tis. Kč	2 856 681 tis. Kč

Doba trvání projektu

Doba trvání Programu je stanovena v letech 2016 až 2022, tj. 7 let. Doba trvání projektu se předpokládá nejméně 3 roky, nejdéle 5 let. Projekty realizované v rámci Programu NAKI II musí být ukončeny nejpozději do 31. 12. 2022. V letech 2021 a 2022 již nebudou zahajovány nové projekty, ale budou dokončovány víceleté projekty zahájené do roku 2020.

Podpora, její druh a velikost

Podpora bude poskytována formou dotace na uznané náklady právnickým osobám a formou zvýšení výdajů organizačních složek státu nebo organizačních jednotek ministerstev, které jsou zároveň výzkumnými organizacemi.

Míra podpory může být až 100 %. Maximální povolená výše podpory projektu (bez oznamovací povinnosti a podrobnějšího posouzení EK), která je podle čl. 6 odst. 1 písm. e) bodu ii) Nařízení a podle čl. 7.1 Rámce stanovena na 10 mil. EUR, nebude překročena. Míra podpory, stanovená jako procento uznaných nákladů projektu, bude vypočtena pro každý programový projekt i pro každého příjemce a dalšího účastníka samostatně podle nařízení Komise a Rámce. Požadovaná výše podpory musí být zdůvodněná a přiměřená cílům, době trvání projektu a předpokládaným výsledkům projektu.

Příjemci podpory

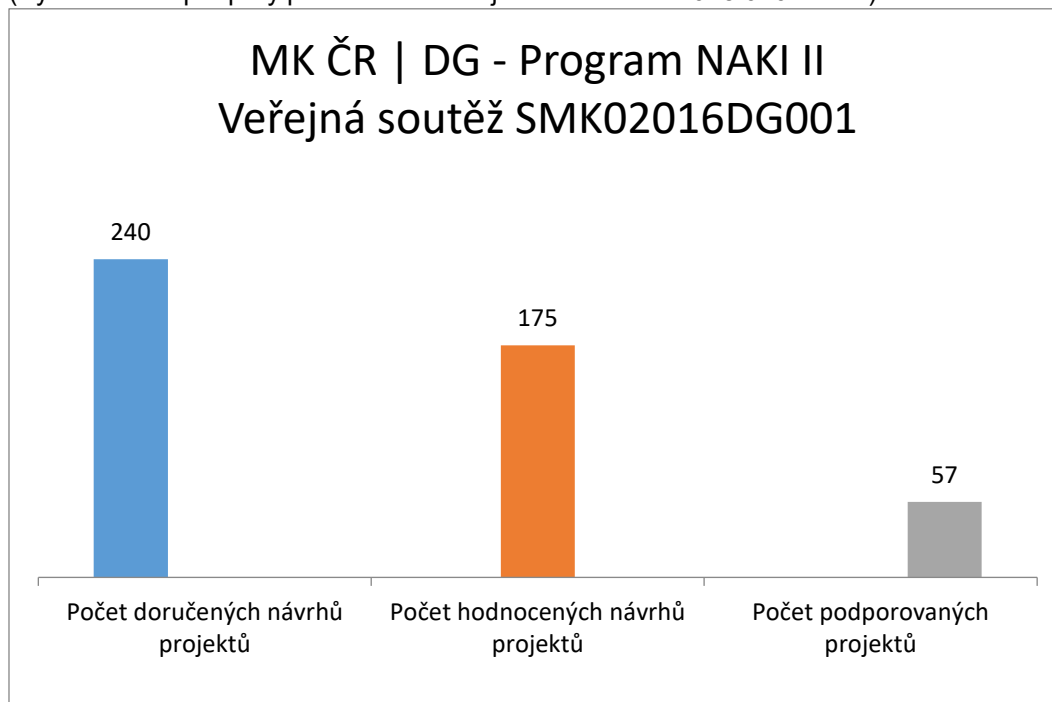
Příjemci podpory budou pouze výzkumné organizace.

Finanční prostředky, které byly přiděleny v roce 2015

Období	2016	2017	2018	2019	2020	celkem
Výše přidělené účelové podpory	209 053 tis. Kč	231 229 tis. Kč	223 091 tis. Kč	226 881 tis. Kč	157 792 tis. Kč	1 048 046 tis. Kč

Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže

(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 1 048 046 tis. Kč)

Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Veřejná soutěž

První veřejná soutěž byla vyhlášena v březnu 2015, se zahájením poskytování podpory v roce 2016. Následně je plánováno vyhlášení dalších dvou veřejných soutěží v letech 2017 a 2019, se zahájením poskytování podpory v letech 2018 a 2020.

3.3.2 Veřejné soutěže

V letošním roce se v programu NAKI II nepředpokládá vyhlášení veřejné soutěže.

3.3.3 Kontakty a doplňující informace

Ministerstvo kultury
Maltézské náměstí 1, 118 11 Praha 1
odbor výzkumu a vývoje
Úřadovna v Praze 7- Dukelských hrdinů 47
tel.: +420 224 301 431
e-mail: martina.dvorakova@mkcr.cz

užitečné odkazy:

<http://www.mkcr.cz>

<http://www.mkcr.cz/vyzkum-a-vyvoj/default.htm>

3.4 Výzkumné programy Ministerstva obrany (MO)

Ministerstvo obrany v současnosti spravuje dva programy VaV. **Podle informací z CEP bylo dosud Ministerstvem obrany podpořeno od r. 1994 (vzniku CEP) do února 2016 766 projektů, v celkové výši státní podpory 5,374 mld. Kč.**

3.4.1 Program Obranný aplikovaný výzkum, experimentální vývoj a inovace 2011-2017 (OF)

Cílem Programu je systematický rozvoj oblasti obranného VaV a získání nových znalostí, jejich využití v praxi a dosažení takové znalostní úrovně, která umožní získávat, osvojovat si, udržovat a rozvíjet specifické schopnosti potřebné pro zajištění obranyschopnosti a specifických aspektů bezpečnosti státu a dosažení operačních schopností, které ozbrojené síly ČR potřebují získat k plnění úkolů vyplývajících z národních a mezinárodních norem, závazků a politicko-vojenských ambicí ČR do roku 2020. **Podle informací z CEP bylo dosud Ministerstvem kultury podpořeno v rámci Programu OF (k březnu 2016) 91 projektů, v celkové výši státní podpory 1,441 mld. Kč.** V programu se nepředpokládají další výzvy.

Řada cílů programu, závazků a požadavků na operační schopnosti OS ČR přímo či zprostředkovaně vyplývá z výsledků činnosti RTO/NATO (Research and Technology Organization NATO). Hlavním úkolem RTO/NATO je provádět a podporovat výzkum a výměnu informací mezi členskými státy Aliance k podpoře VaV a k efektivnímu využití národních zdrojů vkládaných do této oblasti s cílem zabezpečit vojenské potřeby Aliance, udržet technologickou převahu ve vojenské oblasti a poskytovat nezbytné informace pro přijetí rozhodnutí hlavním funkcionářům NATO.

3.4.2 Rozvoj ozbrojených sil České republiky (OW)

Hlavním cílem programu je rozvoj schopností ozbrojených sil ČR v klíčových oblastech, které jsou nezbytné k zajištění obrany země a k dosažení deklarovaných politicko-vojenských ambicí ČR a naplnění rolí a funkcí ozbrojených sil ČR.

Specifickým cílem programu je:

- Zvýšení množství aplikovaných výsledků VaV a znalostí, které budou efektivně využívány ozbrojenými silami ČR při zajišťování dílčích aspektů deklarovaných schopností.
- Následný vývoj nových a zdokonalených výrobků, služeb a technologií navazujících na výsledky předchozích programů VaV.
- Využití měřitelných parametrů hodnocení efektu uplatnění výsledku v praxi MO a jejich provázání na rozhodovací činnosti řídících pracovníků na všech úrovních řízení a velení.

Program bude naplňován realizací projektů VaV, vycházejících z přesně vymezených potřeb a požadavků resortu MO v následujících oblastech:

Rozvoj obranné politiky státu, podpora velení a řízení v proměnlivém bezpečnostním a operačním prostředí a role ozbrojených sil ČR ve společnosti

- vytvořit a do praxe zavést nástroje pro podporu rozhodování na všech stupních řízení, modelování procesů plánování a výcviku jednotlivců i jednotek,
- navrhnout metody a postupy zabezpečení efektivní funkce ozbrojených sil ČR v oblastech operačního umění a personálního zabezpečení profesionálních ozbrojených sil ČR.

Vývoj nových zbraňových a obranných systémů

- vyvinout zbraňové systémy, technologie a zařízení podporující naplnění schopností ozbrojených sil ČR, zvyšující účinnost jejich bojového nasazení, prohloubení jejich kompatibility se zbraňovými systémy spojenců v rámci NATO a evropských struktur,
- navrhnout a realizovat systémy, které zvyšují účinnost stávajících zbraňových systémů z hlediska technického, technologického a z hlediska ochrany a využití podílů lidského faktoru na jejich funkci.

Účinná ochrana sil a prostředků

- navrhnout nové principy a metody rozvoje prostředků, materiálů a techniky v jednotlivých oborech ochrany proti ZHN,

- navrhnout nové principy a metody rozvoje prostředků zvyšující odolnost a bezpečnost materiálu, osob a techniky včetně balistické ochrany, maskování, rušení a klamání.

Příprava, mobilita a efektivní působení sil

- navrhnout a uplatnit materiály a technologie, které zvyšují životnost a spolehlivost materiálů a techniky a podporují působení jednotek,
- vyvinout a uplatnit materiály vyznačující se odolností vůči nepříznivým klimatickým poměrům a extrémním podmínkám opotřebení a uplatnit je v konstrukcích, vyvinout materiály zabezpečující individuální ochranu osob, se sníženým vyzařováním termickým, rádiovým a zvukovým, snižující možnost detekce.

Příprava personálu

- vypracovat objektivní metody výběru a přípravy jednotlivce na extrémní fyzickou a psychickou zátěž podle standardů uplatnění,
- rozvíjet a do praxe vojsk zavádět trenažérové a simulační prostředky pro přípravu jednotek.

Přeprava a udržitelnost sil

- rozvíjet technologie omezující přímé ohrožení živé síly a využitelné např. v oblastech chemického dálkového průzkumu, dělostřeleckého průzkumu či vyprošťování osob v místech ohrožení,
- realizovat moderní technologie systému integrované logistické podpory v životním cyklu pořízení, provozu, údržby a likvidace.

Zdravotnické zabezpečení

- rozvíjet zdravotnické vybavení a materiál v oblasti specializované vojenské medicíny využitelné v polních podmínkách, urgentní medicíny a medicíny katastrof včetně technologií identifikace zdravotního stavu jednotlivce.

Rozvoj systémů velení a řízení, komunikačních a informačních systémů a kybernetické obrany

- zavést jednotné interoperabilní nástroje pro podporu rozhodování v operacích a cvičeních mnohonárodních a aliančních sil spojenců. Pro potřeby velení získat a využívat společný obraz operační situace,
- vypracovat a uplatnit postupy a metody zvyšující bezpečnost komunikačních a informačních systémů,
- rozvíjet systémy určené pro podporu ISTAR (Intelligence, Surveillance, Target Acquisition and Reconnaissance),
- zabezpečit výstavbu a rozvoj rádiových průzkumných systémů s možnostmi detekce (odposlechu), zaměřování a rušení moderních rádiových systémů,
- dosáhnout teoretických řešení a implementace nových metod klasifikace signálů, rychlé analýzy složitých signálů ve využívaných kmitočtových pásmech.

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu

období	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	celkem
výše podpory	20 000 tis. Kč	110 000 tis. Kč	240 000 tis. Kč	350 000 tis. Kč	350 000 tis. Kč	334 000 tis. Kč	226 000 tis. Kč	103 000 tis. Kč	1 733 000 tis. Kč

Doba trvání projektu

Doba trvání programu je stanovena na roky 2015 až 2022, tj. 8 let. Projekty programu, jejichž minimální délka řešení bude 1 rok a maximální 4 roky, budou ukončeny nejpozději k 31. prosinci 2022.

Veřejné zakázky na projekty programu budou vyhlášeny poprvé v roce 2014 se zahájením poskytování podpory v roce 2015 a následně budou veřejné zakázky vyhlašovány dle potřeby a objemu disponibilních finančních prostředků.

Podpora, její druh a velikost

Způsobilé náklady a další informace budou specifikovány v zadávací dokumentaci ke každé veřejné zakázce. Podpora bude poskytována na uznané náklady projektu vymezené v souladu s § 2 písm. l) zákona 130/2002 Sb. Veškeré uznané náklady projektu musí být vynaloženy na činnosti přímo související s realizací projektu a musí být přiřazeny na konkrétní kategorie VaVal.

Příjemci podpory

Příjemci podpory na projekt a další účastníci projektu podle zákona 130/2002 Sb. mohou být všechny subjekty splňující definici uchazeče dle § 1 odst. 2 písm. b) zákona 130/2002 Sb. a definici dodavatele uvedenou v § 17 odst. 1 písm. a) zákona č. 137/2006 Sb. Podporu na projekt (veřejnou zakázku) v tomto Programu mohou obdržet pouze ti uchazeči, kteří splňují kvalifikační kritéria uvedená v § 50 až § 57 zákona č. 137/2006 Sb. Uchází-li se o řešení jednoho projektu společně více uchazečů, vztahuje se povinnost prokázat splnění kvalifikačních kritérií na všechny tyto uchazeče. Splnění kvalifikačních kritérií prokazuje uchazeč způsobem stanoveným poskytovatelem v zadávací dokumentaci.

3.4.3 Veřejné soutěže

Podle vyjádření na webu Ministerstva obrany došlo ke dni 1. 1. 2015 k ukončení zveřejňování přehledu plánovaných, realizovaných a ukončených veřejných zakázek.

3.4.4 Kontakty a doplňující informace

Ministerstvo obrany ČR
Tychonova 1
160 01 Praha 6
tel.: + 420 973 201 111
e-mail: posta@army.cz

užitečné odkazy:
www.vyzkum.army.cz
www.army.cz

3.5 Výzkumné programy Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO)

V současnosti na MPO končí Program „TIP“ 2009 - 2017, jeho místo zaujímá program TRIO, který bude realizován v letech 2016-2021. **Podle informací z CEP bylo dosud Ministerstvem průmyslu a obchodu podpořeno od r. 1994 (vzniku CEP) do února 2016 3 132 projektů, v celkové výši státní podpory 38,709 mld. Kč.**

3.5.1 Program aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje “TRIO“ (FV)

Posláním Programu je podpořit aktivity v aplikovaném výzkumu a experimentálním vývoji, které budou využívat a dále rozvíjet potenciál v oblasti klíčových technologií (Key Enabling Technologies, dále jen „KETs“). Jde o technologie náročné na znalosti a kvalifikovanou pracovní sílu, vyžadující zásadní podíl výzkumných aktivit a s rychlými inovačními cykly. KETs jsou uplatnitelné v nových produktech a službách s vysokou přidanou hodnotou a budou přispívat k hospodářskému růstu a zvyšování konkurenceschopnosti České republiky a Evropské unie.

V Programu budou podporovány projekty zaměřené zejména na následující KETs:

- Fotonika
- Mikro- a nanoelektronika
- Nanotechnologie
- Průmyslové biotechnologie
- Pokročilé materiály
- Pokročilé výrobní technologie

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu

období	2016	2017	2018	2019	2020	2021	celkem
výše podpory	300 000 tis. Kč	710 000 tis. Kč	1 070 000 tis. Kč	920 000 tis. Kč	530 000 tis. Kč	170 000 tis. Kč	3 700 000 tis. Kč

Doba trvání projektu

Délka trvání programu je navržena na 6 let (2016 – 2021). Veřejná soutěž byla vyhlášena poprvé v roce 2015 se zahájením poskytování podpory v roce 2016. Následně budou veřejné soutěže vyhlášeny v letech 2016 a 2017 se zahajováním poskytování podpory v letech 2017 a 2018. Předpokládaná délka trvání projektů v Programu je maximálně 48 měsíců.

Podpora, její druh a velikost

Nejvyšší povolená míra podpory je celkově za program 80 % celkových uznaných nákladů. V souladu s Nařízením Komise je možné přiznat bonifikaci nad rámec základní míry podpory pro jednotlivé účastníky za splnění podmínek účinné spolupráce. Za účinnou spolupráci se v souladu s Nařízením Komise a Rámcem považuje spolupráce nejméně dvou nezávislých stran za účelem výměny znalostí či technologií nebo k dosažení společného cíle na základě dělby práce, kde příslušné strany společně stanoví rozsah projektu spolupráce, přispívají k jeho realizaci a sdílejí jeho rizika a výsledky. Náklady na projekt může nést v plné výši jedna či více stran a tím zbavit ostatní strany jejich finančních rizik. Za formy spolupráce nejsou považovány smluvní výzkum a poskytování výzkumných služeb.

Maximální míra podpory pro jednotlivé kategorie činností a jednotlivé kategorie účastníků:

kategorie činnosti / účastník	malý podnik	střední podnik	velký podnik
průmyslový výzkum	70%	60%	50%
průmyslový výzkum v případě účinné spolupráce	80%	75%	65%
experimentální vývoj	45%	35%	25%
experimentální vývoj v případě účinné spolupráce	60%	50%	40%

Výzkumné organizace mohou obdržet až 100% míru podpory, ale pouze na jejich nehopodářské činnosti podle čl. 2.1.1 odst. 19 Rámce a pokud budou dodrženy všechny související podmínky Nařízení Komise a Rámce a nejvyšší povolená míra podpory na jeden projekt v Programu nepřekročí 80 %.

Příjemci podpory

Uchazeči o podporu na projekt podle zákona č. 130/2002 Sb. mohou být podniky – právnické i fyzické osoby, které podle Přílohy 1 Nařízení Komise vykonávají hospodářskou činnost a které řeší projekt v účinné spolupráci s alespoň jednou výzkumnou organizací. Uchazečem může být též subjekt se statutem výzkumné organizace, musí ovšem v navrhovaném projektu vystupovat jako podnik, tj. prokázat schopnost spolufinancovat řešení projektu z neveřejných zdrojů, doložit zajištění implementace výsledků do praxe a z hlediska míry veřejné podpory vystupovat jako podnik. V takovém případě projekt nemusí být řešen v účinné spolupráci více subjektů.

Dalšími účastníky projektu mohou být podniky a dále výzkumné organizace – právnické osoby, které splňují definici výzkumné organizace podle zákona, Nařízení Komise a podle Rámce. Posouzení, zda naplňuje definiční znaky výzkumné organizace, bude poskytovatel provádět u každého subjektu individuálně při hodnocení návrhu projektu a dále v souladu s postupem pro posuzování výzkumných organizací schváleným Radou pro výzkum, vývoj a inovace.

3.5.2 Veřejné soutěže

Veřejná soutěž v programu trio bude vyhlášena ve druhém čtvrtletí 2016

3.5.3 Kontakty a doplňující informace

Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky (MPO)
Na Františku 32, 110 15 Praha 1
Odbor výzkumu, vývoje a offsetových programů
tel.: +420 224 853 200
e-mail: faltus@mpo.cz

užitečné odkazy:

<http://www.mpo.cz>

<http://www.mpo.cz/cz/podpora-podnikani/vyzkum-a-vyvoj/>

<http://www.mpo.cz/dokument160144.html>

3.6 Výzkumné programy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)

MŠMT v současnosti podporuje (kromě programů mezinárodní spolupráce uvedených v kap. 7) tři programy na podporu VaVal. Jedná se o programy NPU I, NPU II a program Informace - základ výzkumu. **Podle informací z CEP bylo dosud Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy podpořeno od r. 1994 (vzniku CEP) do února 2016 8 350 projektů, v celkové výši státní podpory 64,608 mld. Kč.** V žádném z těchto programů nebude letos vyhlašována veřejná soutěž. MŠMT dále připravuje program Inter-Excellence, který je nyní ve schvalovacím řízení.

3.6.1 Národní program udržitelnosti I 2013-2020 (LO)

Z programu bude podporován rozvoj a udržitelnost projektů nových evropských center excellence, regionálních a dalších typů výzkumných center vybudovaných v ČR v letech 2007-2013/2015 za finanční spoluúčasti Evropského fondu regionálního rozvoje (dále jen „Centra“) a s náklady na vybudování nepřevyšujícími 50 mil. € po ukončení jejich financování z prostředků ze strukturálních fondů. Jedná se tedy o výzkumné kapacity (Centra) podpořené z OP VaVpl – prioritní osy 1 (Centra excellence) a 2 (Regionální výzkumná centra v regionech mimo území hlavního města Prahy) a OP PK. **Podle informací z CEP bylo dosud Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy podpořeno (k březnu 2016) 48 projektů, v celkové výši státní podpory 5,859 mld. Kč.** V programu již nebudou další výzvy.

3.6.2 Národní program udržitelnosti II 2013-2020 (LQ)

NPU II je určen pro zajištění udržitelnosti projektů center výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, obsahujících značný podíl velké infrastruktury pro výzkum, experimentální vývoj a inovace (dále jen "velká infrastruktura"), vybudovaných v ČR v letech 2007 - 2013/2015 z operačních programů evropských strukturálních fondů a s náklady na vybudování převyšujícími 50 mil. € (dále jen "Centra") po ukončení jejich financování z prostředků ze strukturálních fondů. Jedná se tedy o výzkumné kapacity (Centra) podpořené z OP VaVpl – prioritní osy 1 (Centra excellence) a prioritní osy 2 (Regionální výzkumná centra v regionech mimo území hlavního města Prahy) a OP PK. V programu již nebudou další výzvy.

3.6.3 Informace - základ výzkumu 2013-2017 (LR)

Program cíleně podporuje zpřístupňování základních elektronických informačních zdrojů nezbytných pro výzkum (EIZ) výzkumným organizacím v ČR, a to prostřednictvím rychle se rozvíjející informační infrastruktury výzkumu. Tato infrastruktura je nezbytná pro primární výzkumné nehmotné činnosti výzkumných organizací. Program se soustřeďuje na formy účelného využívání zvýhodněných celostátních nebo národních multilicencí a hromadných oborových licencí. **Podle informací z CEP bylo v tomto programu dosud podpořeno (k březnu 2016) 9 projektů, v celkové výši státní podpory 1,017 mld. Kč.** V programu se nepředpokládají další výzvy.

3.6.4 Veřejné soutěže

V rámci aktuálních národních programů MŠMT nebudou vyhlašovány veřejné soutěže.

3.6.5 Kontakty a doplňující informace

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Karmelitská 7, 118 12 Praha 1
e-mail: posta@msmt.cz

užitečné odkazy:

www.msmt.cz

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj>

3.7 Výzkumné programy Ministerstva vnitra (MV)

Ministerstvo vnitra v současné chvíli ukončuje dva dosavadní programy a zároveň poskytuje podporu v dalších dvou navazujících programech. **Podle informací z CEP bylo dosud Ministerstvem vnitra podpořeno od r. 1994 (vzniku CEP) do února 2016 334 projektů, v celkové výši státní podpory 3,525 mld. Kč.**

3.7.1 Program bezpečnostního výzkumu České republiky 2015 - 2020 (VI)

Hlavním cílem Programu je zvýšení bezpečnosti státu a občanů s využitím nových technologií, poznatků a dalších výsledků aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti identifikace, prevence a ochrany proti nezákonným jednáním, přirozeným nebo průmyslovým pohromám, poškozujícím občany ČR, organizace nebo struktury, statky a infrastruktury. Roste komplexita hrozeb, rizik a z ní plynoucí nutnost adaptace bezpečnostního systému ČR. Potenciální bezpečnostní hrozby pro ČR se mohou řetězit a jejich následky vzájemně násobit. Podle informací z CEP bylo v tomto programu dosud podpořeno (k březnu 2016) 45 projektů, v celkové výši státní podpory 0,869 mld. Kč.

Zvyšuje se závislost na technologiích, dálkově transportované energii, surovinách a zásobování. Mezi rizikové faktory patří i permanentní nestabilita na periferii euroatlantického prostoru či možný souběh přírodních a člověkem způsobených pohrom (útoků a havárií). Hlavní cíl Programu je naplňován prostřednictvím výsledkově orientovaných dílčích cílů ve vazbě na klíčové priority bezpečnostní politiky státu a bezpečnostního výzkumu. Naplnění dílčích cílů bude řešeno v tematických oblastech, které vycházejí z priorit klíčových strategických dokumentů, zejména Bezpečnostní strategie.

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu

Období	2015	2016	2017	2018	2019	2020	celkem
Výše podpory	200 000 tis. Kč	400 000 tis. Kč	400 000 tis. Kč	400 000 tis. Kč	400 000 tis. Kč	400 000 tis. Kč	2 200 000 tis. Kč

Doba trvání projektu

Doba trvání Programu je stanovena od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2020. Doba trvání projektu se předpokládá minimálně 2 roky, nejdéle 6 let. Projekty realizované v rámci Programu musí být ukončeny nejpozději do 31. 12. 2020.

Veřejná soutěž ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích na výběr projektů do Programu byla vyhlášena poprvé v roce 2014 se zahájením poskytování podpory v roce 2015 a následně bude veřejná soutěž vyhlášována v letech 2015 a 2016 se zahajováním poskytování podpory v letech 2016 a 2017.

Výzvy budou realizovány s ohledem na finanční možnosti a potřeby vztahující se k plnění cílů Programu. Veřejná soutěž ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích bude vyhlášována jako jednostupňová podle podmínek stanovených zákonem 130/2002 Sb.

Podpora, její druh a velikost

Míra podpory, stanovená jako procento uznaných nákladů projektu, bude vypočtena pro každý projekt i pro každého příjemce a dalšího účastníka samostatně podle Rámce Společenství a je závislá na typu subjektu žadatele, kategorii výzkumu a vývoje a povaze projektové činnosti. Určuje se ze základu celkové částky uznaných nákladů projektu.

Průměrná výše podpory (prostředků ze státního rozpočtu) v jednotlivých letech se předpokládá ve výši 75% celkových uznaných nákladů projektu.

Maximální míry podpory pro aplikovaný výzkum a experimentální vývoj a jednotlivé kategorie příjemců a dalších účastníků jsou uvedeny v následující tabulce:

	Malý podnik	Střední podnik	Velký podnik	Výzkumná organizace
Aplikovaný výzkum	70%	60%	50%	100%
Aplikovaný výzkum s příplatky	80%	75%	65%	100%
Experimentální vývoj	45%	35%	25%	100%
Experimentální vývoj s příplatky	60%	50%	40%	100%

Příjemci podpory

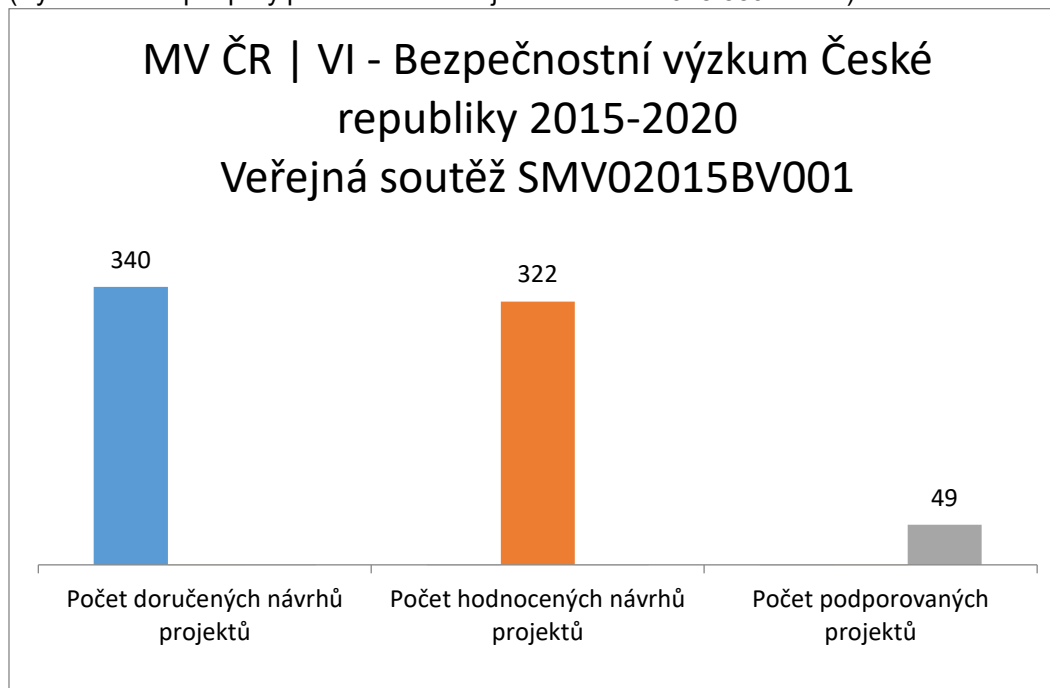
- Příjemci podpory na projekt podle zákona 130/2002 Sb. a Rámce Společenství mohou být:
- Výzkumné organizace - právnické osoby, které splňují definici výzkumné organizace podle zákona 130/2002 Sb. a podle Rámce Společenství a které řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky.
- Podniky - právnické i fyzické osoby, které podle Přílohy 1 Nařízení Komise č. 800/2008 vykonávají hospodářskou činnost a které řeší projekt samostatně nebo ve spolupráci s dalšími účastníky a prokáží schopnost projekt spolufinancovat z neveřejných prostředků.

Finanční prostředky, které byly přiděleny v roce 2015

Období	2015	2016	2017	2018	2019	2020	celkem
Výše přidělené účelové podpory	51 312 tis. Kč	292 199 tis. Kč	214 287 tis. Kč	206 143 tis. Kč	134 560 tis. Kč	50 088 tis. Kč	948 589 tis. Kč

Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže

(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 948 589 tis. Kč)

Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

3.7.2 Program bezpečnostního výzkumu pro potřeby státu 2016 – 2021 (VH)

Hlavním cílem Programu je zvýšení bezpečnosti státu a občanů ČR prostřednictvím podpory výzkumných potřeb orgánů státní správy, které umožní jednotlivým aktérům na poli zajišťování bezpečnosti získávat, osvojovat si, udržovat a rozvíjet potřebné specifické schopnosti pro efektivní zabezpečování úkolů v jejich působnosti.

Program svým posláním a cíli navazuje na končící program „Bezpečnostní výzkum pro potřeby státu v letech 2010 až 2015“.

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu

Období	2016	2017	2018	2019	2020	2021	celkem
Výše podpory	100 000 tis. Kč	140 000 tis. Kč	140 000 tis. Kč	140 000 tis. Kč	140 000 tis. Kč	140 000 tis. Kč	800 000 tis. Kč

Doba trvání projektu

Doba trvání programu VH je stanovena od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2021. Veřejné zakázky budou vyhlašovány od roku 2015, s počátkem řešení k 1. 1. 2016, do roku 2020 včetně. Minimální doba realizace schválených veřejných zakázek je vzhledem k zaměření na výzkum a vývoj a rozdílnému charakteru realizovaných potřeb stanovena na 12 měsíců. Maximální doba realizace je stanovena na 60 měsíců. Všechny projekty musí být ukončeny do data ukončení programu.

Podpora, její druh a velikost

Vzhledem k tomu, že se jedná o program, který bude realizován formou veřejných zakázek podle platné legislativy a uživatelem výsledků bude výhradně stát, nejvyšší povolená míra podpory bude 100 %.

Příjemci podpory

V souladu s § 2 odst. 2 písm. b) zákona č. 130/2002 Sb. může být uchazečem o účelovou podporu organizační složka státu nebo organizační jednotka ministerstva zabývající se výzkumem a vývojem a dále právnická, nebo fyzická osoba.

4.7.3 Veřejné soutěže

Kód	Vyhlášení výzvy
VI	vyhlášení další výzvy se předpokládá v průběhu roku 2016
VH	vyhlášení dalších zakázek se předpokládá v průběhu roku 2016

4.7.4 Kontakty a doplňující informace

Ministerstvo vnitra
Odbor vzdělávání a správy policejního školství
Oddělení výzkum a vývoj
Nad Štolou 3, 170 00 Praha 7
tel.: +420 974 833 268,
e-mail: vyzkum@mvcv.cz

užitečné odkazy:

<http://www.mvcv.cz>

<http://www.mvcv.cz/bezpecnostni-vyzkum.aspx>

3.8 Výzkumné programy Ministerstva zdravotnictví (MZ)

Ministerstvo zdravotnictví má v roce 2015 jeden dobíhající program. Zároveň bude v tomto roce vyhlášena veřejná soutěž v novém navazujícím programu „Program na podporu zdravotnického aplikovaného výzkumu a vývoje na léta 2015-2022 (NV)“. **Podle informací z CEP bylo dosud Ministerstvem zdravotnictví podpořeno od r. 1994 (vzniku CEP) do února 2016 5 119 projektů, v celkové výši státní podpory 13,786 mld. Kč.**

3.8.1 Program na podporu zdravotnického aplikovaného výzkumu a vývoje na léta 2015-2022 (NV)

Rozhodujícím předpokladem ekonomicky, sociálně i lidsky úspěšné společnosti je zdravá populace. Základním aspektem „zdraví“ je dynamika změn a procesů, ta však má obvykle značnou setrvačnost. Tím vznikají mnohé diskrepance, nejvýraznější jsou mezi rozvojem lékařské vědy a ekonomickými možnostmi země. V oblasti medicíny je třeba se zaměřit na nejčastější a nejnebezpečnější oblasti: chronická neinfekční onemocnění jako kardio a cerebrovaskulární onemocnění, onkologie, demence a jiná psychická onemocnění či chronická onemocnění pohybového aparátu atd. Pozornost je třeba věnovat i zevním vlivům prostředí, které procházejí výraznými změnami. Důležité je podporovat vznik a rozvoj nových léčebných technologií (genetika, nanotechnologie). Dále je třeba sledovat nová infekční onemocnění a stále více přítomné rezistence nových agens. Je proto mj. nutné podpořit též význam virologie. Velkou výzvou bude boj s chronickými neinfekčními civilizačními onemocněními, způsobenými z valné části nezdravým chováním širokých vrstev populace. Posláním zdravotnictví je adaptovat se na proměny prostředí, znalostí i společnosti tak, aby byl všem občanům zaručen přístup k podpoře a ochraně jejich zdraví, aby byla posilována motivace ke zdravému životnímu stylu a aby byla důsledně uplatňována pravidla účinné prevence nemocí. Podle informací z CEP bylo v tomto programu dosud podpořeno (k březnu 2016) 157 projektů, v celkové výši státní podpory 1,559 mld. Kč.

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu

Období	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	celkem
Výše podpory	450 000 tis. Kč	1 050 000 tis. Kč	1 050 000 tis. Kč	1 050 000 tis. Kč	1 050 000 tis. Kč	1 050 000 tis. Kč	800 000 tis. Kč	600 000 tis. Kč	7 100 000 tis. Kč

Doba trvání projektu

Doba trvání Programu je stanovena v letech 2015 až 2022, tj. 8 let. První veřejná soutěž v tomto programu byla vyhlášena v roce 2014.

Doba trvání projektu bude nejméně 3 roky, nejdéle 5 let. Projekty realizované v rámci Programu musí být ukončeny nejpozději do 31. 12. 2022. Pětileté projekty budou zaměřeny na řešení velmi náročných a komplexních problematik a budou muset prokázat, že splňují náročná kritéria na dosažení excelentního výzkumu, stanovená v Systému hodnocení projektů. Bližší specifikace bude uvedena v zadávací dokumentaci veřejné soutěže.

Podpora, její druh a velikost

Podpora bude poskytována formou dotace na uznané náklady právníkům nebo fyzickým osobám, formou zvýšení výdajů organizačních složek státu nebo organizačních jednotek ministerstev.

Míra podpory, stanovená jako procento uznaných nákladů projektu, bude vypočtena pro každý programový projekt i pro každého příjemce a dalšího účastníka samostatně podle nařízení Komise a Rámce. Nejvyšší povolená míra podpory na jeden projekt může být v souladu se zákonem 130/2002 Sb., Rámcem a nařízením Komise pro projekty, jichž se účastní pouze výzkumné organizace, až 100 % celkových uznaných nákladů.

Pro projekty, jichž se účastní podniky, budou nejvyšší povolené míry podpory pro aplikovaný výzkum a experimentální vývoj a jednotlivé kategorie příjemců a dalších účastníků uvedeny v zadávací dokumentaci každé veřejné soutěže dle aktuálních předpisů Evropské unie.

Příjemci podpory

Uchazečem, resp. příjemcem podpory z Programu na projekt podle zákona 130/2002 Sb., nařízení Komise a Rámce, i dalším účastníkem projektu mohou být:

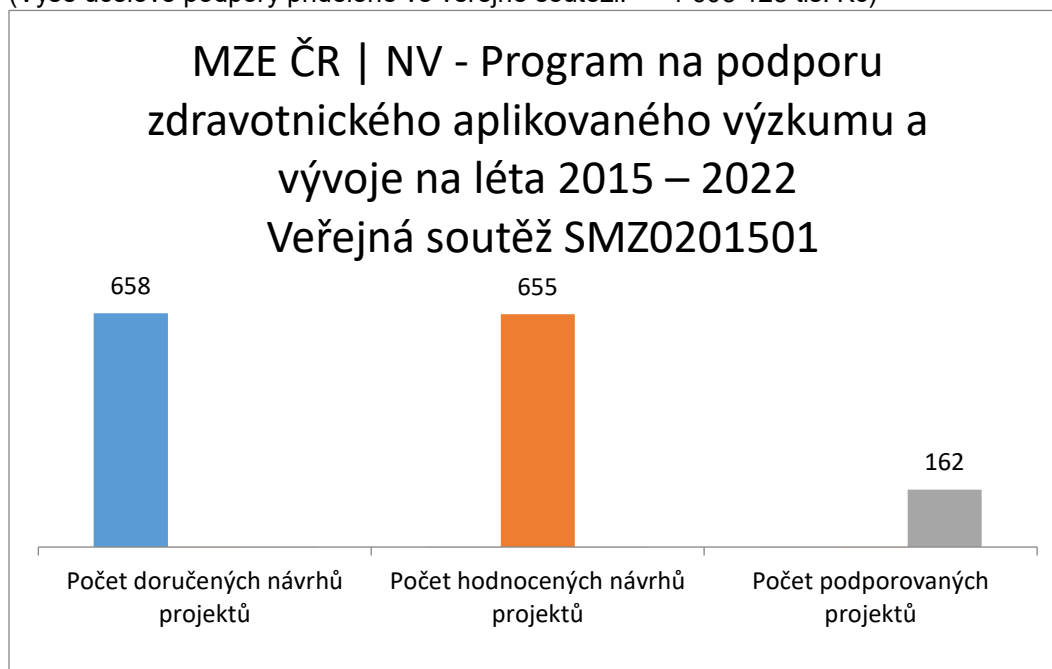
- Výzkumné organizace – právnické osoby, které splňují definici výzkumné organizace podle nařízení Komise a které řeší projekt samostatně, nebo ve spolupráci s dalšími účastníky a prokáží schopnost projekt spolufinancovat z neveřejných prostředků.
- Podniky – právnické i fyzické osoby, které podle Přílohy 1 Nařízení Komise vykonávají hospodářskou činnost a které řeší projekt samostatně, nebo ve spolupráci s dalšími účastníky a prokáží schopnost projekt spolufinancovat z neveřejných prostředků.

Finanční prostředky, které byly přiděleny v roce 2014

Období	2015	2016	2017	2018	2019	celkem
Výše přidělené účelové podpory	292 441 tis. Kč	429 036 tis. Kč	425 105 tis. Kč	388 992 tis. Kč	69 551 tis. Kč	1 605 125 tis. Kč

Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže

(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 1 605 125 tis. Kč)

Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

3.8.2 Veřejné soutěže

Vyhlášení další výzvy se předpokládá v průběhu roku 2016.

3.8.3 Kontakty a doplňující informace

Agentura pro zdravotnický výzkum České republiky (AZV ČR)
Ministerstvo zdravotnictví
Oddělení vědy a výzkumu
(Agentura pro zdravotnický výzkum České republiky)
Ruská 2412/85, 100 05 Praha 10
Martina Lišková, sekretariát
tel: +420 271 019 257
e-mail: martina.liskova@azvcr.cz

Užitečné odkazy:

www.mzcr.cz
<http://www.azvcr.cz/>

3.9 Výzkumné programy Ministerstva zemědělství (MZe)

V současné době na Ministerstvu zemědělství dobíhá program - Komplexní udržitelné systémy v zemědělství 2012-2018 „KUS“ (QJ). Podle informací z CEP bylo dosud Ministerstvem zemědělství podpořeno (k březnu 2016) 1 665 projektů, v celkové výši státní podpory 8,530 mld. Kč. MZe připravuje program, který bude navazovat na končící program „KUS“ s názvem Program aplikovaného výzkumu MZe "Země. Ten je nyní ve schvalovacím řízení. **Podle informací z CEP bylo dosud Ministerstvem zemědělství podpořeno od r. 1994 (vzniku CEP) do února 2016 1 665 projektů, v celkové výši státní podpory 8,530 mld. Kč.**

3.9.1 Komplexní udržitelné systémy v zemědělství 2012-2018 „KUS“ (QJ)

Cílem programu je přispět k potravinové bezpečnosti České republiky zvýšením produkčního potenciálu zemědělských plodin a hospodářských zvířat. Tohoto cíle bude dosaženo následujícími prostředky: zajištěním dostatečné produkce kvalitních a bezpečných potravin tuzemského původu pro zdravou výživu obyvatelstva; zaváděním nových metod, technologických postupů a systémů zvýšit konkurenceschopnost českého zemědělství v podmínkách EU a podpořením udržitelného rozvoje zemědělského sektoru, venkova a regionů ČR; novými poznatky a jejich realizací přispět k udržitelnému využívání přírodních zdrojů s minimalizací zátěže životního prostředí a k zavádění systémů hospodaření vedoucích k omezení negativních dopadů klimatických změn na funkce ekosystémů v zemědělství, lesním a vodním hospodářství; zvýšit potenciál mimoprodukčních funkcí zemědělství, lesního a vodního hospodářství. Podle informací z CEP bylo dosud v tomto programu podpořeno (k březnu 2016) řešení 182 projektů, v celkové výši státní podpory 1,923 mld. Kč. V programu již nebude vyhlášena výzva.

Hlavní cíl Programu bude naplňován realizací výzkumných aktivit jednotlivých projektů v rámci tří podprogramů.

- Udržitelné zemědělské systémy
- Udržitelný rozvoj lesního a vodního hospodářství a ostatních oblastí zemědělství
- Podpora politiky agrárního sektoru

3.9.2 Veřejné soutěže

V rámci programů MZe nebudou vyhlašovány.

3.9.3 Kontakty a doplňující informace

Národní agentura pro zemědělský výzkum (NAZV) byla zřízena Ministerstvem zemědělství ČR. Je součástí odboru výzkumu, vzdělávání a poradenství Ministerstva zemědělství. NAZV zajišťuje veřejné soutěže na projekty VaV podle podmínek a kritérií stanovených MZe ve spolupráci s programovými komisemi, které jsou jmenovány náměstkem ministra zemědělství. NAZV každoročně organizačně zabezpečuje hodnocení periodických a závěrečných zpráv řešených projektů.

Ministerstvo zemědělství

Odbor výzkumu, vzdělávání a poradenství Ministerstva zemědělství

Národní agentura pro zemědělský výzkum

Těšnov 65/17, Praha 1, 110 00

e-mail: info@mze.cz, posta@mze.cz

Užitečné odkazy:

www.eagri.cz

<http://eagri.cz/public/web/mze/poradenstvi-a-vyzkum/>

3.10 Souhrn výzev v aktuálních programech podpory

Poskytovatel	Kód	Název aktivity	Zahájení	Ukončení	Výzva v roce 2016	Další výzvy
GA ČR	GA	Standardní projekty	1993	-	A	A
GA ČR	GC	Mezinárodní projekty	1994	-	A	N
GA ČR	GJ	Juniorské granty	2014	-	A	A
GA ČR	GL	LA granty	2014	-	A	A
TA ČR	TH	EPSILON	2015	2022	A	A
TA ČR	TG	GAMA	2014	2019	A	N
TA ČR	TF	DELTA	2014	2019	A	N
MK	DG	Program aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity II	2016	2022	N	A
MO	OW	Rozvoj ozbrojených sil ČR	2015	2022	A	A
MPO	FV	TRIO	2016	2022	A	A
MV	VI	Program bezpečnostního výzkumu České republiky 2015 - 2020	2015	2020	A	A
MV	VH	Bezpečnostní výzkum pro potřeby státu 2016-2021	2016	2021	A	A
MZ	NV	Program na podporu zdravotnického aplikovaného výzkumu a vývoje na léta 2015-2022	2015	2022	A	A

4. VÝZKUM A VÝVOJ ČR V KONTEXTU EVROPSKÉ UNIE

V této kapitole jsou popsány operační programy Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 – 2020 (OP PIK) a Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV).

4.1 Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 – 2020

Cílem Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014 – 2020 (OP PIK) je dosažení konkurenceschopné a udržitelné ekonomiky založené na znalostech a inovacích. Pojem "konkurenceschopný" zahrnuje schopnost místních podniků prosazovat se na světových trzích a vytvářet dostatek pracovních míst. Pojem "udržitelný" zdůrazňuje dlouhodobý horizont konkurenční schopnosti, což zahrnuje mj. i environmentální dimenzi hospodářského rozvoje. Operační program byl připraven v souladu s pravidly pro kohezní politiku v programovém období 2014–2020 a vychází ze stěžejních strategických dokumentů přijatých na úrovni Evropské unie a České republiky. Z hlediska výzkumu a vývoje má pak největší přes Prioritní osu 1 Rozvoj výzkumu a vývoje pro inovace. Další PO mohou být využity subjekty působícími ve VaV pouze omezena na jejich další aktivity.

Cíle OP PIK:

1. **Podpora českých firem schopných posunovat či alespoň dosahovat technologickou hranici ve svém oboru**, přičemž důraz bude kladen na rozvoj podnikových výzkumných, vývojových a inovačních kapacit a jejich propojení s okolním prostředím.
2. **Rozvoj podnikání a inovací malých a středních podniků v oborech s nižší znalostní intenzitou**, kde se podpora soustředí zejména na realizaci nových podnikatelských záměrů, včetně rozvoje služeb vedoucích ke zvýšení konkurenční výhody MSP v mezinárodním prostředí.
3. **Posun k energeticky účinnému, nízkouhlíkovému hospodářství** spočívajícím především ve zvyšování energetické účinnosti podnikatelského sektoru, využívání obnovitelných zdrojů energie, modernizaci energetické infrastruktury a zavádění nových technologií v oblasti nakládání energií a druhotných surovin.
4. **Usnadnění rozvoje podnikání, služeb a přístupu ke službám státu prostřednictvím vysokorychlostního přístupu k internetu** a širší nabídkou služeb informačních a komunikačních technologií, neboť konkurenceschopnost informační společnosti je založena právě na efektivním využívání moderních služeb ICT.

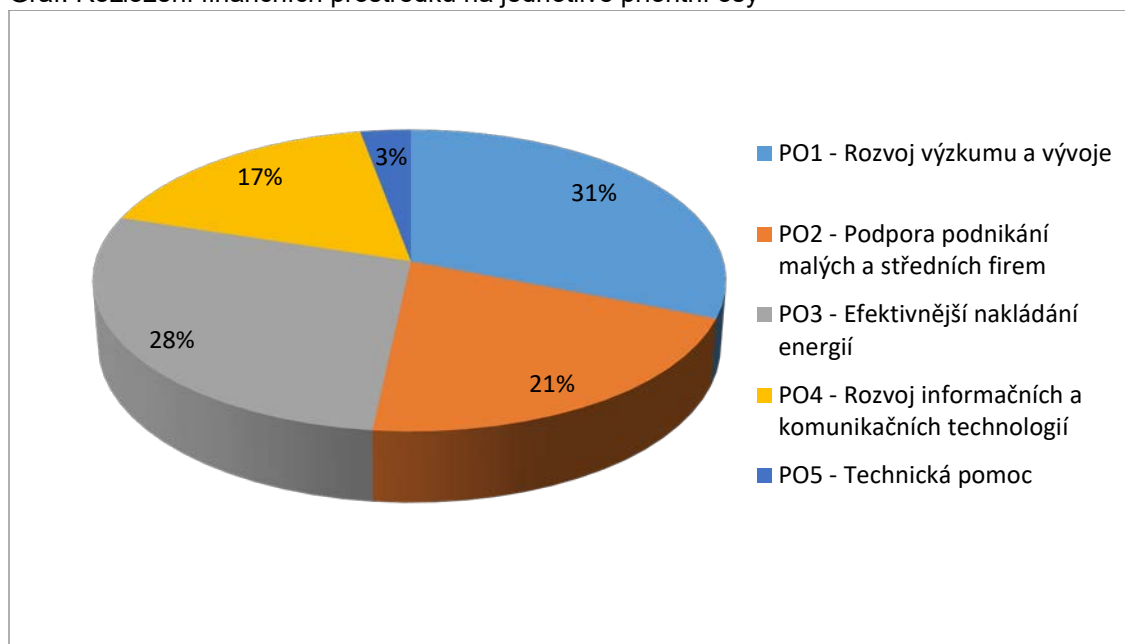
4.1.1 Finance

Všechny programy podpory OP PIK budou spolufinancovány z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj. Kromě základní charakteristiky a cíle obsahuje každý program podpory bližší vymezení možných příjemců podpory, informace o podporovaných a nepodporovaných aktivitách, podmínky kladené na předkládání projektových záměrů a další podrobnosti. Detailní informace lze nalézt v souboru níže, který obsahuje všechny vládou schválené programy podpory. Na vládou schválené programy podpory budou následně navazovat výzvy pro předkládání projektů. Celkem si projekty mezi sebe rozdělí 116 mld. Kč (EFRR). Největší část finanční alokace OP PIK (téměř 60 %) připadá na prioritní osy 1 a 3, které mají bezprostřední vazbu na plnění vybraných hlavních cílů strategie Evropa 2020.

Malé podniky mohou získat dotaci maximálně ve výši 45 % užitelných nákladů, střední podniky 35 % a velké podniky 25 %. Výjimky lze dosáhnout u projektů zaměřených na průmyslový výzkum, experimentální vývoj nebo na energetické úspory. Vše záleží na charakteru investice a podmínkách aktuálního výzvy.

Jinou základní podmínku pro čerpání dotací určuje jejich územní dimenze. O využití peněz z OPPIK mohou uvažovat podnikatelé ze všech krajů České republiky s výjimkou Hlavního města Prahy. Pokud se přesto subjekty z Prahy rozhodnou k investiční akci vně správních hranic hlavního města, vztahují se na ně stejná pravidla jako na podnikatele z českých, moravských a slezských regionů.

Graf: Rozložení finančních prostředků na jednotlivé prioritní osy

Zdroj: OP PIK

4.1.2 Prioritní osa 1: Rozvoj výzkumu a vývoje pro inovace

Investiční priorita 1: Podpora podnikových investic do výzkumu a inovací a vytváření vazeb a součinnosti mezi podniky, středisky výzkumu a vývoje a odvětvím vysokoškolského vzdělávání, zejména podpora investic v oblasti vývoje produktů a služeb, přenosu technologií, sociálních inovací, ekologických inovací, aplikací veřejných služeb, stimulace poptávky, vytváření sítí, klastrů a otevřených inovací prostřednictvím inteligentní specializace a podpora technického a aplikovaného výzkumu, pilotních linek, opatření k včasnému ověřování produktů, schopností vyspělé výroby a prvovýroby, zejména v oblasti klíčových technologií a šíření technologií pro všeobecné použití.

- **Specifický cíl 1: Zvýšit inovační výkonnost podniků**
Hlavním cílem je rozvoj podnikání založeného na intenzivní tvorbě a využívání unikátních znalostí ve všech oborech významných z pohledu specializace ČR. Rozšíření moderní výrobní a VaV infrastruktury posílí inovační kapacity podniků, umožní realizovat vlastní VaV aktivity a zároveň zvýší poptávku po výsledcích výzkumu realizovaného ve výzkumných organizacích, a to i v oblasti technologií s největší růstovou perspektivou. Naplňování strategických cílů povede k zavádění inovací vyšších řádů na trh a zlepšení technických fází inovačního procesu.
- **Specifický cíl 2: Zvýšit intenzitu a účinnost spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích**
Zkvalitňování služeb podpůrné infrastruktury povede ke zvýšení intenzity společných výzkumných, vývojových a inovačních aktivit mezi podnikatelskými subjekty a mezi veřejným a podnikovým sektorem. Naplňování specifického cíle přispěje k většímu počtu transferů technologií a znalostí, zvýšení mobility, mezisektorové spolupráce a zlepšování podmínek pro rozvoj inovačních firem a konkurenční výhody jako zásadního prvku ovlivňujícího efektivitu celého inovačního systému v ČR.

4.1.3 Prioritní osa 2: Rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti malých a středních podniků

Investiční priorita 1: Podpora podnikání, zejména usnadněním hospodářského využívání nových myšlenek a podporou zakládání nových firem, mimo jiné prostřednictvím podnikatelských inkubátorů.

- **Specifický cíl 1: Zvýšit konkurenceschopnost začínajících a rozvojových MSP**
Malé a střední podniky představují stabilizující prvek prosperity a zaměstnanosti. Generují rozhodující počet nových pracovních míst, svými dodávkami se podílejí na konkurenční

schopnosti velkých podniků a na inovacích měnících dílčí produktové trhy. Hlavním cílem bude růst konkurenceschopnosti segmentu MSP prostřednictvím zvýšení počtu nových podnikatelských subjektů a nových podnikatelských záměrů zejména inovačního charakteru s vysokým potenciálem růstu, ale i na nižších hodnotových řetězcích, a podnikatelů ve službách s přínosem pro zaměstnanost.

4.1.4 Prioritní osa 3: Účinné nakládání energií, rozvoj energetické infrastruktury a obnovitelných zdrojů energie, podpora zavádění nových technologií v oblasti nakládání energií a druhotných surovin

Investiční priorita 4: Podpora výzkumu a inovací a zavádění nízkouhlíkových technologií.

- **Specifický cíl 4: Uplatnit inovativní nízkouhlíkové technologie v oblasti nakládání energií a při využívání druhotných surovin**

K technologické změně, která je nutná k dosažení energetických a surovinových cílů ČR a EU, může dojít, pouze pokud se podstatně zmodernizuje stávající technologická základna českých podniků. Větší uplatnění inovativních nízkouhlíkových technologií je však zastíněno nutností udržení podnikatelské produkce. Hlavním cílem je podpora konkurenceschopnosti podniků a udržitelnosti české ekonomiky prostřednictvím zaváděním nových technologií v oblasti nakládání energií a druhotných surovin.

4.1.5 Prioritní osa 4: Rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu a informačních a komunikačních technologií

Investiční priorita 2: Vyvíjení produktů a služeb v oblasti IKT (Informační a komunikační technologie), elektronický obchod a zvyšování poptávky po IKT.

- **Specifický cíl 2: Zvýšit využití potenciálu ICT (Informační a komunikační technologie) sektoru pro konkurenceschopnost ekonomiky**

Sofistikované produkty v oblasti ICT a související služby jsou prvky základního významu, které horizontálně prostupují všechny obory lidské činnosti, a bez nichž nelze efektivně realizovat podnikatelské záměry, ani zvyšovat kvalitu života společnosti. Český ICT sektor má velký, dosud ne zcela využitý potenciál, který bude za pomoci tohoto specifického cíle přeměněn ve hmatatelné výsledky. Hlavním cílem je růst konkurenceschopnosti založený na vyvíjení a využívání vysoce inovativních ICT.

4.1.6 Plán výzev programu

Prioritní osa / priorita unie	Název výzvy	Druh výzvy	Plánované datum vyhlášení výzvy
PO1	I. Výzva Proof of concept	kolová	Květen 2016
PO1	I. Výzva Inovační vouchery	kolová	Květen 2016
PO1	III. Výzva Inovace	kolová	Srpen 2016
PO1	IV. Výzva Inovace: Projekt na ochranu práv průmyslového vlastnictví	kolová	Srpen 2016
PO1	II. Výzva Potenciál	kolová	Srpen 2016
PO1	I. Výzva PCP	kolová	Srpen 2016
PO1	II. Výzva Aplikace	kolová	Srpen 2016
PO1	II. Výzva Partnerství znalostního transferu	kolová	Srpen 2016

PO1	II. Výzva Služby infrastruktury	kolová	Srpen 2016
PO1	II. Výzva Spolupráce: Klastry	kolová	Srpen 2016
PO1	II. Výzva Spolupráce: Technologické platformy	kolová	Srpen 2016

Informace platné k dubnu 2015.

4.1.7 Kontakty a doplňující informace

Ministerstvo průmyslu a obchodu

Na Františku 32, 110 15 Praha 1

Tel.: +420 224 851 111

E-mail: posta@mpo.cz

Odkazy:

<http://www.mpo.cz/cz/podpora-podnikani/oppik/>

<http://www.mpo.cz/dokument166283.html>

4.2 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV)

Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) je víceletým tematickým programem v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR, v jehož rámci je možné v programovém období 2014 - 2020 čerpat finanční prostředky ze strukturálních fondů Evropské unie.

Cílem Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání je přispět ke strukturálnímu posunu České republiky směrem k ekonomice založené na vzdělané, motivované a kreativní pracovní síle, na produkci kvalitních výsledků výzkumu a jejich využití pro zvýšení konkurenceschopnosti. Program tak přispěje k naplnění jedné ze tří priorit Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění (strategie Evropa 2020), a to prioritě „Inteligentní růst“. Cílem Programu je zvýšení kvality a posílení orientace výzkumu na společenské výzvy, potřeby trhu a znalostní domény relevantní pro inteligentní specializaci v návaznosti na Národní výzkumnou a inovační strategii pro inteligentní specializaci České republiky (Národní RIS3 strategii) a její krajské přílohy.

Klíčovým principem OP VVV je tedy rozvoj lidských zdrojů pro znalostní ekonomiku a udržitelný rozvoj v sociálně soudržné společnosti, který je podporován intervencemi v rámci více prioritních os. Na něj navazuje téma podpory kvalitního výzkumu, pro který představuje kvalifikovaná pracovní síla klíčový vstupní faktor. Intervence v oblasti vzdělávání budou zároveň podpořeny systémovými změnami, které směřují ke zkvalitnění vzdělávacího systému.

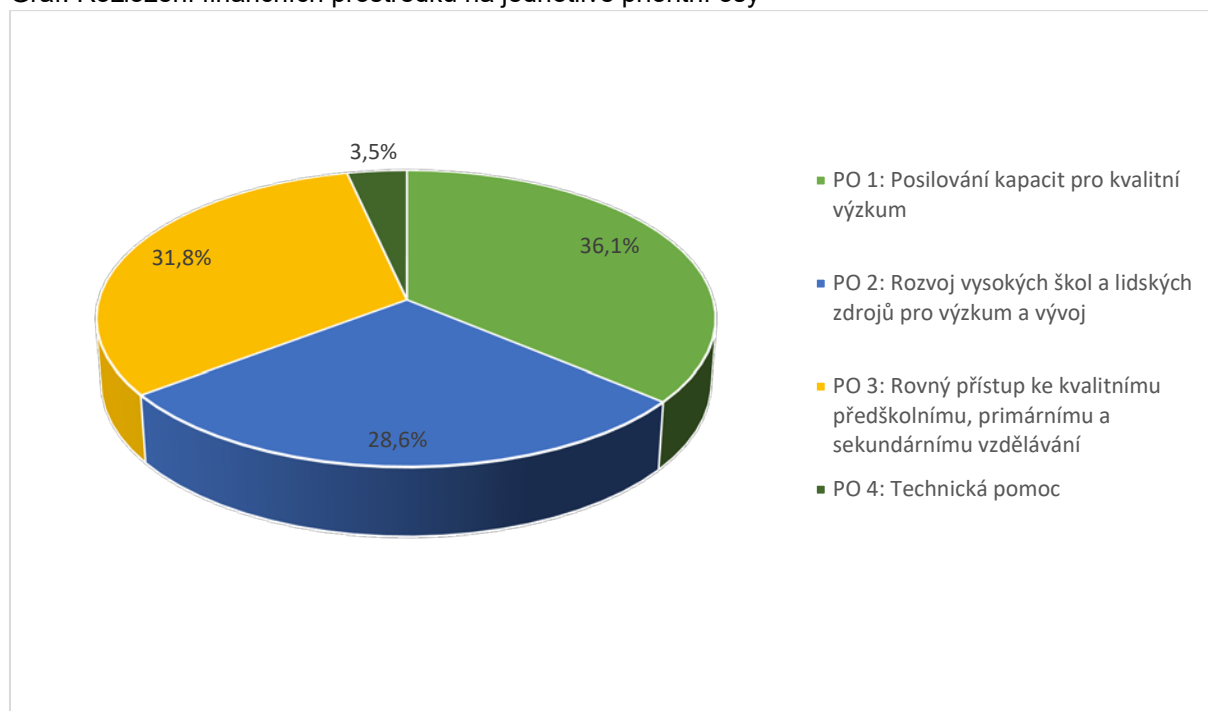
Oblasti intervencí zahrnují:

- Podporu rovnosti přístupu ke kvalitnímu vzdělávání.
- Rozvoj kompetencí pro trh práce a dlouhodobé potřeby společnosti.
- Posílení kapacit pro kvalitní výzkum a jeho přínos pro společnost.

4.2.1 Finance

OP VVV by měl být dle finančního plánu podpořen částkou 3, 438 mld. Kč (2, 768 mld. Kč z EU a 0,670 mld. Kč národní financování).

Graf: Rozložení finančních prostředků na jednotlivé prioritní osy

Zdroj: OP VVV

V OP VVV jsou rozlišovány tyto formy podpory:

- Velký projekt - Projekt v souladu s čl. 100 - 103 Obecného nařízení.
- Zjednodušený projekt - Projekt, který se skládá výhradně ze standardizovaných aktivit s definovanými výstupy či výsledky, které jsou stanoveny řídicím orgánem a pro které řídicí orgán nastavil v souladu s pravidly pro zjednodušené vykazování přesnou výši podpory připadající na jednotlivé aktivity (resp. výstupy či výsledky).
- Individuální projekt - Individuální projekty se mohou lišit dle své povahy a zaměření. Mohou tak být např. Koncepční, tzn. projekty, které řeší zásadní otázky, navrhuji koncepční řešení problematiky a ověřují řešení v praxi. Tyto projekty také mohou být komplementární k obsahu systémových projektů. Tyto projekty neřeší problematiku pouze na úrovni jedné instituce. Při realizaci koncepčních projektů bude kladen důraz na monitoring, průběžné vyhodnocování a předávání informací řídicímu orgánu. Tyto projekty nepodléhají schválení Monitorovacího výboru. Dále můžeme rozlišovat projekty Regionální, tzn. projekty, které řeší danou problematiku komplexně například na území celého kraje, dané oblasti nebo určitého území. Samostatnou skupinou jsou pak projekty typu Tematických partnerství a sítí, které řeší proces vytváření partnerství a podporu síťování institucí a subjektů např. v území, v kraji nebo dané oblasti. Obecnou typologii individuálních projektů, uzavírají projekty Ostatní, tedy projekty, které řeší danou problematiku na úrovni individuální instituce. Specifickou kategorií jsou Individuální projekty systémové. Tyto řeší komplexně danou problematiku určité oblasti nebo celého území.

4.2.2 Prioritní osa 1: Posilování kapacit pro kvalitní výzkum

Intervence této osy jsou zaměřeny na vytvoření podmínek pro dosažení špičkové úrovně výzkumu v ČR v mezinárodním měřítku, rozvoj spolupráce ve výzkumu, zkvalitnění infrastrukturních podmínek pro přípravu budoucích výzkumníků, vytvoření prostředí pro kvalitní řízení výzkumu a zvýšení přínosů výzkumu pro společnost. Prioritní ose 1 reaguje na existující nedostatky ve výzkumném systému ČR identifikované v oblasti vybavenosti, využití a sdílení výzkumných infrastruktur, infrastrukturních podmínek pro vzdělávání nové generace výzkumných pracovníků, multidisciplinarity výzkumných týmů, zapojení výzkumných týmů do mezinárodní spolupráce, spolupráce veřejného a soukromého sektoru na dlouhodobých výzkumných tématech, strategického řízení a politiky výzkumu na národní úrovni. Tyto nedostatky jsou řešeny prostřednictvím čtyř komplementárních specifických cílů.

V rámci této prioritní osy bude možné žádat o podporu na Systémové projekty, Individuální projekty a Velké projekty.

Investiční priorita 1: Posilování výzkumné a inovační infrastruktury a kapacit pro rozvoj vynikající úrovně výzkumu a inovací a podpora odborných středisek, zejména těch, jež jsou předmětem celoevropského zájmu.

- **Specifický cíl 1: Zvýšení mezinárodní kvality výzkumu a jeho výsledků**
Cílem je prostřednictvím posílení předpokladů pro excelentní výzkum zvýšit počet výzkumných týmů, které dosáhnou mezinárodní kvality z hlediska originality výzkumu a praktických dopadů výzkumu. Podpořeny budou výzkumné týmy a jimi využívané infrastruktury s kvalitativními předpoklady pro dosažení výzkumné excelence (např. publikace, aplikované výsledky, účasti v mezinárodních projektech). Klíčové je přitom využití existující moderní infrastruktury, posílení internacionalizace výzkumných týmů a koncentrace personálních a finančních zdrojů do rozvoje kapacit pro excelentní výzkum reagující na globální společenské výzvy v souladu s prioritami identifikovanými RIS3. Cílem je posílit, rozšířit a využít existující výzkumné kapacity tak, aby byly vytvořeny kvalitní podmínky pro realizaci výzkumu na světově srovnatelné úrovni. Mimo region hl. města Prahy nebude podporováno budování nových výzkumných center.
- **Specifický cíl 2: Budování kapacit a posílení dlouhodobé spolupráce výzkumných organizací s aplikační sférou**
Cílem je zvýšit praktické přínosy výzkumu pro řešení společenských výzev a obecně pro společnost, čehož bude dosaženo zejména prostřednictvím budování a posílení kapacit pro efektivní spolupráci mezi výzkumnou a aplikační sférou v předaplikačním výzkumu. Výsledky

přispějí ke zvýšení kvality života obyvatel a k řešení velkých společenských témat. Výše zmíněný výzkum bude naplňovat strategické dlouhodobé potřeby trhu s využitím stávajících výzkumných infrastruktur. Na tento cíl synergicky navazují intervence Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost zaměřené na transfer technologií a průmyslový výzkum ve spolupráci výzkumných organizací a podniků.

- **Specifický cíl 3: Zkvalitnění infrastruktury pro výzkumně vzdělávací účely**
Cílem je rozvoj kvalitní infrastruktury výzkumně zaměřených studijních programů v souladu s potřebami identifikovanými v RIS3. Infrastrukturně zaměřené intervence budou probíhat v synergii s podporou výzkumně zaměřených studijních programů uskutečňovanou ze specifického cíle 5 prioritní osy 2.
- **Specifický cíl 4: Zlepšení strategického řízení výzkumu na národní úrovni**
Cílem je zvýšit kvalitu strategického řízení výzkumu, vývoje a inovací na národní úrovni a zavést motivační systém hodnocení a financování výzkumných organizací. Kvalitnější strategické řízení výzkumu bude založeno zejména na rozsáhlejší využívání znalostí o dopadech uskutečněných programů a politik a na účinnější koordinaci řízení výzkumné politiky na všech hierarchických úrovních.

4.2.3 Prioritní osa 2: Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj

V prioritní ose 2 budou podporována opatření směřující především k lepší kvalitě a výsledkům vysokoškolských institucí a bude tak naplňována jedna z priorit strategie Evropa 2020 „Unie inovací“. Na zvýšení kvality budou zaměřena opatření na zvýšení relevance vysokoškolského studia pro trh práce a potřeby společnosti. Prioritní osa 2 je také zaměřena na rozvoj lidských zdrojů v oblasti VaV a s tím spojené zlepšení podmínek pro výuku propojenou s výzkumem. V rámci této prioritní osy bude možné žádat o podporu na individuální projekty.

Investiční priorita 1: Zlepšování kvality a účinnosti a přístupu k terciárnímu a rovnocennému vzdělávání, zejména v případě znevýhodněných skupin, aby se zvýšila účast a úroveň dosaženého vzdělání. V rámci této investiční priority bude možné žádat o podporu na individuální projekty. Zjednodušené projekty budou realizovány především v oblasti mobilit. Nejsou plánovány velké projekty ve smyslu čl. 100 - 103 Obecného nařízení.

- **Specifický cíl 1: Zvýšení kvality vzdělávání na vysokých školách a jeho relevance pro potřeby trhu práce**
Cílem je prostřednictvím podpory odlišného zaměření VŠ a jejich silných stránek dospět ke zvýšení kvality a profilace vzdělávání na VŠ a jeho relevance pro potřeby trhu práce, včetně podpory podnikavosti a dalších moderních dovedností studentů.
- **Specifický cíl 2: Zvýšení účasti studentů se specifickými potřebami, ze socio-ekonomicky znevýhodněných skupin a z etnických menšin na vysokoškolském vzdělávání, a snížení studijní neúspěšnosti studentů**
Cílem je prostřednictvím zkvalitnění různých typů podpory zvýšení účasti studentů se specifickými potřebami, ze socio-ekonomicky znevýhodněných skupin a z etnických menšin na vysokoškolském vzdělávání a dále snížení studijní neúspěšnosti studentů.
- **Specifický cíl 3: Zkvalitnění podmínek pro celoživotní vzdělávání na vysokých školách**
Cílem je vytvořit podmínky na VŠ, které budou flexibilně reagovat na poptávku po CŽV ze strany dospělé populace a subjektů aplikační sféry.
- **Specifický cíl 4: Nastavení a rozvoj systému hodnocení a zabezpečení kvality a strategického řízení vysokých škol**
Cílem je zvýšit zaměření systému hodnocení na kvalitu, a to včetně systému financování VŠ. Vytvoření a zavedení vnitřního hodnocení a zajišťování kvality VŠ, které bude schopné identifikovat a reagovat na nedostatky ve vnitřních řídicích procesech VŠ, včetně nedostatečných personálních a odborných kapacit.
- **Specifický cíl 5: Zlepšení podmínek pro výuku spojenou s výzkumem a pro rozvoj lidských zdrojů v oblasti výzkumu a vývoje**
Cílem je zvýšit kvalifikaci výzkumných a dalších pracovníků ve VaV, zajistit dostatek vysoce kvalifikovaných absolventů VŠ s praktickou zkušeností s výzkumnou činností, posílit příliv špičkových odborníků ze zahraničí a ze soukromého sektoru do výzkumných organizací a

zvýšit kvalifikaci pracovníků pro efektivní implementaci RIS3. Podpora bude směřovat také do navazování a rozvoje strategických partnerství veřejného a soukromého sektoru na regionální i mezinárodní úrovni pomocí nových nástrojů, které povedou k naplňování RIS3. V rámci intervencí tohoto SC bude důraz také kladen na podporu žen – výzkumnic a zvyšování zájmu žáků, studentů a veřejnosti o výzkum a jeho výsledky.

Investiční priorita 2: Investice do vzdělávání, odborného vzdělávání a odborné přípravy pro získání dovedností a do celoživotního učení rozvíjením infrastruktury pro vzdělávání a odbornou přípravu. Je možné žádat o podporu na individuální projekty.

- **Specifický cíl 1: Zkvalitnění vzdělávací infrastruktury na vysokých školách za účelem zajištění vysoké kvality výuky, zlepšení přístupu znevýhodněných skupin a zvýšení otevřenosti vysokých škol**

Účelem podpory bude doplňkově podpořit investice z ESF SC 1, 2 a 4 v PO 2 investicemi do infrastruktury a investičně náročného vybavení. V období 2007 - 2013 byly investice do vzdělávací infrastruktury (nenapojené na výzkumnou činnost) financovány jen ve velmi omezené míře pomocí křížového financování v OP VK. Cílem intervencí z EFRR v PO 2 je připravit podmínky zejména pro zkvalitnění infrastruktury určené pro graduální a postgraduální výuku. Infrastruktura výzkumně zaměřených oborů je řešena ve SC 1 PO 1.

4.2.4 Plán výzev programu

V rámci OP VVV budou vyhlašovány výzvy pro předkládání Projektových záměrů. Výzvy budou dle předběžného harmonogramu vyhlašovány od roku 2015. V roce 2016 je prozatím plánováno 5 výzev a další dvě na přelomu roku 2016/17.

Indikativní harmonogram výzev podle MŠMT

Prioritní osa / prioritní unie	Podporované aktivity	Druh výzvy	Plánované datum vyhlášení výzvy
PO1	Podpora volného přístupu k vědeckým informacím - „open access“. Národní S3 manažer s týmem Rozvoj strategického řízení politiky VaVal	průběžná	Červen 2016
PO1	Vytvoření, rozvoj a implementace národního systému pro centralizované zpřístupňování informačních zdrojů pro výzkum, vývoj a inovace, včetně vytvoření a implementace národního systému pro nákup licencí k využívání elektronických informačních zdrojů pro výzkum, vývoj a inovace“.	průběžná	Červen 2016
PO1	Realizace výzkumných projektů v před-aplikační fázi	kolová	Červenec 2016
PO1	Příprava a realizace projektů dlouhodobé spolupráce výzkumných organizací s podniky a mezioborových partnerství (typu evropských kompetenčních center a kolokačních center).	kolová	Červenec 2016
PO2	Podpora mezinárodní mobility výzkumných pracovníků: 1)Pobyty (odborné pracovní stáže) výzkumných pracovníků v zahraničních VO a podnicích (v rámci i mimo EU) 2)Výměna výzkumných pracovníků české a zahraniční (EU) výzkumné instituce" 3)Pobyty zahraničních výzkumných pracovníků ve VO v ČR, reintegrace + podpora budování kvalitních týmů (nejen podpora českých kvalitních v. pracovníků, ale i zahraničních - zaměřeno na výkonnostní kritéria)	kolová	Leden 2017
PO2	Rozvoj kapacit a znalostí v oblasti strategického řízení VO a podpora strategického a efektivního řízení VO vč. systémů hodnocení a zabezpečování kvality; zavedení systémů pro popularizaci VaV ve výzkumných organizacích, komunikační školení vědců + popularizační aktivity	kolová	Říjen 2016
PO2	Posilování mezisektorové mobility výzkumných pracovníků v ČR: 1. část: Mezisektorová mobilita na VŠ: 1)Hostování expertů z podniku na VŠ 2) "Profesorské židle" 3)Podpora kariérního růstu začínajícího výzkumného pracovníka aplikační a výzkumnou sférou, 2. část: Podpora spolupráce mezi výzkumnou a aplikační sférou: 4)Podnikový specialista ve VO řešící výzkumný projekt 5)Výměna zkušeností a tvorba platformy pro další spolupráci mezi výzkumnou a aplikační sférou (podpora výzkumného prostředí	kolová	Leden 2017

Informace platné k únoru 2016.

4.2.5 Kontakty a doplňující informace

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Řídicí orgán OP VVV

Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

Odkazy:

http://www.msmt.cz/uploads/OP_VVV/OP_VVV_k_13_3_2015.pdf

<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy-1/harmonogram-vyzev-op-vvv>

<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy-1/op-vvv>

5. VYMEZENÍ MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE ČR V OBLASTI VÝZKUMU A VÝVOJE

Pro Českou republiku patří mezi hlavní priority v oblasti mezinárodní spolupráce zapojení do struktur výzkumu a vývoje Evropské unie (Evropský výzkumný prostor - ERA), především pak co nejefektivnější účast v rámcových programech výzkumu a vývoje EU a programu EURATOM.

Další prioritou je účast ČR na budování, strukturování a posilování Evropského výzkumného prostoru (tzv. Lublaňský proces) a účast na realizaci strategie Evropa 2020 – dosažení konkurenceschopnosti srovnatelné s USA a Japonskem a tzv. Barcelonský cíl – výdaje na výzkum a vývoj ve výši průměrně v EU 3 % HDP. Významné jsou z hlediska mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji však rovněž samostatné projekty mnohostranné a dvoustranné spolupráce, vybrané k finanční podpoře ve veřejné soutěži a podpora účasti ve významných mezinárodních vládních i nevládních organizacích a aktivitách. Kromě oblasti vyspělých zemí Evropy je nutno při tvorbě politiky MSVV přihlížet také k legislativnímu prostředí v zemích středoevropského regionu a dále k politice VaV v USA, Kanadě a ve vyspělých zemích Asie.

V roce 2011 došlo na MŠMT k zásadním změnám ve struktuře řízení mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji a účasti ČR v Evropském výzkumném prostoru: vznikl odbor mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji, který má na starosti členství ČR v ERA (včetně účasti a hodnocení v rámcových programech) a odbor financování projektů výzkumu a vývoje, který zodpovídá za realizaci dvoustranných i mnohostranných smluv o mezinárodní spolupráci ve VaV a financování příslušných projektů spolupráce. Od roku 2013 působí na MŠMT odbor výzkumu a vývoje a odbor podpory vysokých škol a výzkumu, které se zabývají mezinárodní spoluprací včetně financování a účastí ČR v ERA.

5.1 Horizont 2020

Předchůdce Horizontu 2020 - 7. rámcový program EU (ES) probíhal od roku 2007 do roku 2013 (některé projekty však mohou probíhat až do roku 2017) a v letech 2011 až 2013 se projednával návrh nového rámcového programu, který byl nazván Horizont 2020. Tento rámcový program byl schválen Radou EU dne 3. prosince 2013. Jeho rozpočet činí 77 mld. €.

Program Horizont 2020 (H2020) získal konkrétní podobu v listopadu 2011. Byly stanoveny obecné cíle, jejich zdůvodnění, hodnota přidaná společným postupem, tedy Evropskou unií, a ovšem i finanční rámec, řízení tohoto programu a monitorování a hodnocení jeho průběhu. Jednalo se o pracovní verzi určenou jak Evropskému parlamentu, tak Evropské radě. Na jaře 2012 organizovalo dánské předsednictví v Radě EU akce, které měly vést k vyjasnění otázek, které kladou národní administrativy a národní a evropské instituce po zevrubném seznámení se s uvedenými návrhy H2020. Na jaře 2013 v rámci irského předsednictví se projednávala především komitologie (konzultační postupy v Evropské unii, jež v různých správních a expertních výborech hledají soulad mezi Evropskou komisí a členskými státy při provádění opatření) programu Horizont 2020, zejména v oblasti uspořádání, a pravidla jednání především programového výboru. S ohledem na předchozí první fázi přípravy H2020 nedošlo při projednávání dokumentů k zásadním změnám ve struktuře návrhu a jeho obsahu. První pracovní programy H2020 a výzvy k předkládání návrhů projektů byly zveřejněny 13. prosince 2013.

Účast v programu H2020 je otevřena všem subjektům bez ohledu na jejich právní formu. V některých případech může výzva stanovit povinné zastoupení konkrétního typu subjektu v konsorciu (např. MSP). Pro naplnění cíle zintenzivnění mezinárodní spolupráce jsou projekty ve většině oblastí programu H2020 předkládány několika subjekty, které pro účely projektu vytvoří konsorcium. Dle tzv. podmínky minimální účasti (povinný minimální počet členů v projektovém konsorciu) se jednoho projektu musí účastnit minimálně tři na sobě nezávislé subjekty ze tří různých zemí EU-28 nebo zemí asociovaných k H2020. Po splnění této podmínky se projektu mohou účastnit subjekty z dalších zemí (výzva může přímo specifikovat zastoupení konkrétní země v konsorciu), které mají nárok na financování. Výjimkou jsou subjekty z průmyslově rozvinutých zemí (např. USA, Kanada, Japonsko) a jiných bohatých zemí (např. země Arabského poloostrova), které se mohou zapojit, ale většinou bez nároku na příspěvek EU. Pro určité typy projektů je stanovena výjimka z podmínky minimální účasti

(granty ERC, koordinační a podpůrné akce, akce MSCA, nástroj pro malé a střední podniky) a projekty je možné předkládat i individuálně jedním subjektem.

V programu H2020 je definováno několik typů akcí, které se mohou lišit formou a výší finančního příspěvku, minimálním počtem partnerů v konsorciu, způsobem administrace apod.

5.1.1 Hlavní priority H2020

H2020 je zaměřen na realizaci tří priorit:

- Vynikající věda
- Vedoucí postavení evropského průmyslu
- Společenské výzvy

Rozpočet H2020 též pokrývá:

- Nejaderné akce společného výzkumného střediska
- Evropský institut inovací a technologií
- Věda se společností a pro společnost
- Šíření excelence a podpora účasti

5.1.2 Rozpočet H2020

Rozpočet programu H2020 byl schválen ve výši 77,028 mld. € a jeho rozdělení je uvedeno v následující tabulce: Program H2020 doplňuje též program EURATOM, jehož celkový rozpočet činí 1,603 mld. € na období 2014-2018,

Schválený rozpočet H2020 v milionech eur v současných cenách

Priorita	Rozpočet v mil. €	Míra alokace
I. Vynikající věda	24 441	31,73%
II. Vedoucí postavení evropského průmyslu	17 016	22,09%
III. Společenské výzvy	29 679	38,53%
EIT	2 711	3,52%
Věda se společností a pro společnost	462	0,60%
Šíření excelence a podpora účasti	816	1,06%
Nejaderné přímé akce Společného výzkumného centra (JRC)	1 903	2,47%

5.1.3 Priority H2020

I. Vynikající věda (celkem 24 441 mil. €). Priorita „Vynikající věda“ se zaměřuje na aktivity atakující stávající meze poznání či technické možnosti. Dále se člení na:

- a) Evropská výzkumná rada (13 095 mil. €)
 - b) Budoucí a vznikající technologie (2 696 mil. €)
 - c) Marie Skłodowska-Curie akce (6 162 mil. €)
 - d) Evropské výzkumné infrastruktury - včetně e-infrastruktur (2 488 mil. €)
-
- a) **„Evropská výzkumná rada“ (ERC)** podporuje hraniční výzkum světové třídy, jehož témata navrhuji samotní výzkumní pracovníci z celého světa, podmínkou je, aby nositel grantu prováděl výzkum na evropském pracovišti. Byla zřízena Evropskou komisí v únoru 2007 jako vůbec první evropská organizace pro podporu špičkového badatelského výzkumu. Jediným kritériem hodnocení podaných návrhů je vědecká excelence – a to jak projektu, tak samotného řešitele. Projekt má mít ambici výrazně ovlivnit daný obor, posunout stávající hranice oborových znalostí, a otevřít tak nové výzkumné perspektivy. Evropská výzkumná rada podporuje všechny vědní obory – nestanovuje žádné tematické priority. Granty ERC jsou přenositelné a jsou vázány na osobu hlavního řešitele – ten v průběhu řešení projektu může v případě nutnosti změnit hostitelskou instituci.
 - b) **„Budoucí a vznikající technologie“ (FET)** tvoří tři směry:

- FET OPEN – program zaměřený na podporu riskantního počátečního výzkumu. V návrhu se počítá se zvláštní podporou účasti mladých výzkumníků a malých inovačních firem se špičkovými technologiemi. Projekty budou podávány i vyhodnocovány průběžně.
 - FET PROACTIVE – program zaměřený na rozvíjení slibných témat počátečního výzkumu. Jeho cílem je dosáhnout dostatečného množství vzájemně souvisejících a spolupracujících projektů s různorodým pohledem na řešení dané tematiky.
 - FET FLAGSHIPS – program zaměřený na podporu rozsáhlého mezioborového výzkumu. Tento program podporuje iniciativy Graphene Flagship a Human Brain Project.
- c) **„Marie Skłodowska-Curie akce“** je zaměřena na rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu, a to posílením mobility, vzdělávání a profesního růstu výzkumných pracovníků, s důrazem na profesní dovednosti pro inovace. Důraz se klade také na vyšší míru informování široké veřejnosti o výsledcích výzkumu podporovaného EU. Novinkou je možnost přenositelnosti grantů u individuálních vědecko-výzkumných projektů. Původních osm typů akcí Marie Curie bylo sloučeno do čtyř směrů: Posilování odborného růstu začínajících výzkumných pracovníků, tj. zejména Ph.D. studentů; Podpora excelence zkušených výzkumných pracovníků prostřednictvím mezinárodní a mezioborové mobility; stimulace inovací prostřednictvím vzájemného propojování znalostí a zvyšování strukturálního dopadu prostřednictvím spolufinancování aktivit.
- d) **„Evropské výzkumné infrastruktury“** mají za cíl budování výzkumných infrastruktur světové úrovně, k nimž budou mít dobrý přístup nejenom výzkumná pracoviště, ale i firmy. Zaměřují se na rozvoj evropských infrastruktur do r. 2020 a v dalším období, dále na podporu inovačního potenciálu výzkumných infrastruktur a jejich lidského kapitálu a na posílení politiky budování evropských infrastruktur a mezinárodní spolupráce.

II. Vedoucí postavení evropského průmyslu (celkem 17 016 mil. €). Priorita „Vedoucí postavení průmyslu“ je zaměřena na zlepšení pozice evropského průmyslu v globálním kontextu. Priorita bude zřetelně zaměřena na průlomové (zavádějící radikální, skokovou změnu) a průmyslové technologie. Priorita podpoří inovační aktivity malých a středních podniků (MSP). Dále se člení na:

- a) Průlomové a průmyslové technologie (13 557 mil. €)
 - b) Přístup k rizikovému financování (2 842 mil. €)
 - c) Inovace v MSP (616 mil. €)
- a) **„Průlomové a průmyslové technologie“** podpoří průlomové a průmyslové technologie v těchto šesti směrech: informační a komunikační technologie, nanotechnologie, pokročilé materiály, biotechnologie, pokročilé výrobní systémy a vesmírné aplikace. Při implementaci programu bude kladen důraz zejména na snižování spotřeby energie, nové materiály, bezpečnost, interoperabilitu systémů a vytváření norem a samozřejmě i na ověření výsledků výzkumu v pilotních aplikacích.
- b) **„Přístup k rizikovému financování“** má za cíl rozšířit a zintenzivnit využití dluhových a kapitálových finančních nástrojů, které usnadňují přístup k rizikovému kapitálu. Finanční nástroje programu Horizont 2020 (tzv. dluhový a kapitálový nástroj) se budou doplňovat s finančními nástroji programu COSME. Důležitou roli při implementaci finančních nástrojů budou mít Evropská investiční banka (EIB) a Evropský investiční fond (EIF).
- c) **„Inovace v MSP (malé a střední podniky)“** si dává za cíl vytvořit jediný nástroj na podporu všech inovačních MSP, které mají silnou ambici rozvíjet se, růst a působit nadnárodně. Podpora bude zahrnovat všechny druhy inovací a všechny stupně jejich zavádění. Bude zahrnovat podporu ve třech dále uvedených fázích inovačního cyklu s plynulým přechodem mezi nimi, pokud žadatel splní veškeré náležitosti.
- Fáze 1: Vstupem pro tuto fázi je stručně popsany podnikatelský záměr založený na inovativní myšlence. Úspěšní žadatelé obdrží financování formou pevně stanovené částky (tzv. lump sum) ve výši 50 000 €. Tato fáze trvá pouze 6 měsíců a jejím cílem je zpracování studie, která prověří technologickou, praktickou a ekonomickou udržitelnost předloženého záměru. Výsledky studie jsou použity pro rozpracovaný podnikatelský záměr, který může být použit jako vstup do fáze 2.

- Fáze 2: V této fázi dochází k realizaci aktivit, jejichž cílem je proměnit inovativní myšlenku v konkrétní produkt nebo službu, a posunout ji tak blíže komerčnímu využití. Vstupem pro fázi 2 je rozpracovaný podnikatelský záměr a popis inovačních (a případně také výzkumných) aktivit plánovaných pro tuto fázi. Vstup do fáze 2 není podmíněn absolvováním fáze 1. Doba trvání je 12–24 měsíců a příspěvek EU se zpravidla pohybuje mezi 0,5–2,5 mil. €. Úspěšní žadatelé mohou ve fázi 1 a 2 využít také nepřímé podpory ve formě služeb koučů a mentorů, které budou dostupné přes síť Enterprise Europe Network.
- Fáze 3: Fáze 1 a 2 by měly inovativní myšlenku dotáhnout ve vysoce konkurenceschopný výstup, který je možné uvést na trh. Ve fázi 3 se tedy předpokládá komercializace inovativních výrobků a služeb. V této fázi není poskytováno přímé financování, MSP mohou nicméně využít finančních nástrojů, které Horizont 2020 nabízí v rámci oblasti druhé priority programu H2020 – přístup k rizikovému financování.

III. Společenské výzvy (celkem 29 679 mil. €). Předpokládá se, že k řešení těchto výzev podstatným způsobem přispěje Evropský institut inovací a technologií (EIT).

- a) **Zdraví, demografické změny a životní pohoda** (7 472 mil. €)
 - b) **Potravinové zabezpečení, udržitelné zemědělství, mořský výzkum, bioekonomika** (3 851 mil. €)
 - c) **Zajištěná, čistá a účinná energie** (5 931 mil. €)
 - d) **Inteligentní, ekologická a integrovaná doprava** (6 339 mil. €)
 - e) **Ochrana klimatu, životní prostředí, účinné využívání zdrojů a suroviny** (3 081 mil. €)
 - f) **Evropa v měnícím se světě – inkluzivní, inovativní a reflektivní společnosti** (1 309 mil. €)
 - g) **Bezpečné společnosti: ochrana svobody a bezpečnosti Evropy a jejích občanů** (1 695 mil. €)
- a) **Zdraví, demografické změny a životní pohoda** má za cíl zlepšit celoživotní zdraví a životní pohodu všech občanů EU. Oblast „Zdraví, demografické změny a životní pohoda“ je v návrhu H2020 vymezena těmito tematickými směry: Pochopení zdraví, stárnutí a nemoci; Lepší diagnostika; Inovativní léčby a technologie; Podpora aktivního a zdravého stárnutí; Integrovaná, udržitelná péče, pacient v centru péče; Lepší zdravotní informace, lepší využívání dat a poskytování podkladů pro zdravotní politiky, předpisy a nařízení; Koordinační aktivity. Pozornost bude věnována genderovým otázkám, etickým pravidlům, používání zvířat ve výzkumu apod. Významným aspektem bude kontinuální a přiměřené zdravotní vzdělávání v průběhu celého života, a to nejen široké populace a určitých skupin občanů s určitým postižením, ale také celoživotní vzdělávání zdravotnických profesionálů na všech úrovních.
 - b) **Potravinové zabezpečení, udržitelné zemědělství, mořský výzkum a bioekonomika** má za cíl zajistit dostatečnou nabídku bezpečných a kvalitních potravin a bioproduktů, které jsou výsledkem využití moderních biotechnologií, rozvíjet služby pro podporu souvisejících ekosystémů, jakož i rozvíjet konkurenceschopné nízkouhlíkové produkční řetězce, a tak urychlit přechod k udržitelné evropské bioekonomice. Oblast „Potravinové zabezpečení, udržitelné zemědělství, mořský výzkum a bioekonomika“ je v návrhu H2020 vymezena čtyřmi směry: Udržitelné potravinové zabezpečení; Problematika výživy a potravin; Modrý růst – otevření potenciálu rybářství, akvakultur a mořských biotechnologií; Inovační, udržitelná a inkluzivní bioekonomika.
 - c) **Zajištěná, čistá a účinná energie** má za cíl realizovat přechod na spolehlivý, udržitelný a konkurenceschopný energetický systém v situaci rostoucího nedostatku zdrojů, zvyšující se energetické potřeby a změny klimatu. Oblast „Zajištěné, čisté a účinné energie“ je v návrhu H2020 vymezena sedmi směry: Snižování spotřeby energie a uhlíkové stopy prostřednictvím jejího inteligentního a udržitelného využívání; Zásobování levnou elektřinou s nízkými emisemi uhlíku; Alternativní paliva a mobilní zdroje energie; Jednotná inteligentní elektrická soustava pro Evropu; Nové znalosti a technologie; Důkladné rozhodování a zapojení veřejnosti; Přijetí energetických inovací na trhu – využití programu Inteligentní energie – Evropa.
 - d) **Inteligentní, ekologická a integrovaná doprava** má za cíl dospět v Evropě k dopravnímu systému, který účinně využívá zdrojů, je šetrný k životnímu prostředí, je bezpečný a skýtá občanům, hospodářství a společnosti patřičnou konektivitu. Oblast „Inteligentní, ekologická a integrovaná doprava“ je v návrhu H2020 vymezena čtyřmi směry: Úsporná a ekologická doprava; Lepší mobilita, méně dopravních zácp, zvýšení bezpečnosti; Vedoucí pozice

evropského dopravního průmyslu v rámci celého světa a Socioekonomický výzkum a scénáře vývoje pro tvorbu politik.

- e) **Ochrana klimatu, životní prostředí, účinné využívání zdrojů a suroviny** má za cíl dospět k hospodářství, které účinně využívá zdroje a je odolné vůči změnám klimatu. Dalším cílem je dosažení udržitelných dodávek surovin tak, aby byly uspokojeny potřeby rostoucí světové populace při omezených přírodních zdrojích naší planety. Činnosti přispějí ke zvýšení konkurenceschopnosti Evropy a zlepšení životních podmínek, přičemž zajistí ekologickou vyváženost a udržitelnost, přispějí k tomu, aby průměrné globální oteplení zůstalo pod 2° C. Bude tak nápomocna tomu, aby se ekosystémy a společnost mohly přizpůsobit změně klimatu. Výzkum v oblasti „Ochrana klimatu, účinné využívání zdrojů a suroviny“ je v návrhu H2020 zaměřen na šest okruhů:
- Boj s klimatickými změnami a přizpůsobení se těmto změnám;
 - Ochrana životního prostředí, udržitelné zacházení s přírodními zdroji, vodou, biodiverzitou a ekosystémy;
 - Zajištění udržitelných dodávek neenergetických a nezemědělských surovin;
 - Umožnění přechodu k zelené ekonomice a společnosti prostřednictvím ekoinovací;
 - Rozvoj komplexních a dlouhodobých globálních systémů sledování životního prostředí a environmentálních informačních systémů;
 - Kulturní dědictví.
- f) **Evropa v měnícím se světě: inkluzivní, inovativní a reflexivní společnosti** má za cíl výzkum a hledání řešení četných aktuálních problémů evropských společností, a to zejména v oblasti ekonomické, v oblasti evropské integrace a v oblasti aktuálních společenských trendů, jakými jsou například stárnutí nebo nezaměstnanost mladých lidí a v oblasti zahraničních vztahů EU. Oblast „Evropa v měnícím se světě: inkluzivní, inovativní a reflexivní společnosti – SC6“ je v návrhu H2020 vymezena čtyřmi směry: Překonání krize: nové nápady, strategie a struktury vládnutí; Mladá generace v inkluzivní, inovativní a udržitelné Evropě; Reflexivní společnosti: kulturní dědictví a evropské identity; Evropa jako globální hráč; Nové formy inovací.
- g) **Ochrana svobody a bezpečnosti v Evropě** má za cíl připravit se na možná ohrožení jak po stránce prevence, tak i koordinace akcí v reálných situacích přírodních i člověkem způsobených katastrof a v období likvidace jejich následků. Cílem programu je také zvýšení kybernetické bezpečnosti, ochrana hranic a boj proti terorismu a organizovanému zločinu. Oblast „Ochrana svobody a bezpečnosti v Evropě – SC7“ je v návrhu H2020 vymezena čtyřmi směry: DRS: Odolnost vůči katastrofám; FCT: Boj proti terorismu a kriminalitě; BES: Ochrana hranic a vnější bezpečnost; DS: Kybernetická bezpečnost, důvěra a soukromí.

5.1.4 Finanční pravidla účasti v H2020

Financování projektů v programu H2020 je založeno na úhradě pouze způsobilých nákladů, jejichž forma se může v jednotlivých typech akcí lišit.

Jsou-li vyčísleny celkové způsobilé náklady projektu, je nutné stanovit maximální výši příspěvku EU. U nejčastěji se vyskytujících typů akcí lze obecně říci, že příspěvek EU může pokrýt 70–100% celkových způsobilých nákladů v závislosti na typu akce.

Financování základních typů akcí je přehledně uvedeno v následující tabulce:

Typy akcí	Výše režijních nákladů	Úhrada celkových způsobilých nákladů
Výzkumné a inovační akce	pevná sazba 25%*	100%
Inovační akce (je-li příjemce neziskový subjekt)		
Koordinační a podpůrné akce		
Granty Evropské výzkumné rady		
Akce Marie Skłodowska-Curie	jednotkové náklady stanovené v pracovním programu	70%
Inovační akce (je-li příjemce ziskový subjekt)	pevná sazba 25%*	
Nástroj pro MSP		

* z přímých nákladů bez subdodávek a nepeněžitých příspěvků od třetích stran, které nejsou využívány v prostorách příjemce

Příspěvek EU je v projektech H2020 vyplácen postupně v průběhu jednotlivých vykazovaných období. Bezprostředně po zahájení projektu obdrží příjemci zálohovou platbu, která má zajistit pozitivní cash-flow pro zahájení realizace aktivit v projektu. V následujících obdobích obdrží příjemci průběžné platby, a to po předložení kompletních průběžných zpráv (včetně finančního výkazu). Po ukončení projektu a zaslání poslední průběžné zprávy a závěrečné zprávy v odpovídající kvalitě je příjemci doplacen zůstatek.

5.1.5 Plán výzev

Výzvy k programu H2020 jsou dostupné na adrese:

<http://www.h2020.cz/cs/seznamy/vyzvy>

Více informací lze nalézt na adresách:

<http://www.evropskyvyzkum.cz/cs/nastroje-spoluprace/ramcove-programy/horizont2020>

<http://www.h2020.cz/cs>

<http://www.h2020.cz/files/svobodova/TCAV-brozura-Horizont-2020-web.pdf>

5.2 Související iniciativy Horizont 2020

Z rozpočtu programu H2020 jsou hrazeny i tzv. horizontální aktivity – Šíření excelence a podpora účasti a Věda se společností a pro společnost – a dále nejaderné aktivity Společného výzkumného centra EK (JRC) a Evropský inovační a technologický institut (EIT)

Šíření excelence a podpora účasti

Cílem navrhovaných opatření v této oblasti je napomoci překonání rozdílů mezi členskými státy či regiony při rozvoji a využití výzkumného a inovačního potenciálu, podpořit účast v programu H2020 a přispět k rovnoměrnějšímu šíření excelentního výzkumu v Evropském výzkumném prostoru. Šíření excelence a podpora účasti se opírá o čtyři opatření: Teaming; Twinning; ERA chairs a Policy Support Facility.

Věda se společností a pro společnost

Cílem této aktivity, která přímo navazuje na prioritu 7. RP Věda ve společnosti, je budovat efektivní spolupráci mezi vědou a společností, získávat nové talenty pro vědu a spojovat vědeckou excelenci se sociální odpovědností.

Věda se společností a pro společnost sestává z následujících částí: Kariéry ve vědě a technologiích (EURAXESS); Genderová rovnost; Formální a neformální výchova k vědě; Přístupnost a využití výsledků (Open Access); Governance a etika; Odpovědný výzkum a inovace; Komunikace vědy.

5.2.1 ERA-NET PLUS

ERA-NET a ERA-NET PLUS jsou programy společně implementované zúčastněnými státy s finančním příspěvkem EU, např. pomocí harmonizovaných pracovních programů, společných nebo koordinovaných výzev k podávání návrhů projektů, společných hodnotících procedur a společné realizace projektů. Cílem projektů typu ERA-NET je propojování národních a regionálních výzkumných programů s možností jejich vzájemného sbližování, rozvoje a implementace společných aktivit. Schéma ERA-NET bylo zahájeno již v 6. RP jako jeden z nástrojů podpory posílení koordinace národních a regionálních výzkumných politik v EU. V 7. RP toto schéma úspěšně pokračovalo, ať už se jedná o vznik zcela nových ERA-NET, pokračování aktivit ERA-NET zahájených v 6. RP nebo jejich pokročení na úroveň ERA-NET Plus. V současné době je ERA-NET implementován jako jeden z nástrojů Horizont2020.

Schéma ERA-NET Plus bylo zahájeno v 7. RP jako nástroj pro podporu vybraného počtu projektů, do kterých EK přispěje dodatečným finančním příspěvkem k uskutečnění společných výzev. Cílem ERA-NET Plus je podpořit takové iniciativy, které představují možnost prohloubení spolupráce v dané oblasti prostřednictvím společných výzkumných programů a umožnit jejich vývoj až k iniciativám podle čl. 185 Smlouvy o fungování EU. Podobně jako v projektech ERA-NET jsou způsobilými účastníky projektů ERA-NET Plus pouze programoví manažeři a programoví vlastníci, v tomto případě ale pouze ti, kteří již mají vytvořený vlastní výzkumný program.

5.2.2. EURATOM

Program EURATOM byl vyhlášen pro období 2014–2018 a doplňuje program Horizont 2020, jehož je nedílnou součástí, a jeho celkový rozpočet je 1 603 mil. €. Stanoví cíle výzkumných a vývojových činností a upřesňuje jejich podpůrné nástroje. Obecným cílem programu jsou výzkum a odborná příprava zaměřené na průběžné zlepšování jaderné bezpečnosti, jaderného zabezpečení a radiační ochrany a úsilí o bezpečnou dekarbonizaci energetického systému.

Specifické cíle nepřímých akcí jsou zaměřeny na osm oblastí:

- podpora bezpečnosti jaderných systémů
- dlouhodobá řešení pro nakládání s konečným jaderným odpadem
- rozvoj a udržování odborných znalostí
- radiační ochrana a lékařské využití záření
- demonstrace proveditelnosti jaderné syntézy
- vývoj materiálů, technologií a koncepcí budoucích elektráren založených na jaderné syntéze
- podpora inovací a konkurenceschopnosti průmyslu prostřednictvím přenosu technologií
- dostupnost a využívání klíčových výzkumných infrastruktur
- evropský program jaderné syntézy

Další část tvoří přímé akce Joint Research Centre (JRC).

Akce Společného výzkumného střediska - Joint Research Centre (JRC)

Společné výzkumné středisko (JRC, Joint Research Centre) je generální ředitelství Evropské komise, které spadá do kompetencí komisaře pro vzdělávání, kulturu, mládež a sport. V současnosti je jeho hlavou komisař Tibor Navracsics. Sestává ze sedmi výzkumných institucí rozmístěných v pěti členských státech: v Belgii, Německu, Itálii, Nizozemsku a Španělsku.

Společné výzkumné středisko (JRC) bylo založeno v roce 1957 za účelem poskytování evropských odborných poznatků v oblasti jaderné energie a časem se stalo rozsáhlým, rozmanitým a víceúčelovým výzkumným ústavem, který je zcela začleněn do Evropské komise. Působí jako rozhraní mezi technologickým výzkumem a praktickým uplatňováním tohoto výzkumu v politikách Společenství. Při přípravě 7. rámcového programu byl vypracován zvláštní program, který definuje jeho činnosti. JRC provádí základní výzkum a poskytuje odbornou vědeckou a technickou podporu politikám Evropské unie. Díky této úzké spolupráci s generálními ředitelstvími EU řeší Společné výzkumné středisko (JRC) zásadní společenské problémy podněcováním inovací prostřednictvím rozvoje nových

metod, nástrojů a standardů a sdílením tohoto know-how s členskými státy, vědeckou obcí a mezinárodními partnery. Společné výzkumné středisko se může účastnit jako partner ve výzvách k předkládání návrhů týkajících se podpory jeho politiky v rámci programu Horizont 2020. Na podporu nejaderných přímých akcí Společného výzkumného centra jde 1 903 mil. €, co představuje 2,47 % rozpočtu programu Horizont 2020.

5.2.3 Evropský institut inovací a technologií (EIT)

EU založila EIT v r. 2008. EIT nefinancuje žádné projekty, nýbrž vytváří, a tedy i spolufinancuje, tzv. znalostní a inovační společenství, která propojují činnost univerzitních pracovišť s činností výzkumnou a podnikatelskou. EIT tedy má napomoci překonat ty strukturální nedostatky v EU, které se projevují slabou inovační kapacitou a malou schopností realizovat nové služby, výrobky a procesy. V současnosti má EIT vlastní rozpočet, avšak program H2020 počítá s tím, že EIT značně napomůže řešení společenských výzev.

Cílem EIT je integrovat znalostní trojúhelník výzkumu, inovací a vzdělávání, a tím posílit inovační kapacitu Unie a řešit Společenské výzvy. Hlavní rysy činností EIT budou soustředěny na sedm oblastí: Přenos a využití činností v oblasti vyššího vzdělávání, výzkumu a inovací pro zakládání nových podniků; Špičkový výzkum zaměřený na inovace v oblastech hlavního hospodářského a společenského zájmu; Rozvoj talentovaných, kvalifikovaných a podnikavých lidí pomocí vzdělávání a odborné přípravy; Šíření osvědčených postupů a systémové sdílení znalostí; Mezinárodní rozměr; Zesílení celoevropského dopadu pomocí inovačního modelu financování; Propojení regionálního rozvoje s evropskými příležitostmi V současnosti probíhají aktivity znalostních a inovačních společenství spuštěných roce 2010 se zaměřením na: Změnu klimatu (Climate KIC); Udržitelnou energii (KIC InnoEnergy); Informační a komunikační technologie (KIC EIT ICT Labs).

V průběhu Horizontu 2020 bude dále na základě vyhlášených výzev financováno pět nových KIC zacílených na: Zdravý život a aktivní stárnutí (Innovation for healthy living and active ageing); Suroviny (Raw materials - sustainable exploration, extraction, processing, recycling and substitution); Potraviny pro budoucnost (Food4Future - sustainable supply chain from resources to consumers); Výrobu (Added-value manufacturing); Městskou mobilitu (Urban mobility).

5.2.4 Související iniciativy

P2Ps a Cofund

Nástrojem podporujícím v rámcovém programu Horizont 2020 partnerství mezi veřejnými sektory (Public-Public Partnerships, P2Ps) je tzv. „akce na spolufinancování programů“. Podle Pravidel účasti a šíření výsledků programu Horizont 2020 se tímto rozumí akce financovaná prostřednictvím grantu, jejímž hlavním účelem je doplňovat rozpočty výzev nebo programů financovaných subjekty jinými než unijními. Akce na spolufinancování programů může rovněž zahrnovat doplňkové činnosti budování sítí a koordinace mezi programy v různých zemích.

Více informací lze nalézt na adrese:

<https://www.era-learn.eu>

Smluvní partnerství veřejného a soukromého sektoru (cPPPs)

Smluvní (kontrakční) partnerství náleží se Společnými technologickými iniciativami (JTIs) mezi nástroje podpory spolupráce veřejného a výzkumného sektoru s podnikatelskou sférou pro podporu výzkumných, vývojových a inovačních aktivit. Osm smluvních partnerství (Contractual Public-Private Partnerships, cPPPs) bylo zahájeno Evropskou komisí dne 17. 12. 2013, deváté pak 13. 10. 2014. Jedná se o oblasti se strategickým významem pro evropský průmysl. Na rozdíl od JTIs, cPPPs nevyhlašují své vlastní výzvy, ale finanční podpora je udělována prostřednictvím výzev rámcového programu Horizont 2020 – celkem bude k dispozici minimálně 6 miliard eur. Každé euro z veřejného rozpočtu by pak mělo být doplněno 3 – 10 eury dodanými soukromým sektorem, s cílem vyvinout nové technologie, výrobky a služby, které umožní evropskému průmyslu zaujmout vedoucí postavení na světových trzích.

Více informací lze nalézt na adrese:

[http://europa.eu/rapid/press-release MEMO-13-1159_en.htm](http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-1159_en.htm)

Společné technologické iniciativy - institucionální PPPs

Společné technologické iniciativy (Joint Technological Initiatives, JTIs) představují jednu z forem partnerství veřejného a soukromého sektoru (Public Private Partnership, PPP), které byly zahájeny na počátku 7. RP s velkou podporou EK i evropského průmyslu – tzv. institucionální PPPs. Vycházely z několika průmyslově významných Evropských technologických platform a bylo to vůbec poprvé, kdy průmysl, výzkumné instituce a orgány veřejné správy začali společně financovat řešení ambiciózních výzkumných cílů na evropské úrovni. Pro implementaci cílů JTIs byly založeny společné podniky (Joint Undertaking - JU) na základě článku 187 Smlouvy o fungování EU (bývalý článek 171 Smlouvy o ES). Systém JTIs pokračuje i v Horizontu 2020 a opět propojuje požadavky a finanční zdroje Evropské unie a průmyslu. JTIs jsou zásadně postaveny na závazcích, včetně finančních, s platností na celých sedm let trvání Horizontu 2020, a to jak ze strany Evropské komise, tak ze strany průmyslových partnerů. Musí mít jasné cíle a poslání, včetně Strategické agendy pro výzkum a inovace (SRIA) - na jejím základě pak JTIs vyhláší výzvy k předkládání návrhů projektů a po jejich vyhodnocení zajišťují jejich financování.

Více informací lze nalézt na adrese:

<http://www.h2020.cz/cs/eit-jrc-horizontalni-aktivity-auratom/souvisejici-iniciativy/jtis>

Evropské technologické platformy

Evropské technologické platformy (European Technology Platforms, ETP) jsou sdružení, která propojují nejvýznamnější hráče (průmyslové podniky, oborová sdružení a svazy, vysoké školy a další výzkumné organizace, finanční instituce, národní orgány veřejné správy, asociace uživatelů a spotřebitelů) ve strategicky významných technologických odvětvích. Cílem těchto sdružení je definovat a naplňovat vize střednědobého až dlouhodobého výzkumu, vývoje a inovací (tzv. strategická výzkumná a inovační agenda, Strategic Research and Innovation Agenda, SRIA). ETPs by měly být schopné mobilizovat výzkumné a inovační kapacity (nejen) svých členů a naplněním SRIA dosáhnout lepšího postavení svého oboru na evropském i světovém trhu. ETPs hrají i důležitou úlohu směrem k Evropské komisi – mají poradní funkci a podílí se na přípravě pracovních programů (výzev) rámcového programu Horizont 2020. Členové ETPs následně mezi sebou vytvářejí konsorcia a připravují návrhy projektů do H2020: proto je aktivní členství zásadní i pro české relevantní subjekty.

Více informací lze nalézt na adrese:

http://ec.europa.eu/research/innovation-union/index_en.cfm?pg=etp

Evropská inovační partnerství

Evropská inovační partnerství (EIP) představují novou koncepci pro výzkum, vývoj a inovace, kterou Evropská komise navrhla v jedné z vlajkových iniciativ strategie Evropa 2020 – v Unii inovací. Nejde o nový program či finanční nástroj, nýbrž o společné platformy pro partnerství a spolupráci zaměřené na řešení klíčových úkolů v oblastech, které jsou zásadní pro hospodářský růst Evropy. Jejich cílem je především definice společných úkolů, koordinace aktivit napříč sektory a politikami, propojení evropské a národní roviny, posílení spolupráce soukromého a veřejného sektoru, odstranění přetrvávajících překážek v inovačních a výzkumných procesech a rychlejší přenos inovativních myšlenek na trh. EIPs zefektivňují, zjednodušují, koordinují a zastřešují existující nástroje a iniciativy a doplňují je tam, kde je to potřebné a žádoucí. Financování EIP tedy probíhá na úrovni veřejných prostředků, většinou prostřednictvím grantů z existujících programů na evropské, národní či regionální úrovni. Soukromý sektor přispívá do partnerství z vlastních zdrojů.

Více informací lze nalézt na adrese:

http://ec.europa.eu/research/innovation-union/index_en.cfm?pg=eip

5.3 Evropská výzkumná rada - ERC

Evropská výzkumná rada - ERC (European Research Council) - je instituce, která byla založena, aby podporovala hraniční výzkum, jehož zaměření je určováno vědeckými pracovníky (investigator-driven research).

Hlavním cílem ERC je stimulovat vědeckou excelenci podporou těch nejlepších, skutečně kreativních vědeckých pracovníků. Vědečtí pracovníci jsou motivováni, aby překračovali dosavadní hranice znalostí a limity disciplín. ERC je doplňkem k ostatním financujícím aktivitám v rámci EU (byla zřízena jako součást 7. RP EU a pokračuje i v programu Horizont 2020) jako jsou národní agentury financující výzkum a je vlajkovou lodí programu Myšlenky sedmého RP EU. Vzhledem k tomu, že ERC užívá při výběru projektů bottom-up mechanismus, umožňuje tak výzkumným pracovníkům identifikovat nové příležitosti a směry v jakémkoliv oboru vědy.

ERC granty jsou udělovány v otevřené soutěži projektům, které jsou vedeny začínajícími nebo zkušenými vědeckými pracovníky, bez ohledu na jejich původ, kteří pracují v Evropě nebo se do Evropy přesouvají - jediným kritériem pro výběr je vědecká excelence.

Více informací o radě včetně kontaktů lze nalézt na adrese:

<http://erc.europa.eu>

5.4 Evropský výzkumný a inovační prostor

Evropský výzkumný prostor (ERA) byl zřízen rozhodnutím Evropské rady a jeho základní ideou je vytvoření jednotného prostředí pro výzkum a vývoj v Evropě s cílem dosáhnout lepší soudržnosti (koheze) v této oblasti a přispět ke zlepšení konkurenceschopnosti Evropy vůči Spojeným státům americkým a některým asijským státům. Vychází se z toho, že výdaje na výzkum a vývoj v Evropě stále klesají, že se snižuje množství investic do výzkumu (zejména soukromých), že kariéra vědeckého nebo výzkumného pracovníka nepatří k přitažlivým životním a pracovním cílům, že se snižuje nebo je nedostatečná účast žen ve výzkumu a že se nedostatečně a ne zcela vhodně využívají zdroje pro výzkum k prospěchu společnosti a mobilita výzkumných pracovníků je v Evropě příliš nízká. Chybí dostatečná a koordinovaná podpora velkých výzkumných infrastruktur, které významně přispívají k excelenci vědy v Evropě a stále se objevují problémy etiky ve vědě (např. výzkum kmenových buněk). K řešení výše uvedených problémů by mělo přispět zřízení Evropského výzkumného prostoru.

ERA zahrnuje rámcové programy EU, národní politiky a programy výzkumu členských států EU a jejich koordinaci, evropské výzkumné organizace a infrastrukturu. Za nejvýznamnější je nutné považovat to, že rámcové programy jsou zřizovány s cílem přispět k vytváření a strukturování ERA. To vše má přispět ke zlepšení kvality života v EU a Evropě obecně a to tím, že by mělo být dosaženo zlepšení využívání prostředků vkládaných do výzkumu a vývoje (a to nejen veřejných, ale zejména soukromých včetně tzv. partnerství veřejného a soukromého sektoru - Private-Public Partnership - PPP) a zvýšení efektivnosti výzkumu a vývoje a podpoře výzkumných infrastruktur.

Informace týkající se Evropského výzkumného prostoru a dokumenty k této tématice jsou přehledně uváděny na portálu Evropský výzkum <http://www.evropskyvyzkum.cz>

5.5 Program pro konkurenceschopnost podniků, zvláště malých a středních (COSME)

Víceletý program pro konkurenceschopnost podniků, s důrazem na malé a střední podniky 2014 — 2020 (Programme for the Competitiveness of Enterprises and small and medium-sized enterprises, COSME) je evropským komunitárním programem zaměřeným na podporu konkurenceschopnosti evropských podniků. Program se bude zaměřovat na: jednodušší přístup k finančním prostředkům pro malé a střední podniky, vytváření prostředí podporujícího vznik a rozvoj podniků, podporu výchovy k podnikání v Evropě, posílení dlouhodobé konkurenceschopnosti evropských podniků, podporu internacionalizace malých a středních podniků a jejich vstup na zahraniční trhy. Program COSME je komplementární ke komunitárnímu programu pro výzkum a inovace (HORIZON 2020) i kohezní politice EU implementované za pomoci strukturálních fondů národními Operačními programy jednotlivých členských států.

Na program bude pro období 2014 - 2020 vyčleněno 2,5 mld. € a každoročně by měl přispět k růstu evropského HDP o více než 1 mld. €.

Více informací o programech včetně kontaktů lze nalézt na adresách:

<http://www.czechinvest.org/cosme-2014-2020>

http://ec.europa.eu/cip/index_en.htm

<http://www.enterprise-europe-network.cz>

<http://ec.europa.eu/cip/cosme/>

5.6 Výzkumný fond pro uhlí a ocel - RFCS

Se vstupem ČR do Evropské unie se ČR stala automaticky také členem Evropského společenství uhlí a oceli. Původní zaměření Společenství (Společenství bylo založeno na 50 let a jeho činnost skončila 23. 7. 2002) - RFCS - bylo postupně převedeno (zvláště jeho finanční prostředky) v podstatě na výzkumný program v oblasti uhlí a oceli. Gestorem členství ČR ve Společenství je MPO a spolugestorem MŠMT. Výzkumný fond pro uhlí a ocel poskytuje finanční prostředky na podporu projektů v oblasti uhlí a oceli a to pro všechny podnikatelské subjekty i výzkumné organizace. Dotace z Fondu jsou poskytovány pro výzkumné, pilotní a demonstrační projekty mimo Rámcové programy EU.

Hlavní cíl programu je definován jako podpora konkurenceschopnosti odvětví souvisejících s uhelným a ocelářským průmyslem. Priority programu pro oblast uhlí jsou zlepšení konkurenční pozice EU, zdraví a bezpečnost v dolech a zlepšení využití uhlí jako čistého zdroje energie. Pro hodnocení a monitorování projektů jsou založeny Technické skupiny pro uhlí a ocel, kterých je celkem 12, z toho 3 technické skupiny jsou zaměřeny na uhlí. Evropská komise spravuje zbývající aktiva Smlouvy o Evropském společenství uhlí a oceli a úroky generované na roční bázi využívá k financování výzkumných projektů RFCS. Jedná se o zhruba 55 miliónů EUR ročně.

Výzkumný fond zabezpečuje spolufinancování přijatých a úspěšně hodnocených projektů ze svého rozpočtu v členění – pro uhlí 27,8 % a pro ocel 78,2 %. Možnost spolufinancování projektů pro oblast uhlí z RFCS není organizacemi v ČR plně využívána.

Žadateli o podporu jsou zejména MSP, další podniky a výzkumné ústavy. Pro potenciální žadatele platí, že to musí být osoby z bývalých zemí ESUO (Evropské společenství uhlí a oceli) nebo subjekty z přistupujících zemí nebo subjekty ze třetích zemí, pokud přinesou kýžený efekt k programovým cílům. Žadatelé nemusejí mít nutně přímý vztah k problematice uhlí a oceli, ale výzkumné a technické rozvojové návrhy musejí být v souladu s rámcem tohoto programu.

Podporovány budou aktivity jako výzkumná práce vedoucí k zjednodušení výroby, instalace zařízení musí být na dostatečně vhodné vysoké úrovni.

U výzkumných projektů je maximální finanční příspěvek ve výši 60% uznatelných nákladů, u pilotních projektů je maximální finanční příspěvek ve výši 40% uznatelných nákladů, u demonstračních projektů je maximální finanční příspěvek ve výši 40% uznatelných nákladů, u doprovodných opatření, podpory a přípravných akcí je maximální finanční příspěvek ve výši 100% uznatelných nákladů. Veřejnou finanční podporu lze použít jen k účelu a na činnost, stanovenou ve smlouvě a hradí se z ní pouze nezbytné náklady související s projektem. Rozpočet pro běžný kalendářní rok se pohybuje okolo 53 mil. €. Výzva fondu na podávání návrhů projektů je nepřetržitá s každoroční uzávěrkou 15. září.

Záměry všech projektů jsou zkoumány z hlediska souladu se zájmy EU. Jsou preferovány projekty charakteristické koordinací, komplementaritou a synergií mezi různými výzkumnými programy a dále vzájemnou výměnou informací mezi projekty financovanými tímto programem, 7. RP a programem Horizont 2020.

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adresách:

<http://www.isvav.cz/programmeDetail.do?rowId=7C>

http://ec.europa.eu/research/industrial_technologies

5.7 Copernicus

Copernicus (dříve GMES) je evropský program pro monitorování životního prostředí a bezpečnosti, jehož cílem je poskytování včasných a přesných informací pro podporu rozhodování v této oblasti. Copernicus zajišťuje vlastní evropskou kapacitu pro pozorování Země a je považován za evropský příspěvek programu GEOSS. V rámci programu Copernicus je garantován plný a otevřený přístup k datům a informacím. Během iniciační fáze, která probíhala v letech 2011 - 2013, byla připravována datová politika programu, s rokem 2014 vstoupil Copernicus do plně operační fáze.

Za celkovou koordinaci programu Copernicus a komponent služeb je odpovědná Evropská komise, vývoj vesmírné komponenty má na starosti Evropská kosmická agentura (ESA) ve spolupráci s Evropskou organizací pro využívání meteorologických družic (EUMETSAT) a in-situ komponentu koordinuje Evropská agentura pro životní prostředí. Implementací konkrétních služeb Copernicus zajišťují ve spolupráci s Komisí pověřené evropské instituce.

V období 2014–2020 je možné se účastnit veřejných zakázek vypsaných Evropskou komisí (EK) nebo Evropskou kosmickou agenturou (ESA) především z hlediska výstavby infrastruktury. Podmínky účasti budou specifikovány v textu veřejné zakázky. Menší projekty mohou být rovněž podpořeny v rámci programu Horizont 2020 – část Vedoucí postavení v průmyslu – Vesmír (využití dat, aplikací COPERNICUS apod.). Žadatelé mohou být subjekty z členských států EU (v případě tendrů Evropské komise) a ze členských zemí ESA (v případě veřejných zakázek ESA). Účast v projektech Horizont 2020 se řídí pravidly tohoto programu. Program COPERNICUS byl schválen s rozpočtem na období 2014–2020 ve výši 4,3 miliardy EUR.

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adresách:

<http://gmes.gov.cz/>
<http://copernicus.eu/>

5.8 Další subjekty v oblasti mezinárodní spolupráce

5.8.1 CZERA

Od roku 2013 je komplexní podpora pracovištím v ČR při jejich zapojování do ERA poskytována v rámci projektu infrastruktury CZERA, (Česká republika v ERA), resp. tzv. modulu II tohoto projektu. V rámci projektu CZERA Technologické centrum AV ČR zabezpečuje činnost NCP (národní kontaktní pracovník) pro 7. RP EU, organizuje hromadné informační a školicí akce o 7. RP a návazném rámcovém programu Horizont 2020 a poskytuje odborné konzultace jednotlivým týmům, které se účastní přípravy a řešení konkrétních projektů Horizont 2020. Zvláštní pozornost je přitom věnována malým a středním podnikům. Výstupem projektu je mimo jiné ECHO, časopis zaměřený na informace o ERA a publikace specializované na problematiku evropského výzkumu a rámcových programů a webový portál věnovaný ERA a účasti ČR v ERA – již zmíněný <http://www.evropskyvyzkum.cz>

Pro zajištění úspěšné účasti České republiky v projektech MSVV byla v průběhu roku 2000 uvedena v činnost národní informační infrastruktura pro 6. rámcový program EU (ES) NINET (National Information NETwork), jejíž aktivity pokračovaly i pro 7. RP a budou pokračovat i pro program Horizont 2020. NINET je tedy českou národní informační sítí pro rámcové programy EU (ES), která sdružuje regionální a oborové kontaktní organizace. Úkolem sítě NINET je poskytovat informační a konzultační služby především k RP. Finančně je síť podporována ze zdrojů MŠMT (program EUPRO a EUPRO II).

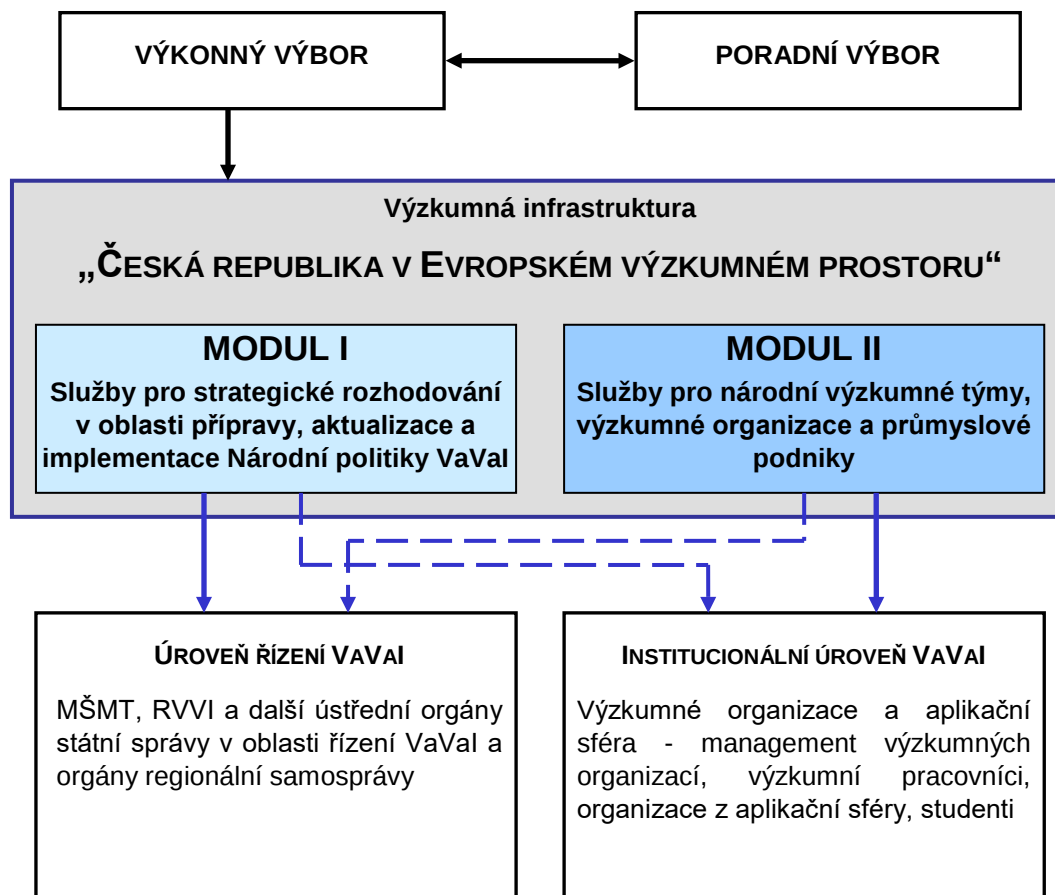
Více informací včetně kontaktů lze nalézt na adrese:

<http://www.ninet.cz>

Tým TC AV ČR je propojen na evropskou síť národních kontaktních pracovníků (NCP) a na národní informační síť NINET a další kontaktní místa v ČR a přispívá tak k vytváření vazeb mezi zdejšími pracovišti a ERA; spolupracuje s Evropskou komisí a se zástupci ČR v programových výborech Horizont 2020. Tým také každoročně pořádá České dny pro evropský výzkum (tzv. CZEDER) – konferenci o účasti ČR v RP a aktuálním dění v evropském výzkumu. V roce 2013 byla tato

konference věnována procesu nazývanému „Teaming“ a slavnostnímu zahájení programu Horizont 2020 v ČR za účasti členky Evropské komise s odpovědností za výzkum a inovace. V roce 2014 byly České dny pro evropský výzkum na téma „Synergie vybraných nástrojů H2020 s operačními programy“.

CZERA – rámcová náplň činností

5.8.2 Styčná informační kancelář ČR v Bruselu - CZELO

V roce 2005 byla v Bruselu zřízena styčná kontaktní kancelář ČR - tzv. Liaison Office - CZELO. CZELO je projektem Technologického centra AV ČR a je podporováno grantem MŠMT v rámci podpory mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji – EUPRO. Tato kancelář umožňuje zlepšení informačního toku mezi Evropskou komisí a českou výzkumnou veřejností.

Jejím hlavním úkolem je napomáhat úspěšnému zapojování českého výzkumu do evropské výzkumné spolupráce, a to zejména prostřednictvím RP. Kancelář poskytuje služby výzkumným pracovníkům ze všech oborů a výzkumným organizacím v ČR zdarma. Podobné kanceláře mají v Bruselu i mnohé jiné členské státy, všechny tyto styčné kanceláře se sdružují v neformální síti IGLO.

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adresách:

<http://www.iglortd.org>

<http://www.czelo.cz>

5.8.3 Velké infrastruktury pro výzkum, vývoj a inovace

Velkou infrastrukturou pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „velká infrastruktura“) se rozumí jedinečné výzkumné zařízení, včetně jeho pořízení, souvisejících investic a zajištění jeho činnosti, které je nezbytné pro ucelenou výzkumnou a vývojovou činnost s vysokou finanční a technologickou

náročností a je zřizováno jednou výzkumnou organizací pro využití též dalšími výzkumnými organizacemi. V souladu s ustanovením zákona 130/2002 Sb., § 3 odst. 2 písm. d) a § 4 odst. 1 písm. e) tohoto zákona jsou jednotlivé projekty velkých infrastruktur schvalovány vládou a je jim poskytována účelová podpora z kapitoly MŠMT (neboť MŠMT je gestorem pro národní i mezinárodní výzkum) z výdajů státního rozpočtu na výzkum, experimentální vývoj a inovace, konkrétně z aktivity účelových výdajů Projekty velkých infrastruktur pro VaVal.

Na národní úrovni byly podniknuty systematické kroky pro upevnění strategického přístupu v oblasti velkých infrastruktur. MŠMT mimo jiné ustavilo Radu pro velké infrastruktury pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „Rada“). Tato Rada má za úkol posuzovat nové návrhy velkých infrastruktur pro financování, monitoring a kontrolu realizace již financovaných projektů a posuzovat strategické kroky České republiky jak na národní, tak na evropské úrovni.

Jako reflexi ESFRI Roadmap (Evropské strategické fórum pro výzkumné infrastruktury) do národního prostředí vypracovalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy Cestovní mapu ČR velkých infrastruktur pro výzkum, experimentální vývoj a inovace pro léta 2016 až 2022. Vláda ČR, které byla Cestovní mapa předložena pro informaci, vzala tento materiál na vědomí na svém zasedání dne 30. září 2015.

Cestovní mapa rozděluje projekty velkých infrastruktur v ní obsažených do šesti následujících tematických sekcí: Společenské a humanitní vědy, Vědy o životním prostředí, Fyzika materiálů a vesmír, Energetika, Biomedicína a e-Infrastruktury. Obsahuje celkem 33 prioritních a 20 perspektivních projektů velkých infrastruktur. Cestovní mapa je čistě strategickým dokumentem a nezaručuje tedy realizaci ani financování projektů velkých infrastruktur.

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adrese:

<http://www.msmt.cz/vyzkum/velke-infrastruktury-vyzkumu>

6. PROGRAMY MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Gestorem mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji (MSVV) probíhá na základě dlouhodobé koncepce. Základem a hlavní součástí MSVV jsou společné projekty výzkumných a vývojových prací nebo účast v mezinárodních mnohostranných projektech (aktivitách). V některých případech je dvoustranná dohoda o spolupráci omezena na podporu mobility výzkumných a vývojových pracovníků – viz spolupráce s konkrétními státy.

Smluvní rámec pro zapojení České republiky do mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji na dvoustranné úrovni představují dohody o vědeckotechnické spolupráci sjednávané v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, dále tzv. kulturní dohody, gestorem jejichž sjednávání je ve spolupráci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy s Ministerstvem kultury a Ministerstvo zahraničních věcí, a dohody o hospodářské, průmyslové a vědeckotechnické spolupráci sjednávané za spoluúčasti resortu školství Ministerstvem průmyslu a obchodu.

6.1 Program KONTAKT II (LH)

Účelem programu mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji KONTAKT II je podpora dvoustranných mezinárodních projektů základního a aplikovaného výzkumu rozvíjených zejména ve spolupráci se státy, které nejsou členy Evropské Unie.

Uchazečem o účelovou podporu v rámci programu KONTAKT II mohou být fyzické osoby, předmětem jejichž činnosti je výzkum a vývoj, veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné instituce a další výzkumné subjekty, které lze kvalifikovat jako výzkumné organizace a malé a střední podniky, zejména ve spolupráci s výzkumnou organizací. Uchazečem o účelovou podporu může být rovněž organizační složka státu nebo organizační jednotka ministerstva zabývající se výzkumem a vývojem.

Ze strany Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy tak mohou být financovány:

- osobní náklady;
- náklady na přístroje a vybavení;
- náklady na smluvní výzkum, technické poznatky a patenty;
- náklady na poradenské a rovnocenné služby;
- dodatečné režijní náklady vzniklé bezprostředně v důsledku výzkumného projektu;
- ostatní provozní výdaje včetně nákladů na materiál.

Financování společných výzkumných projektů v rámci programu KONTAKT II probíhá na principu, kdy každá ze smluvních stran hradí pouze náklady vzniklé na její straně, tzn. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy hradí náklady vzniklé na straně české části řešitelského týmu společného výzkumného projektu a naopak. Není přitom podmínkou, aby výše podpory poskytnuté českému řešiteli společného výzkumného projektu českou stranou a výše podpory poskytnuté zahraničnímu řešiteli společného výzkumného projektu partnerskou stranou byly totožné. Rovněž struktura způsobilých nákladů projektu nemusí být na obou stranách identická.

Návrh společného výzkumného projektu musí být předložen současně českou částí týmu jeho řešitelů v České republice a zahraniční částí týmu jeho řešitelů v partnerském státě, a to v souladu s kritérii stanovenými poskytovateli podpory. Návrhy společných výzkumných projektů jsou hodnoceny nejprve na národní úrovni odděleně v každém z partnerských států, přičemž závěrečný výběr návrhů společných výzkumných projektů, které obdrží v partnerských státech podporu z veřejných prostředků, provádí na základě výsledků odborného hodnocení mezinárodní smíšená komise složená ze zástupců poskytovatelů podpory. Schválené návrhy projektů jsou poté zveřejněny jako vítězné návrhy v rámci vyhlášení výsledků veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích k programu KONTAKT II.

Veřejná soutěž ve výzkumu, vývoji a inovacích, v rámci níž jsou předkládány návrhy společných výzkumných projektů k programu KONTAKT II, je vyhlašována každoročně na internetových stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

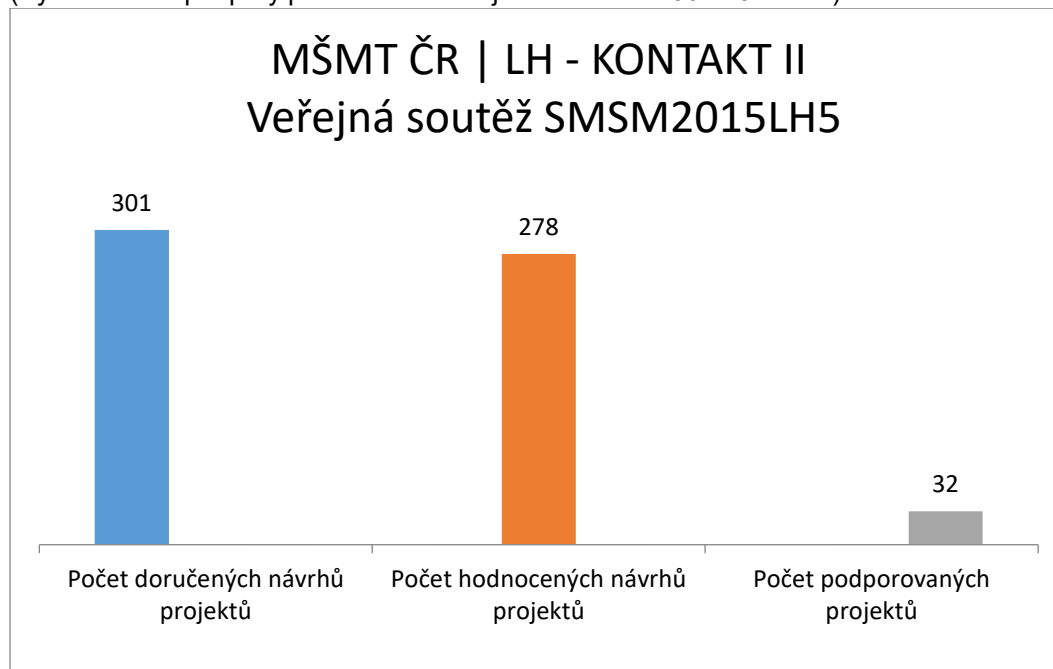
Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu:

období	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	celkem
výše podpory	33 825 tis. Kč	55 336 tis. Kč	91 000 tis. Kč	131 000 tis. Kč	128 000 tis. Kč	95 000 tis. Kč	60 000 tis. Kč	594 161 tis. Kč

V současnosti je v rámci programu KONTAKT II rozvíjena spolupráce se státy: Čínská lidová republika, Izrael, Indie, Japonsko, Korejská republika, Ruská federace a Spojené státy americké.

Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže

(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži: 56 115 tis. Kč)

Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adresách:

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj/program-kontakt-ii-lh>

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj/ramec-podpory-1>

6.1.1 Čínská lidová republika

Výzva k podávání návrhů společných česko-čínských výzkumných projektů je ve státech smluvních stran vyhlašována jedenkrát za 2 roky. Na české straně se tak děje formou vyhlášení veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích v rámci programu KONTAKT II.

Více informací lze nalézt na adresách:

<http://www.most.gov.cn/eng>

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj/cinska-lidova-republika-1>

6.1.2 Japonsko

Česká strana podporuje uskutečňování společných česko-japonských výzkumných projektů na základě Dohody mezi Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a Akademií věd České republiky o podpoře dvoustranné česko-japonské vědecké spolupráce. Dohoda byla uzavřena za účelem účasti veřejných vysokých škol na provádění Memoranda o porozumění o vědeckotechnické spolupráci mezi Akademií věd České republiky a Japan Society for the Promotion of Science (JSPS). Každý rok jsou z veřejných prostředků podporovány 3 společné projekty s dobou řešení 2 roky.

Na české straně se mohou do uvedené spolupráce zapojit vědecké ústavy Akademie věd České republiky, veřejné vysoké školy, popř. jiné výzkumné instituce spolupracující s vysokoškolskými a výzkumnými pracovišti spadajícími do kompetence japonského Ministerstva školství, kultury, sportu, vědy a techniky.

Více informací lze nalézt na adresách:

<http://www.jsps.go.jp>

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj/podpora-spolecnych-cesko-japonskych-vyzkumnych-projektu-1>

6.1.3 Korejská republika

Výzva k podávání návrhů společných česko-korejských výzkumných projektů je v partnerských státech vyhlašována jedenkrát za 2 roky. Na české straně se tak děje formou vyhlášení veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích v rámci programu KONTAKT II.

Více informací lze nalézt na adresách:

<http://english.moe.go.kr/enMain.do>

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj/korejska-republika-2>

6.1.4 Spojené státy americké

Výzva k podávání návrhů společných česko-amerických výzkumných projektů je v partnerských státech vyhlašována každoročně. Na české straně se tak děje formou vyhlášení veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích v rámci programu KONTAKT II.

Více informací lze nalézt na adresách:

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj/spojene-staty-americke>

<http://www.dzs.cz/cz/americka-vedecka-informacni-agentura>

6.1.5 Izrael

Veřejná soutěž ve výzkumu, vývoji a inovacích k programu je pro společné česko-izraelské výzkumné projekty vyhlašována jedenkrát za 2 roky, od roku 2012. Na české straně se tak děje formou vyhlášení veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích v rámci programu KONTAKT II.

Více informací lze nalézt na adresách:

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj/podpora-spolecnych-cesko-izraelskych-vyzkumnych-projektu>

<http://most.gov.il/English/Pages/default.aspx>

6.1.6 Indie

Veřejná soutěž ve výzkumu, vývoji a inovacích je pro společné česko-indické výzkumné projekty vyhlašována jedenkrát za 2 roky od roku 2012. Na české straně se tak děje formou vyhlášení veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích v rámci programu KONTAKT II.

Více informací lze nalézt na adresách:

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj/podpora-spolecnych-cesko-indickych-vyzkumnych-projektu>

<http://www.dst.gov.in/>

6.1.7 Rusko

Veřejná soutěž ve výzkumu, vývoji a inovacích je pro návrhy společných česko-ruských výzkumných projektů vyhlašována jedenkrát za rok od roku 2012. Na české straně se tak děje formou vyhlášení veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích v rámci programu KONTAKT II.

Více informací lze nalézt na adresách:

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj/rusko>

www.mon.gov.ru

6.2 Program GESHER/MOST (LJ)

Program mezinárodní spolupráce mezi Českou republikou a Státem Izrael v aplikovaném výzkumu a experimentálním vývoji GESHER/MOST byl vypracován výhradně za účelem naplňování Dohody mezi vládou České republiky a vládou Státu Izrael o dvoustranné spolupráci při podpoře průmyslového výzkumu a vývoje v soukromé sféře, která byla podepsána v Praze dne 30. března 2009. Program byl zahájen v roce 2010. Doba trvání programu je stanovena do 31. prosince 2016. Nejsou tedy již přijímány další projekty.

Více informací lze nalézt na adrese:

<http://www.czechinvest.org/1program-geshermost>

6.3 Program COST (LD)

Program COST (COST – původně European Cooperation in the Field of Scientific and Technical Research, nyní The European Cooperation in Science and Technology) je evropská mnohostranná spolupráce v oblasti výzkumu a vývoje se zaměřením na základní i na aplikovaný výzkum. COST koordinuje výzkum a vývoj formou tzv. akcí, k nimž se mohou vědečtí a výzkumní pracovníci z členských států COST (na základě individuálního souhlasu Výboru vysokých představitelů i z dalších zemí) připojovat svými vlastními projekty. Zásadou organizace a práce programu COST je princip „bottom-up – zdola nahoru“. Akce navrhuji vědečtí a výzkumní pracovníci ve dvoukolovém systému - tzv. open call, které organizuje kancelář COST. Nejvyšším orgánem COST je Konference ministrů a v době mezi konferencemi Výbor vysokých představitelů, v němž jsou zastoupeny všechny členské státy COST a Evropská komise a Rada EU (respektive její sekretariát, ten tvoří tzv. sekretariát COST). Program COST byl vyhlášen na roky 2011-2017, nejsou tedy přijímány další projekty.

Více informací lze nalézt na adresách:

www.cost.eu

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/cost-cz-ld>

6.4 Program EUREKA CZ (LF)

Program EUREKA - Evropská spolupráce v oblasti aplikovaného a průmyslového výzkumu a vývoje - vznikl v roce 1985 s cílem podporovat spolupráci mezi průmyslovými podniky, výzkumnými ústavy a vysokými školami a vytvářet tak podmínky pro zvýšení technické vyspělosti a výkonnosti evropského průmyslu, rozvíjet jeho společnou infrastrukturu a řešit problémy týkající se více zemí.

Projekty EUREKA slouží civilním účelům a jsou zaměřeny na oblasti soukromého i veřejného sektoru. Jejich výstupem jsou špičkové výrobky, technologie a progresivní služby schopné prosadit se na trhu. Cílem je aktivní zapojení výzkumu a vývoje do mechanismů tržní ekonomiky, to znamená nutnost komerčního uplatnění výsledků řešení.

Program EUREKA nestanovuje tematické úkoly a necentralizuje financování ani výběr projektů. Řídí se zásadou, že návrhy a iniciativa musejí vycházet zdola (tzv. princip bottom-up), od jednotlivých podniků a výzkumných ústavů, které mají o spolupráci zájem. Z těchto důvodů nejsou např. limitovány celkové finanční náklady a doba řešení projektu, počet řešitelů, atd.

V současnosti EUREKA sdružuje 40 evropských zemí a řádným 41 členem je Evropská unie. Vedle členských zemí je spolupráce rozšířena o dvě asociované země - Kanada a Jižní Korea. Tematické zaměření projektů není principiálně omezeno a vyplývá z prioritních směrů rozvoje průmyslových oborů. Rámcově jsou projekty směřovány do těchto oblastí: informační technologie, životní prostředí, biotechnologie a technologie ve zdravotnictví, nové materiály, robotika a automatizace, komunikační technologie, doprava, energetika a lasery. Zájemce o řešení projektu v rámci programu EUREKA může využít jednu ze dvou možností: Buď sám nabídnout potřebný nápad a námět projektu s cílem vyhledat a získat pro jeho realizaci další partnery, nebo se přihlásit k řešení již schváleného projektu, splňuje-li požadavky jeho navrhovatele.

Kvalitní příprava mezinárodního projektu vyžaduje období 6 až 8 měsíců, každý projekt je navržen a řízen nezávisle jeho samotnými účastníky a je podroben minimálnímu administrativnímu řízení.

Návrhy projektů na příslušných mezinárodních formulářích je nutno podávat prostřednictvím sekretariátu Národního programového koordinátora a to neomezeně, kdykoliv v průběhu celého roku. Kritéria: spolupráce podniků a výzkumných organizací nejméně ze dvou členských zemí, dosažení znatelného pokroku (inovace vyššího řádu) v technické i užitné hodnotě vyvíjeného výrobku, technologie nebo služby, perspektiva tržního uplatnění, finančního zisku z realizace projektu, řešení a komerční využívání projektů je určeno pro civilní sektor, účastníci projektu musí mít technické, finanční a řídicí schopnosti a kompetence pro jeho řešení.

EUREKA nevytváří žádný společný finanční fond na podporu řešení projektů. Účast v projektech si hradí jejich účastníci sami, avšak spolupráce v rámci EUREKY umožňuje rychlou akumulaci finančních prostředků ze soukromých zdrojů a dotací nebo půjček z veřejných prostředků, protože ve většině členských zemí, včetně České republiky, existují finanční možnosti, jak získat z veřejných, tak i dalších zdrojů na podporu účasti v programu EUREKA. Vláda České republiky rozhodla finančně podporovat účast průmyslových podniků, výzkumných organizací i vysokých škol na řešení projektů EUREKA ze státního rozpočtu. Podpora jednotlivým řešením může činit až 50% finančních nákladů na výzkumnou část řešení.

Sekretariát programu EUREKA se sídlem v Bruselu zajišťuje všechny nezbytné činnosti pro koordinaci programu EUREKA, jako je cirkulace návrhů nových projektů nebo vyhledávání vhodných zahraničních partnerů pro spolupráci, vydávání informačních materiálů a správu veřejné databáze. Sekretariát EUREKY věnuje velkou pozornost i problematice ochrany informací, duševního vlastnictví, průmyslových práv a standardizace.

Národní programový koordinátor řídí činnost programu EUREKA v jednotlivých členských zemích a zajišťuje veškeré aktivity spojené s programem EUREKA. Poskytuje všechny nezbytné informační, konzultační a poradenské služby, zajišťuje mezinárodní evaluaci projektů a předává návrhy projektů do mezinárodní sítě programu EUREKA. Napomáhá rovněž zabezpečovat i finanční podporu na řešení projektu.

Rada programu EUREKY České republiky působí jako poradní orgán MŠMT. Skupina vysokých představitelů je řídicím grémiem programu EUREKA. Tvoří ho vysocí vládní úředníci členských zemí a zástupce Evropské komise. Toto grémium odpovídá za přípravu základních strategických dokumentů, výměnu informací mezi členskými státy o možných oblastech spolupráce, schvaluje návrhy nových projektů a uděluje jim statut projektu EUREKA. Konference ministrů je nejvyšším orgánem programu EUREKA. Zúčastňují se jí ministři vlád členských zemí a představitel Komise EU, kteří odpovídají za oblast výzkumu, vývoje a techniky. Konferenci ministrů přísluší rozhodovat o vývoji, zaměření a cílech programu a o přijímání nových členů.

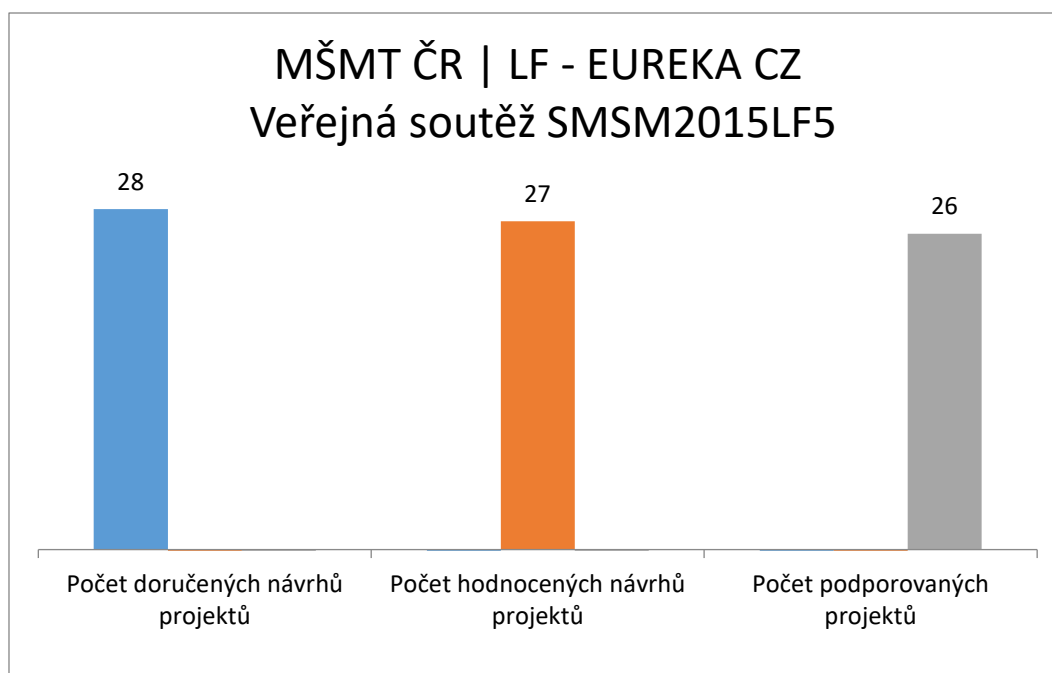
Spolufinancování poskytuje MŠMT pouze mezinárodně kvalifikovaným projektům mezinárodního programu EUREKA. V rámci veřejné soutěže 2011 došlo poprvé k vyhlášení navazujícího programu mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji s názvem EUREKA CZ s působností v České republice. Mezinárodní program EUREKA zůstal beze změn.

Předpokládaná výše podpory na celou dobu programu EUREKA CZ:

období	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	celkem
výše podpory	36 000 tis. Kč	69 134 tis. Kč	108 000 tis. Kč	140 000 tis. Kč	148 000 tis. Kč	105 000 tis. Kč	70 000 tis. Kč	676 134 tis. Kč

Grafické vyjádření poslední vyhodnocené veřejné soutěže

(Výše účelové podpory přidělené ve veřejné soutěži na léta 2015-2017 činí: 118 729 tis. Kč)

Zdroj: Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Více informací lze nalézt na adresách:

<http://www.eurekanetwork.org>

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/eureka-cz-lf>

6.5 Program ERC CZ (LL)

Jedná se o program na podporu projektů tzv. „hraničního výzkumu“ (tj. projektů posunujících hranici poznání bez ohledu na tradiční členění) českých, mezinárodně uznávaných výzkumných pracovníků, kteří při podání svých projektů uspěli v hodnocení prováděném odbornými panely Evropské rady pro výzkum (ERC) a výsledek hodnocení jimi předložených projektů byl uzavřen výrokem mezinárodního panelu hodnotitelů ERC "The proposal is of good quality and fundable but not retained for funding due to budgetary constraints". Program ERC CZ tudíž ze své podstaty není členěn na podprogramy. Hlavním cílem programu je cíleně a efektivně podpořit excelentní výzkum na území ČR. Současně cílem programu je i podpora a zvýšení produkce vysoce kvalitních, mezinárodně uznávaných výsledků výzkumu.

Období trvání programu a období poskytování podpory je stanoveno na léta 2012-2019. Program ERC CZ bude vyhlašován formou opakovaných veřejných soutěží ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích (dále jen „VaVal“). První veřejná soutěž ve VaVal proběhla v roce 2012. Termíny jednotlivých vyhlášení veřejných soutěží ve VaVal programu ERC CZ budou voleny v závislosti na termínech vyhlášení výsledků jednotlivých výzev ERC s tím, že konkrétní veřejná soutěž ve VaVal programu ERC CZ proběhne ještě v daném kalendářním roce nebo nejpozději v roce následujícím (a to tak, aby vyhlášení veřejných soutěží ve VaVal programu ERC CZ následovala vždy po zhodnocení projektů z evropských výzev ERC a po zveřejnění jejich výsledků).

Délka řešení jednotlivých projektů je shodná s délkou řešení určenou aktuální výzvou ERC, v jejímž rámci byl návrh projektu vyhodnocen na evropské úrovni (např. pro tzv. „zahajovací granty“ ERC je maximální doba řešení stanovena zpravidla na 5 let). Nepředpokládá se vyhlášení další výzvy.

Více informací lze nalézt na adrese:

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj/erc-cz>

6.6 Program NÁVRAT (LK)

Hlavním cílem programu NÁVRAT je vytvoření podmínek k návratu špičkových pracovníků VaVal do České republiky, stimulovat zájem těchto perspektivních osobností o kvalifikovanou práci v české výzkumné sféře a stimulovat i zájem českých výzkumných organizací o tyto osobnosti. V rámci projektů programu NÁVRAT musí být zajištěny podmínky pro další rozvoj odbornosti těchto osob po jejich návratu ze zahraničí, pro jejich rychlý kariérní růst podpořený zajištěním dostatečně kvalitního pracovního a materiálního zázemí pro jejich výzkumné aktivity. Období trvání programu a období poskytování podpory je stanoveno na léta 2012-2019. Nepředpokládá se vyhlášení další výzvy.

Více informací lze nalézt na adrese:

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/program-navrat>

6.7 Program EUPRO II (LE)

Program EUPRO II (LE) navazuje na program EUPRO, který přispěl k začlenění českých výzkumných subjektů do sítě výzkumných pracovišť v rámci EU a podpořil účast ČR v rámcových programech EU pro výzkum a vývoj. Bylo vybudováno Národní informační centrum pro evropský výzkum NICER a NINET (Česká národní informační síť pro rámcové programy EU), která zahrnuje regionální a oborové kontaktní organizace.

Program EUPRO II je zaměřen na podporu infrastruktury mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji. Cílem programu je umožnit prostřednictvím podpory účast českých výzkumných institucí na koordinaci evropského výzkumu, zvýšit účast v mezinárodních programech výzkumu a vývoje a v bilaterálních aktivitách. Doba trvání programu je od ledna 2010 do prosince 2017, v letech 2010-2014 je každoročně vyhlašována jednostupňová veřejná soutěž. Z programu je nadále podporována činnost regionálních a oborových kontaktních organizací. Projekt NICER pokračuje od roku 2013 v rámci programu velké infrastruktury CZERA. Nepředpokládá se vyhlášení další výzvy.

Více informací lze nalézt na adrese:

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/eupro-ii-le>

6.8 Program INGO II (LG)

Program INGO II 2011 – 2017 navazuje na program INGO (LA) a byl zahájen v roce 2011. Cílem programu INGO II (LG) je umožnit účast českých vědeckých pracovišť ve výzkumných programech prováděných špičkovými mezinárodními nevládními organizacemi a účast českých vědeckých osobností v řídicích orgánech mezinárodních vědeckých organizací. Program se dělí na dva podprogramy. Nepředpokládá se vyhlášení další výzvy.

Více informací lze nalézt na adrese:

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj/ingo-ii-lg>

6.9 Aktivita MOBILITY

Cílem aktivity mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji na podporu mobility výzkumných pracovníků MOBILITY je napomáhat navazování kontaktů a rozvoji spolupráce mezi institucemi působícími v oblasti výzkumu a vývoje v partnerských státech, a to formou podpory mobility výzkumných pracovníků (pracovních cest) spolupracujících na řešení mezinárodních projektů základního výzkumu.

Výzkumné projekty podporované v rámci aktivity MOBILITY jsou zpravidla dvouleté, přičemž česká strana prosazuje zásadu, aby se poskytnutí institucionální podpory projektům řešitelských týmů téhož personálního složení neopakovalo více než třikrát. Šestileté období je v tomto ohledu považováno za dostatečnou dobu pro navázání kontaktů mezi partnerskými institucemi a rozvoji jejich spolupráce za účelem vytvoření společného výzkumného týmu a přípravy projektu určeného k podpoře z jiných zdrojů financování.

Podpora projektů v rámci aktivity MOBILITY spočívá ve financování cestovních a pobytových nákladů výzkumných pracovníků cestujících do zahraničí, kdy vysílající strana hradí náklady na dopravu řešitele projektu do místa jeho pobytu ve státě přijímající strany a zpět (včetně nákladů na zdravotní pojištění) a přijímající strana jeho pobytové náklady (ubytování, stravné, kapesné). Standardně jsou v rámci aktivity MOBILITY podporovány krátkodobé pobyty o délce trvání 1 - 15 dní a dlouhodobé pobyty o délce trvání 1 - 3 měsíce.

Finanční náklady na uskutečnění svých cest do zahraničí (včetně nákladů na zdravotní pojištění) vyčísluje český řešitel společného výzkumného projektu sám, přičemž maximální výše příspěvku, který poskytuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na uskutečnění jedné zahraniční cesty je stanovena na maximálně 15 000 Kč u evropských zemí a 50 000 Kč u mimoevropských zemí. Výše limitu příspěvku, který obdrží český řešitel společného výzkumného projektu k úhradě pobytových nákladů zahraničního řešitele projektu pro jeho pobyt na území České republiky (ubytování, stravné, kapesné) je u krátkodobých pobytů stanovena na 2 000 Kč/den a u dlouhodobých pobytů na 30 000 Kč/měsíc.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy poskytuje na řešení společného výzkumného projektu podporu o maximální výši 100 000 Kč/rok, tj. 200 000 Kč na celou dobu řešení v případě spolupráce rozvíjené s evropskými státy a 160 000 Kč/rok, tj. 320 000 Kč na celou dobu řešení projektu v případě spolupráce rozvíjené s mimoevropskými státy.

V rámci aktivity MOBILITY není podporována účast výzkumných pracovníků na seminářích, konferencích, kongresech a dalších setkáních konaných v partnerských státech, pokud účast na těchto setkáních přímo nesouvisí s řešením společného výzkumného projektu.

Uchazeči o institucionální podporu v rámci aktivity MOBILITY mohou být fyzické osoby, veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné instituce a další výzkumné subjekty, které lze kvalifikovat jako výzkumné organizace podle článku 2. 2. písm. d) Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2006/C 323/01), přičemž předkládané návrhy společných výzkumných projektů musí být klasifikovatelné jako návrhy projektů základního výzkumu definovaného podle článku 2.2 písm. e) Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2006/C 323/01).

Návrh společného výzkumného projektu musí být zpravidla předložen současně českou částí týmu jeho řešitelů v České republice a zahraniční částí týmu jeho řešitelů v partnerském státě, a to v souladu s kritérii stanovenými poskytovateli podpory. Návrhy společných výzkumných projektů jsou poté hodnoceny na národní úrovni odděleně v každém z partnerských států s tím, že závěrečný výběr návrhů společných výzkumných projektů, které obdrží v partnerských státech podporu z veřejných prostředků, provádí na základě výsledků odborného hodnocení mezinárodní smíšená komise složená ze zástupců poskytovatelů podpory.

V současnosti je v rámci aktivity MOBILITY rozvíjena spolupráce se státy: Argentina, Francie, Německo, Polsko, Rakousko, Řecko, Slovensko a Slovinsko.

Více informací lze nalézt na adrese:

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj/mobility-6>

6.10 Programy v rámci iniciativy dle čl. 185

Iniciativy dle čl. 185 Smlouvy o fungování EU (dříve čl. 169 Smlouvy o ES) jsou po projektech typu ERA-NET a ERA-NET Plus vyšším stupněm mezinárodní koordinace národních výzkumných programů – zahrnují v sobě propojení celých národních programů výzkumu, a to včetně jejich řízení, financování či vyhlašování společných výzev. Společná implementace iniciativy musí být podložena vytvořením samostatného implementačního orgánu, který je zodpovědný za řízení samotného programu a jeho finanční a smluvní management.

Podle čl. 185 jsou v rámci programu Horizont 2020 momentálně realizovány čtyři společné programy (AAL2, EMPIR, Eurostars2, EDCTP2) které probíhaly již v 7. RP a připravuje se pátý s názvem BONUS. ČR je však zapojena jen v programech Eurostars2 a EMPIR.

6.10.1 Evropský metrologický výzkumný program EMPIR

European Metrology Programme for Innovation and Research (dále jen „EMPIR“) se stal na základě věcně příslušného Nařízení Rady součástí rámcového programu Horizont 2020. Ve své činnosti navazuje na program EMRP implementovaný během 7. rámcového programu. EMPIR se uskutečňuje, podobně jako jeho předchůdce EMRP, prostřednictvím působení asociace European Association of National Metrology Institutes (dále jen „EURAMET“), která nyní sdružuje metrologické instituty 28 účastnických států. Aktivita EURAMET se soustředí především na snížení rozptýlenosti výzkumných aktivit v této oblasti, zamezení jejich překrývání a příspěvek k dosažení kritického množství vedoucího k pokroku ve výzkumu. V rámci EMPIR se pozornost také výrazněji zaměří na specializované moduly týkající se průmyslového výzkumu a využití, podporu pro technickou normalizaci a budování nezbytných kapacit metrologické infrastruktury. Českou republiku v rámci EMPIR, respektive EURAMET zastupuje Český metrologický institut, roli přidružených členů zastávají Český hydrometeorologický ústav, Ústav fotoniky a elektroniky AV ČR, v. v. i. a dále Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, v. v. i.

Více informací lze nalézt na adresách:

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/empir-8b>

<http://www.h2020.cz/cs/eit-jrc-horizontalni-aktivity-euratom/souvisejici-iniciativy/clanek-185>

6.10.2 EUROSTARS2

Jedná se o podporu založenou na pravidlech programu EUREKA. K oficiálnímu vyhlášení programu EUROSTARS došlo dne 2. října 2007. Od roku 2014 je zahájena administrace navazujícího programu EUROSTARS2, který je součástí programových aktivit HORIZONTU 2020.

Společně s dalšími komunitárními programy ES je tento program zaměřen zejména na podporu malých a středních podniků, které provádějí vedle své hlavní činnosti také výzkum a vývoj. Cílem tohoto programu je vytvářet nové projektové aktivity za účasti mezinárodních konsorcií ve prospěch malých a středních podniků, spolupracujících společně mezi sebou, nebo s výzkumnými organizacemi a velkými podniky; podporovat evropské malé a střední podniky, zejména s vysokým potenciálem růstu; vytvářet nové tržní uplatnění a aktivity založené na výsledcích výzkumu a vývoje. Program podporuje nové výrobky, technologie, nebo služby a jejich uplatnění na trhu rychleji, než je jinak obvyklé.

V současné době sdružuje program EUROSTARS2 třiatřicet členských zemí. Česká republika je jedním ze zakládajících států tohoto programu. Prvním kontaktním bodem pro získání informací o programu EUROSTARS2 je národní koordinátor programu EUREKA.

Více informací lze nalézt na adresách:

<http://www.eurostars-eureka.eu>

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/program-eurostars-2-7d>

7 DALŠÍ AKTIVITY MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

7.1 Česko-bavorská spolupráce ve VaV (8E)

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Bavorské státní ministerstvo pro vzdělávání, vědu a umění vyhlásili společnou výzvu k podávání návrhů společných česko-bavorských výzkumných projektů s dobou řešení 2016-2017. Tato výzva je vyhlášována na základě Společného prohlášení o záměru k vědecké spolupráci mezi Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a Bavorským státním ministerstvem pro vzdělávání, vědu a umění“ podepsaného 3. července 2014 v Praze.

Záměrem této výzvy je posílení vědecké spolupráce mezi Českou republikou a Bavorskem.

Akademičtí a vědecktí pracovníci z České republiky a Bavorska jsou vyzváni k podání společné žádosti pro bilaterální projekty. Maximální výše finančních prostředků na projekt a za rok: 20 000 Euro, spoluúčast musí tvořit alespoň 20% nákladů na projekt.

Více informací lze nalézt na adrese:

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj/cesko-bavorska-spoluprace-ve-vav>

7.2 Česko-izraelská spolupráce ve VaV (8G)

Na základě společné deklarace místopředsedy vlády ČR pro vědu výzkum a inovace a Ministerstva pro vědu, technologie a vesmír Státu Izrael o spolupráci v oblasti výzkumu a vývoje podepsanou dne 25. listopadu 2014 v Jeruzalémě Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vyhlásilo výzvu k podávání návrhů česko-izraelských projektů základního výzkumu nebo průmyslového výzkumu v oblastech „technologie ochrany životního prostředí: prevence znečištění a odstraňování kontaminantů v ovzduší, půdě a vodních zdrojích“ a „informační a komunikační technologie (ICT) s důrazem na zpracování, přenos a skladování dat“

Návrh výzkumného projektu musí být předložen současně českou částí týmu v ČR a izraelskou částí týmu v Izraeli, a to v souladu s kritérii stanovenými poskytovateli. Zaměření výzkumného projektu podávaného zvláště českou částí týmu a izraelskou částí týmu v příslušných zemích musí být po obsahové stránce totožné. Míra podpory je stanovena na 100% pro základní výzkum a 50% pro aplikovaný.

Více informací lze nalézt na adrese:

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/cesko-izraelska-spoluprace-ve-vavai>

7.3 Česko-norský výzkumný program (7F)

V rámci Evropského sdružení volného obchodu (ESVO) byl zaveden finanční mechanismus, jehož prostřednictvím státy ESVO (Islandská republika, Lichtenštejnské knížectví a Norské království) přispívají novým členským státům EU a potažmo ESVO na projekty v rozšířeném vnitřním trhu. Norsko navíc přispívá i pomocí bilaterálního tzv. zvláštního norského finančního nástroje (Norsk Finansieringsordning). Na základě obou uvedených finančních mechanismů se státy EHP a Norska zavazují přispívat ekonomicky slabším zemím v Evropském hospodářském prostoru, a to poskytováním grantů na investiční a rozvojové projekty v prioritních oblastech, jako např. ochrana a obnova kulturního dědictví, ochrana životního prostředí, podpora soudnictví, zdravotnictví či péče o dítě, výzkum a vývoj v prioritních oblastech aj.

Fond na podporu výzkumu vychází z programové oblasti „Bilaterální spolupráce ve výzkumu a vývoji“ a jeho celková alokace činí 17 078 091 €, přičemž 85 % této částky tvoří prostředky Norských fondů. Zbýlých 15 % programu je podporováno z prostředků rozpočtu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Minimálně 20 % z rozpočtu je určeno na podporu projektů z oblasti sociálních a humanitních věd.

Finanční rozpětí projektů je od 100 000 € do 1 000 000 € ve všech tematických oblastech. Prioritními oblastmi mezinárodní bilaterální spolupráce jsou:

- sociální a humanitní vědy
- zdraví
- životní prostředí

Více informací o programu včetně kontaktů lze nalézt na adresách:

<http://www.eeagrants.org/>

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/norske-fondy>

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/zakladni-informace-k-programu-cz09-fond-na-podporu-vyzkumu>

7.4 Spolupráce s Ruskou federací a Ukrajinou v rámci EU - STCU, ISTC

Mezi aktivity mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji EU patří i podpora výzkumu a vývoje v Ruské federaci a na Ukrajině. Záměrem bylo podpořit původně vojenský výzkum při jeho přechodu orientace z vojenského výzkumu na výzkum civilní. Jde o dvě dohody, které ustavují tzv. International Science and Technology Centre (ISTC) v Ruské federaci a Science and Technology Centre in Ukraine (STCU) na Ukrajině.

Tato pracoviště organizují vědeckotechnickou spolupráci mezi pracovišti z členských států EU (tzv. ISTC a STCU partnerství) a z Ruské federace a z Ukrajiny. ISTC/STCU (mezinárodní vědecká a technická centra) jsou mezivládní organizace a byly založeny v roce 1992 na základě dohody mezi EU, USA, Japonskem a Ruskou federací (a Ukrajinou).

Jejich cílem je nabídnout vysoce kvalifikovaným vědeckým pracovníkům pracujícím v programech vojenského výzkumu v bývalém Sovětském svazu příležitosti k přesměrování jejich talentů na mírové aktivity.

Více informací lze nalézt na adresách:

<http://www.istc.int>

<http://www.stcu.int>

7.5 Komise J. Williama Fulbrighta

Komise J. Williama Fulbrighta je státní příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Na financování Komise se spolupodílí vlády České republiky a Spojených států amerických. Zatímco americká strana hradí veškeré osobní náklady na zaměstnance Komise (včetně výdajů na jejich mzdy a ostatní pracovněprávní nároky) a provoz poradenského střediska Komise o studiu ve Spojených státech amerických, česká strana hradí Komisi výdaje za provoz kancelářských prostor. Na financování jednotlivých stipendijních programů se podílejí oba partnerské státy.

Hlavním cílem Komise J. Williama Fulbrighta je podpora vzdělávacích, vědeckých a kulturních výměn mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými. Komise administruje aktivity zahrnující stipendia, granty a další programy pro studium, výuku a výzkum v České republice a Spojených státech amerických. Správa těchto programů zahrnuje přijímání návrhů, organizaci výběrových řízení, zajišťování pobytů českých stipendistů ve Spojených státech amerických a výběr a péči o americké stipendisty pobývající v České republice.

Více informací lze nalézt na adrese:

<http://www.fulbright.cz>

7.6 Vědecké programy NATO - civilní výzkum

Science for Peace and Security Committee (SPS) vznikl spojením Science Committee a Committee on the Challenges of Modern Society na podporu mezinárodní spolupráce ve vědě a inovacích. Cílem SPS je přispívat k bezpečnosti, udržitelnému rozvoji, stabilitě a solidaritě mezi národy prostřednictvím spolupráce, budování infrastruktury, podpory demokratického rozvoje a ekonomického růstu. SPS program zahrnuje aktivity financované ze zdrojů NATO - na základě žádostí podaných vědeckými

pracovníky nebo návrhů vypracovaných sekretariátem SPS, na národní úrovni - na základě návrhů vypracovaných jednotlivými zeměmi.

SPS program nabízí granty vědcům ze zemí NATO, partnerských zemí a států Středozevního dialogu. Granty jsou rovněž poskytovány akademickým institucím v partnerských zemích na vybudování počítačové infrastruktury a optimalizaci elektronické komunikace. Spolupráce musí probíhat mezi vědci ze zemí NATO na jedné straně a vědci z partnerských zemí nebo států Středozevního dialogu na straně druhé. Kompletní žádosti jsou předkládány NATO centrále, kde jsou podrobeny hodnocení. Jednotlivé oblasti vědy spravují mezinárodní komise odborníků, které se scházejí třikrát ročně k posouzení přijatých žádostí.

O grant mohou žádat vědci a odborníci ze zemí NATO, partnerských zemí a států Středozevního dialogu. Žádost musí podat společně předkladatel z NATO a předkladatel z partnerské země nebo států Středozevního dialogu. Žádosti obvykle zahrnují i další partnery z jiných zemí NATO, partnerských zemí nebo států Středozevního dialogu v závislosti na tématu spolupráce.

Žádosti mohou být podány kdykoliv, jednotlivá kola mají termíny: 1. března, 1. července a 1. listopadu. Žádosti o financování z národních zdrojů připravují jednotlivé státy podle směrnice a jsou zaměřeny na klíčové priority definované SPS výborem.

Priority jsou rozděleny na tři hlavní kategorie: Obrana proti terorismu, Členění jiným bezpečnostním hrozbám a Priority partnerských zemí.

Grantové mechanismy, které budou realizovány, jsou: Pilot Studies - PS: studie trvající 3-5 let, Short-term Projects - STP: specificky zaměřené projekty v trvání 12 až 24 měsíců, Topical Workshops - WS. Support Grant slouží jako finanční podpora účasti odborníků ze zahraničí na národních projektech.

NATO - Russia Scientific Council (NCR).

Je to specifický program pro podporu spolupráce vědců Ruska a NATO v sedmi prioritních oblastech: detekce výbušnin, psychologické a sociální dopady terorismu, prognózy a prevence katastrof, CBRN ochrana, kyberbezpečnost, bezpečnost přepravy, včetně bezpečnosti hranic, problémy související s ochranou prostředí. Žádosti mohou být podávány kdykoliv, jednotlivá kola mají termíny: 1. března, 1. července a 1. listopadu.

Více informací lze nalézt na adrese:

http://www.nato.int/science/about_sps/introduction.htm

7.7 Evropská kosmická agentura (ESA)

Evropská kosmická agentura (ESA) je mezivládní organizací pro podporu kosmického výzkumu a technologií, jakož i jejich aplikací. Hlavním posláním ESA je zejména koordinovat a harmonizovat evropskou strategii a politiku pro kosmonautiku, rozšiřovat vědecké znalosti o naší planetě, sluneční soustavě a vesmíru stejně jako o materiálech a živých organismech s využitím Mezinárodní kosmické stanice, družic a meziplanetárních sond, zajišťovat širokou technickou základnu a kapacitu evropského průmyslu, která dokáže navrhovat, vyrábět a provozovat kosmické systémy a doprovodnou pozemní infrastrukturu či využívat získané technické dovednosti a poznatky k uspokojování stále náročnějších nároků společnosti a trhu.

Obsahovou náplň aktivit ESA a jejich rozsah daný finančním rámcem stanovuje Ministerská rada ESA. Ta se schází jednou za tři roky a tvoří ji pověření ministři vlád členských zemí. Poslední Ministerská rada ESA zasedala roku 2012, další zasedání se uskutečnilo 2. 12. 2014 v Lucemburku.

Průběžná činnost ESA je řízena Radou ESA a jejími výbory (IPC - Výbor pro průmyslovou politiku, SPC - Výbor pro vědecký program, AFC – Administrativní a finanční výbor, IRC - Výbor pro mezinárodní vztahy). Aktiviny volitelných programů ESA jsou řízeny programovými radami. Všechny uvedené orgány jsou složeny z delegovaných zástupců členských států, respektive států zapojených

do daného volitelného programu. ČR se členem ESA stala ke 12. listopadu 2008. Aktivita ESA jsou rozděleny na povinné a volitelné.

Do povinných aktivit patří Program obecných studií (GSP), Vědecký program, Základní vědecký technologický program (CTP), Program transferu technologií (TTP). Iniciativa inovačního trojúhelníku (ITI) a Program technologického výzkumu (TRP), Kosmodrom v Kourou (CSG) a Studentské experimentální programy (BEXUS, REXUS).

ČR se účastní volitelných programů v oblastech vědeckého výzkumu (PRODEX), vývoje technologií (GSTP), věd o živé přírodě v podmínkách mikrogravitace (ELIPS), vědeckého pozorování Země (EOEP), vývoje družic pro meteorologii a operační pozorování Země (MTG, MetOP-SG), robotického průzkumu Marsu (MREP), sledování kosmického počasí a objektů v blízkosti Země (SSA-SWE/NEO), vývoje nosných raket a dopravních prostředků (FLPP), navigace (EGEP, GNSS Evolution) a vývoje v oblasti telekomunikací (ARTES 1, ARTES 5, ARTES 14, ARTES 20).

Více informací lze nalézt na adresách:

<http://www.czechspace.cz>

<http://www.esa.int/esaCP/Czech.html>

7.8 The European Science Foundation (ESF)

European Science Foundation (ESF – Evropská vědecká nadace) byla sdružení evropských národních organizací odpovědných za podporu vědeckého výzkumu. Byla založena v roce 1974, sídlí ve Štrasburku a sdružuje 66 členských organizací z 29 zemí. Členskými organizacemi jsou vědecké instituce, akademie, grantové agentury – za ČR to byla Grantová agentura. ESF bylo nezávislou neziskovou organizací, jejíž členové dostávali příspěvky z vládních rozpočtů jednotlivých zemí. ESF například administrovala program COST. GA ČR oficiálně zaslala rezignaci s datem ukončení členství v ESF k 31. 12. 2015. Ke stejnému datu ukončilo své členství dalších 52 organizací a 5 členských organizací požádalo o změnu členství z plného na přidružené.

Více informací lze nalézt na adrese:

<http://www.gacr.cz/mezinarodni-aktivita/esf/>

7.9 EMBC, EMBO, EMBL a projekt ELIXIR

Evropská konference pro molekulární biologii - EMBC (The European Molecular Biology Conference) - je mezivládní organizací na podporu aktivit v oblasti molekulární biologie a příbuzných oborů.

Evropská molekulární biologická laboratoř (EMBL) je mezinárodní výzkumná organizace založená v roce 1973 členskými státy EMBC. Sídlí v Heidelbergu a sdružuje nyní 21 evropských států, které jsou zároveň členy EMBC. Během své existence vybudovala nejvýznamnější a technologicky nejvyspělejší evropskou výzkumnou infrastrukturu zabývající se molekulární biologii a genetikou. Výzkumnou činnost provádí v 5 výzkumných ústavech: v Heidelbergu, v Cambridge, v Hamburku, v Grenoblu a v Monterotondo. V červnu 2013 byla Radou EMBL schválena oficiální žádost české vlády o přijetí za člena, ke vzniku řádného členství došlo v průběhu roku 2014 po dokončení ratifikační procedury. Hlavním účelem přistoupení je zapojení rostoucích českých výzkumných center CEITEC, BIOCEV a FNUSA-ICRC do širší mezinárodní spolupráce, přístup má však velký význam i pro celou řadu dalších výzkumných pracovišť (ÚMG AV, ÚMCH AV, BFÚ AV, Masarykova univerzita v Brně, UK, VŠCHT). Podrobnější informace o EMBL lze nalézt na <http://www.embl.org>.

Evropská organizace pro molekulární biologii (EMBO) je nevládní organizace sdružující přední evropské vědce z molekulární biologických oborů. EMBO na základě hodnocení a výběru zajišťuje provádění Všeobecného programu EMBC, z tohoto důvodu nesou jednotlivé aktivity Všeobecného programu značku EMBO.

EMBC společně s EMBO ročně udělí více než 600 stipendií pro výzkum, zorganizují více než 70 praktických kursů a konferencí. Uzávěrka podávání přihlášek je dvakrát ročně vždy 15. února a 15. srpna.

Program mladých vědců administrovaný EMBO, oceňuje vynikající mladé vědce, kteří již založili svoji vlastní laboratoř. Mladí vědci vybraní do tohoto programu nesou vlivnou známku kvality jejich vědecké práce. Ocenění s sebou nese finanční ohodnocení v podobně tříletého grantu ve výši 15 000 € ročně a jedinečnou možnost setkávání s již oceněnými kolegy a členy EMBO. Uzávěrka přihlášek je 1. dubna.

Na podporu výzkumu v molekulární biologii a příbuzných vědách ve vybraných státech EMBC, mezi nimiž je i Česká republika, byl vytvořen speciální program Instalačních grantů. Granty jsou určeny vedoucím výzkumných týmů, kteří si chtějí založit vlastní laboratoř s vynikajícím publikačním portfoliem a nabídkou od organizace, ve které by byla laboratoř založena. Podmínkou je také to, že žadatel pracoval nejméně dva po sobě jdoucí roky mimo zemi, ve které si chce otevřít laboratoř. Roční uzávěrka je 15. dubna.

EMBC také podporuje Program EMBO Věda a společnost, který poskytuje prostor pro dialog mezi vědci a ostatními členy společnosti a Elektronický informační program, poskytující na webu umístěné služby pro komunitu vědců spadající pod EMBO.

Z rozpočtu EMBC jsou hrazena také prestižní evropská setkání za účelem podpory spolupráce a výměny zkušeností z nejnovějších pokroků molekulární biologie. Tato setkání navštíví ročně více než 5000 vědců. Praktické kursy slouží k získání nových dovedností v nejnovějších technikách, workshopy slouží jako diskusní fórum pro vědce z různých oborů.

V roce 2011 byl pod záštitou EMBL rovněž zahájen infrastrukturní projekt ELIXIR. Jeho cílem je vybudovat a následně udržovat celoevropskou distribuovanou infrastrukturu zaměřenou na shromažďování, třídění, archivaci a následné poskytování dat získaných z molekulárně-biologických výzkumných projektů v celé škále life-science oborů – biologie, chemie, lékařství, farmacie ad. Sídlem projektu je Hinxton ve Velké Británii. V současnosti se na projektu podílí celkem 12 států a dalších 6 podepsalo Memorandum o porozumění. Projekt byl zařazen do ESFRI Roadmap i do české Cestovní mapy velkých infrastruktur pro VaVal. Česká republika se v listopadu 2013 podpisem Konsorciální smlouvy ELIXIR stala jedním z pěti zakládajících členů konsorcia. Český národní uzel pod názvem ELIXIR-CZ vzniká nyní pod koordinací ÚOCHB AV.

Více informací lze nalézt na adresách:

<http://www.elixir-europe.org>
www.embo.org

7.10 Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD)

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj - OECD (Organization for Economic Co-operation and Development) je mezivládní organizace, která dnes sdružuje 34 států světa. Česká republika je členem organizace od roku 1995.

MŠMT zastupuje ČR ve Výboru pro vědeckou a technologickou politiku (Committee for Scientific and Technological Policy, CSTP) a v jeho podřízených pracovních skupinách, jimiž jsou Pracovní skupina pro technologické a inovační politiky (Technology and Innovation Policy, TIP), Pracovní skupina pro biotechnologie (Working Party on Biotechnology, WPB) a pro nanotechnologie (Working Party on Nanotechnology, WPN). Aktivní účast MŠMT na spolupráci v oblasti výzkumu a vývoje je soustředěna zejména na vypracování zpráv či zpracování rozsáhlých dotazníků, které jsou podkladem pro analýzy a studie OECD a především pak pro přípravu publikace Science, Technology and Industry Outlook, která poskytuje srovnávací analýzu politik a nástrojů, které jsou používány v zemích OECD a v mnoha rozvíjejících se zemích. MŠMT se dále podílí na tematických projektech pracovních skupin (v posledních letech to byly např. projekty „Innovation Driven-Growth in Regions The Role of Smart Specialization“, či „Financing, Transferring and Commercialising Knowledge“) a dále na horizontálních

projektech OECD (např. „Innovation Strategy“, „Green Growth Strategy“). Cílem je následně výstupy z těchto projektů a konkrétní doporučení implementovat v prostředí vytváření národní politiky a strategie. Tematicky se MŠMT věnuje mimo jiné problematice výzkumných organizací na horizontálních tematických projektech (např. „Innovation Strategy“, „Green Growth Strategy“) nových technologií jakožto předpokladu ekonomického růstu nebo spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem. S tím souvisí podpora zabezpečení lidských zdrojů, vědomostí, dovedností, kariérního růstu a samozřejmě mezinárodní spolupráce v kontextu rostoucí důležitosti využívání a výměn zkušeností v jednotlivých sférách výzkumu, vývoje a inovací mezi členskými státy OECD a jejich implementaci nebo se zapojuje do vybrané konkrétní problematiky např. výzkumných organizací, nových technologií jakožto předpokladu ekonomického růstu nebo spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem.

Současná strategie OECD orientuje svoji činnost na takové projekty, na kterých se podílejí svoji činností jednotlivé výbory, které využívají svoji schopnost analytického a multidisciplinárního pohledu, na jehož základě je možné formulovat kvalifikovaná doporučení pro řešení aktuálních otázek. Globální charakter současných problémů vyžaduje také posílení spolupráce s některými nečlenskými zeměmi a mezinárodními organizacemi.

Více informací lze nalézt na adrese:

<http://www.oecd.org>

7.11 Evropská jižní observatoř (ESO)

Od roku 2007 je Česká republika řádným členem Evropské organizace pro astronomický výzkum na jižní polokouli známé také jako Evropská jižní observatoř (The European Southern Observatory – ESO). Tato mezinárodní organizace sdružuje nyní 16 států, přičemž nové Polsko a Brazílie jsou v procesu ratifikace jejich členství a jejím posláním je pozemní astronomický výzkum. Provozuje mimo jiné i technicky nejvyspělejší astronomickou observatoř světa umístěnou na hoře Paranal v Chile. Současně je (spolu s partnery z USA, Kanady, Brazílie, Jižní Korey a Japonska) členem konsorcia ALMA, které provozuje největší pozemní síť radioteleskopů pro pozorování záření mimo spektrum viditelného světla umístěnou na náhorní plošině Chajnantor v poušti Atacama v Chile. Aktuálním projektem ESO do roku 2021 je vybudování největšího zrcadlového teleskopu na světě E-ELT. Ústředí ESO, které je administrativním, technickým i vědeckým centrem, sídlí v Garchingu poblíž Mnichova. Členství přináší astronomům z ČR možnost využít pro své projekty unikátní pozorovací technologie ESO, doktorandům z ČR absolvování stáží na špičkových observatořích a firmám z ČR pak možnost ucházet se o zakázky vyhlašované organizací např. v oblastech konstrukční mechaniky, optiky a software atd.

Více informací lze nalézt na adresách:

<http://www.eso.org/public>

<http://www.czechtrade.cz/sluzby-2014/informacni-servis/obchodni-prilezitosti/eso>

8.12 Evropská organizace pro jaderný výzkum (CERN) a Spojený ústav jaderných výzkumů (SÚJV) Dubna

ČR je řádným členem CERN a SÚJV, mezinárodních organizací pro výzkum v oblasti jaderné a sub-jaderné fyziky a fyziky elementárních částic a vysokých energií. Spolupráci zajišťují Výbor pro spolupráci s CERN a Výbor pro spolupráci s SÚJV Dubna. Obě členství ČR zajišťuje po organizační a finanční stránce Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (O31 – odbor výzkumu a vývoje MŠMT) Projekty na spolupráci s CERN a SÚJV jsou také částečně podporovány z programu INGO II. Finančně jsou zabezpečeny účasti institucí ČR ve významných programech CERN, jako jsou ATLAS, ALICE, COMPASS, TOTEM a dalších z účelových prostředků MŠMT na podporu mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji. Účast pracovišť z ČR ve společných projektech s SÚJV je financována z prostředků z příspěvku ČR do SÚJV.

Více informací lze nalézt na adresách:

<http://www.cern.ch>

<http://www.particle.cz/vyborcern>

<http://www.czechtrade.cz/sluzby-2014/informacni-servis/obchodni-prilezitosti/cern/>
<http://www.jinr.ru>
<http://www.sujv.cz>

7.13 Ostatní subjekty v mezinárodní spolupráci

7.13.1 Středoevropská iniciativa (Central European Initiative)

CEI je regionálním sdružením 18 států, které se zaměřuje na rozvoj spolupráce členských států a podporuje ty, které nejsou členy Evropské unie, v jejich zapojování do integračních procesů Evropské unie. Napomáhá jejich transformaci, jakož i rozvoji regionální spolupráce v řadě tematických oblastí, včetně výzkumu a vývoje. Středoevropská iniciativa je zaměřena na posilování soudržnosti a solidarity v Evropě a úsilí vyhnout se vzniku nových dělicích čar na kontinentu.

Více informací lze nalézt na adrese:

<http://www.ceinet.org>

7.13.2 Visegrádská skupina (Visegrad Group)

VG reflektuje úsilí středoevropských zemí spolupracovat na tématech společného zájmu. Spolupráce probíhá v rámci pravidelných setkání na mnoha úrovních, pracovní skupina se schází (obvykle s přizváním Slovenské republiky) jednou ročně v jedné z členských zemí na úrovni ministrů nebo náměstků ministrů s tématy, týkajícími se výměny zkušeností a návrhy společných postupů v účasti na programech a projektech EU.

Více informací lze nalézt na adrese:

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/visegradska-skupina>

7.13.3 Salcburská skupina

Salcburskou skupinou je iniciativa ministrů vnitra 9 států, které se setkávají pravidelně jednou ročně v Rakousku, především k prohloubení spolupráce na politické úrovni. Další setkání pak probíhají během jednání Rad pro konkurenceschopnost pro sladění pozic. Salcburskou deklarací (8/2009) se státy zavázaly maximalizovat výhody v rámci Evropského výzkumného prostoru. Další úlohou Salcburské skupiny je poskytnutí odborné znalosti a politické podpory následujícím předsednictvím, která budou pořádána členy Salcburské skupiny.

Více informací lze nalézt na adrese:

<http://www.evropskyvyzkum.cz/cs/nastroje-spoluprace/mezinarodni-programy-podpory/salcburska-skupina>

7.13.4 Dunajská strategie

Dunajská strategie je druhou makroregionální strategií EU po Baltské strategii, závěry Rady byly přijaty na Radě pro obecné záležitosti dne 12. dubna 2011. Makroregionální strategie je novým konceptem regionální spolupráce. Pro implementaci Strategie je nejdůležitějším dokumentem Akční plán, který vymezuje oblasti, v jejichž rámci by se měla regionální spolupráce posílit a rovněž výzvy a problémy, kterými by se měly zabývat projekty prováděné v rámci Strategie.

Více informací lze nalézt na adrese:

<http://www.evropskyvyzkum.cz/cs/nastroje-spoluprace/iniciativy-ek/danube>

7.13.5 Von Kármán Institute for Fluid dynamics (VKI)

Mezinárodní sdružení pro výzkum a výchovu odborníků v oblasti dynamiky tekutin bylo založeno v roce 1956 s cílem zvyšování kvalifikace a odborné úrovně odborníků v oblasti stavby letadel a leteckých pohonných jednotek a vědecko-výzkumných pracovníků v oboru mechaniky tekutin, šíření

nejnovějších poznatků z oblasti mechaniky tekutin a vlastního teoretického a experimentálního výzkumu a vývoje numerických metod v oblasti vnější a vnitřní aerodynamiky.

Více informací lze nalézt na adrese:

<http://www.vki.ac.be>

7.13.6 Společné technologické iniciativy ARTEMIS, ENIAC a ECSEL

Kofinancováním nákladů účasti domácích výzkumných organizací a podniků v projektech společných technologických iniciativ (Joint Technology Initiatives, dále jen „JTI“) ARTEMIS a ENIAC podporuje MŠMT spolupráci veřejného výzkumného a podnikového sektoru při zapojování do mezinárodních projektů výzkumu a vývoje v oblastech vestavěných počítačových systémů, mikro- a nano-elektroniky. ARTEMIS (Advanced Research and Technology for Embedded Intelligence and Systems) a ENIAC (European Nanoelectronics Initiative Advisory Council) představují formu dlouhodobého strategického partnerství (Public-Private-Partnership) podporovanou ze strany Evropské komise. Za účelem implementace těchto partnerství byly v souladu s čl. 187 Smlouvy o fungování EU roku 2008 založeny nezávislé právní subjekty, tzv. společné podniky (Joint Undertakings). Na rozdíl od JTI IMI (Innovative Medicines Initiative), FCH (Fuel Cells and Hydrogen Joint Technology Initiative) a CLEAN SKY (Aeronautics and Air Transport Joint Technology Initiative), u nichž je finanční podpora veřejného sektoru poskytována v převažující míře Evropskou komisí, probíhá financování projektů JTI ARTEMIS a ENIAC za výrazné spoluúčasti členských států a příspěvek Evropské komise dosahuje vždy pouze 16,7 % v případě projektů ARTEMIS a 15 % v případě projektů ENIAC.

MŠMT podporuje účast výzkumných organizací a podniků ČR v projektech ARTEMIS a ENIAC již od zahájení jejich financování roku 2009. Příspěvek MŠMT je českým účastníkům projektů ARTEMIS a ENIAC poskytován v souladu s ustanovením Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2006/C 323/01). U výzkumných organizací může dosáhnout až 83,3 % celkových uznaných nákladů pro projekty ARTEMIS, resp. 85 % pro projekty ENIAC; u malých a středních podniků až 63,3 % celkových uznaných nákladů pro projekty ARTEMIS, resp. 65 % pro projekty ENIAC; u velkých podniků poté až 33,3 % celkových uznaných nákladů u projektů ARTEMIS, resp. až 35 % u projektů ENIAC. Míra podpory se přitom odvíjí od kategorie prováděného výzkumu a vývoje. Režijní náklady jsou hrazeny až do výše 30 % celkových uznaných nákladů (flat rate).

Společná technologická iniciativa ECSEL (Electronic Components & Systems for European Leadership) je implementována jako integrální součást rámcového programu EU pro výzkum a inovace Horizont 2020 (2014 – 2020), a to prostřednictvím stejnojmenného společného podniku sídlícího v Bruselu. Společný podnik ECSEL byl ustaven na základě věcně příslušného nařízení Rady. Jeho účastníky jsou Evropská unie zastoupená Evropskou komisí, členské státy, které se rozhodly do společného podniku vstoupit. Společný podnik ECSEL byl ustaven s cílem podpory výzkumných, vývojových a inovačních aktivit v oblastech vestavěných počítačových systémů, mikro-elektroniky, nano-elektroniky a inteligentních systémů a za tímto účelem bude každoročně vyhlašovat výzvy k podávání návrhů projektů.

Více informací lze nalézt na adresách:

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj-2/spolecne-technologicke-iniciativy-5>

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj/artemis-a-eniac>

<http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj/ecsel>

7.13.7 Antarktická spolupráce

Argentina

Implementačními orgány Dohody jsou na české smluvní straně Ministerstvo zahraničních věcí ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a na argentinské straně Národní ředitelství pro Antarktidu při Ministerstvu zahraničních věcí, mezinárodního obchodu a náboženství. Dohoda představuje smluvní rámec pro rozvíjení spolupráce států smluvních stran na území Antarktidy v oblasti vědy, techniky, logistiky a životního prostředí. Dohoda umožňuje výměnu vědeckého a technického personálu, účast na společných vědeckých programech, společné využívání vědeckého zařízení a výzkumných laboratoří a sdílení získaných informací.

Chile

Implementačními orgány Dohody jsou na české smluvní straně Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a na chilské smluvní straně Ministerstvo zahraničních věcí prostřednictvím Chilského antarktického institutu.

Smluvní strany se v rámci Dohody zavázaly spolupracovat zejména v následujících oblastech: příprava společných vědeckých a technických projektů, výměna informací v oblasti společného zájmu, podpora vzdělávání a odborné přípravy lidských zdrojů, usnadňování dopravy v oblasti Antarktidy.

Smluvní strany předpokládají, že se na základě Dohody bude rozvíjet zejména spolupráce v oborech, jakými jsou fyzika atmosféry, kosmické záření, meteorologie, geologie, geofyzika, paleontologie, mořská a zemská ekologie, glaciologie, biologie a lékařské vědy, s důrazem na odhalování změn globálního významu, které lze pozorovat v Antarktidě, jakož i sledování a monitorování těchto změn.

ZÁVĚR

Tato publikace přináší aktuální informace o současném systému veřejné podpory výzkumu a vývoje v České republice. Tak, jako každý rok, se i letos snaží být co nejlepším průvodcem v stále ještě nepřehledném systému rozdělování státní podpory na výzkum, vývoj a inovace. Oproti předchozím rokům, došlo k vyhlášení nových operačních programů ze strukturálních fondů EU. Zpoždění a velká administrativní zátěž, které tyto nové programy provázely, jsou tak snad již minulostí. Neproběhlo však dost výzev na to, aby se dalo vyhodnotit, zda jsou tyto programy skutečným krokem vpřed. Zajisté pomůžou zajistit udržitelnost velkých center vybudovaných v rámci OP VaVpl, na jejich přínos pro další žadatele si však ještě nějakou dobu budeme muset počkat.

Česká republika se v oblasti výdajů na VaVal a dalších vstupních ukazatelů VaVal přibližuje průměrům EU, ale tento proces se díky ekonomické krizi velmi zpomalil a tento stav přetrvával i po zotavení ekonomiky příliš dlouho. V roce 2016 poprvé od r. 2008 došlo ke zvýšení státních výdajů na VaV o více než 2 mld. Kč, což je jistě dobrou zprávou. Doufejme, že i v následujících letech bude trend zvyšování vládních výdajů na VaV pokračovat.

Problémy přetrvávají i v oblasti geneze výsledků VaV. Počty výsledků se sice zvyšují a to jak výsledky publikační, tak aplikační, ale stále je velmi málo těch skutečně excelentních. Jednou z největších slabin českého VaVal zůstává i nadále hlavně transfer výsledků VaVal do inovací a jejich následné uplatnění v praxi a tedy i jejich komercializaci. Nízký počet těchto realizovaných výsledků se tak promítá do celkových přínosů VaV pro českou ekonomiku, protože jsou ve srovnání se vstupy poměrně nízké. I v této oblasti je tak stále co zlepšovat.

Systém podpory výzkumu, vývoje a inovací prochází neustále řadou změn. Některé jsou žádoucí a dochází tak k odstraňování negativních vlivů nevhodných zásahů z minulých let, jiné jsou vynucené vnějšími okolnostmi. Mezi ty můžeme zařadit začleňování evropských předpisů do legislativy ČR. Některé změny jsou dány stále ještě neustálenou politickou scénou, kdy každá změna vlády v minulých letech znamenala zároveň změnu dlouhodobých koncepcí VaV. Stále tak není systém natolik stabilizovaný, aby bylo možné plánovat na roky dopředu, i když první pokusy o přípravu dlouhodobého výhledu výdajů již probíhají. Tato nestabilita se pak negativně projevuje v hospodaření a výsledcích výzkumných organizací a dalších subjektů, které jsou na VaVal navázané. To je jedním z nejdůležitějších faktorů, které brzdí český výzkum a brání mu dostat se na evropskou či světovou úroveň.

I přes všechny nedostatky systému VaVal existují v ČR možnosti, jak pro kvalitní výzkumné projekty a další výzkumné aktivity získat podporu, udržet a rozvíjet úroveň českého výzkumu a vývoje a přibližovat se tak konkurenceschopným evropským ekonomikám. ČSNMT a COMTES FHT doufají, že se tato publikace stane Vaším průvodcem touto cestou.

SEZNAM ZKRATEK

6. RP	6. rámcový program Evropské unie pro výzkum a technologický rozvoj
7. RP	7. rámcový program Evropské unie pro výzkum a technologický rozvoj
AIP ČR	Asociace inovačního podnikání České republiky
Aktualizace NP VaVal 2013	Aktualizace Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020
Analýza VaVal	Analýza stavu výzkumu, vývoje a inovací v ČR a jejich srovnání se zahraničím
AV ČR	Akademie věd České republiky
CEI	Středoevropská iniciativa
CEP	Centrální evidence projektů výzkumu, experimentálního vývoje a inovací
CEZ	Centrální evidence výzkumných záměrů
CIP	Rámcový program Konkurenceschopnost a inovace 2007 – 2013
COSME	Program pro konkurenceschopnost malých a středních podniků
COST	Evropská spolupráce ve vědě a technologiích
ČSÚ	Český statistický úřad
DFG	Deutsche Forschungsgemeinschaft (grantová agentura Německa)
DPH	Daň z přidané hodnoty
DZSV	Dlouhodobé základní směry výzkumu
EHP	Evropský hospodářský prostor
EIP	Podprogram Podnikání a inovace Rámcového programu EU pro konkurenceschopnost a inovace (CIP)
EIT	Evropský institut inovací a technologií
EK	Evropské komise / European Commission
EMBC	Evropská konference pro molekulární biologii
EMBO	Evropská organizace pro molekulární biologii
ENO	Evropská severní observatoř
ERA	Evropský výzkumný prostor / European Research Area
ERC	Evropská výzkumná rada / European Research Council
ERCEA	Evropská výzkumná rada a příslušná výkonná agentura
ES	Evropské Společenství
ESA	Evropská vesmírná agentura
ESF	Evropská vědecká nadace (European Science Foundation)
ESFRI	Evropské strategické fórum pro výzkumné infrastruktury
ESO	Evropská jižní observatoř
EU	Evropská unie

EU-28	Všech 28 členských států EU (EU-25+Bulharsko a Rumunsko – 2007, Chorvatsko - 2013)
Eurostat	Evropský statistický úřad
GA ČR	Grantová agentura České republiky
H2020	Horizont 2020
HDP	hrubý domácí produkt
ICT	Informační a komunikační technologie
IČ	Identifikační číslo
IS VaVal	Informační systém výzkumu, experimentálního vývoje a inovací
ISOP	Informační systém operačního programu MPO
ISTC	Mezinárodní vědecké a technologické centrum v Rusku
ITER	Mezinárodní termonukleární experimentální reaktor / International Thermonuclear Experimental Reactor
JRC	Společné výzkumné středisko (Joint Research Centre)
JTI	Společné technologické iniciativy
MK	Ministerstvo kultury
MO	Ministerstvo obrany
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MSP	Malý a střední podnik
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
Nařízení Komise	nařízení Komise (ES) č. 651/2014
NICER	Národní informační centrum pro evropský výzkum
NINET	Národní informační síť
NP VaVal ČR	Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky
NP VaVal 2016	Národní politika výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2016 – 2020
NRF	National Research Foundation of Korea
NSC	National Science Council of Taiwan
NUTS-2	Nomenclatur of Territorial Units for Statistics. Úroveň „2“
OECD	Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj
OP	Operační program
OP PI	Operační program Podnikání a inovace
OP PIK	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014-2020

OP VaVpl	Operační program Výzkum a vývoj pro inovace
OP VK	Operační program Vzdělání pro konkurenceschopnost
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání období 2014-2020
Priority VaVal	Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací
Rámec	Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2014/C 198/01)
RFCS	Výzkumný fond pro uhlí a ocel
RIV	Rejstřík informací o výsledcích
RVVI	Rada pro výzkum, vývoj a inovace
SME	Malý a střední podnik
SPS	Komise vědy pro mír a ochranu
SR	Státní rozpočet České republiky
STCU	Vědecké a technologické centrum na Ukrajině
TA ČR	Technologická agentura České republiky
TC AV	Technologické centrum Akademie věd České republiky
VaV	Výzkum a vývoj
VaVal	Výzkum, experimentální vývoj a inovace
VES	Evidence veřejných soutěží ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích
VO	Výzkumná organizace
Zákon č. 130/2002 Sb.	Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů o podpoře výzkumu, vývoje a inovací
Způsobilé výdaje	Výdaje, které je možné uplatnit k proplacení. Další používané termíny: uznatelné výdaje, uznané výdaje

Vydání: 18. aktualizované a doplněné, 2016, vydáno rovněž na CD.
Počet stran: XXX
Úprava textu a sazba: VAVPRO CZ s.r.o. Praha
Nakladatel: XXX XXX XXX
Tisk: XXX XXX XXX
ISBN: ??????????????
Vydal: © 2016 COMTES FHT a.s. a ČSNMT - Česká společnost pro nové materiály a technologie, v rámci edice Ing. Tasilo Prnky, DrSc.